4 Ulusal Harekete Ara Seçim Tuzağı
6 İktisadı Kriz ve Devrimci Politik Müdahale
Orta Sayfa Liberal Demokratizmin Politik Platformu-3: İş, Ekmek, Özgürlük!
18 Pislik Düzeninin MEDYA'sı
20 IRAK: Emperyalist Haydut Görevde

ISSN 1300-3585

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

21 Ekim-7 Kasım '94, Sayı:10, Fiyatı:20 000 TL

Bu Suça Ortak Olma!

"Bugün Kürdistan'da oluk oluk kan akıtılıyor, akıtılan kardeş bir halkın kanıdır. Bugün Kürdistan'da yüzlerce köy yerle bir ediliyor, yerle bir edilen kardeş bir halkın yerleri-yurtlarıdır. Bugün Kürdistan'da işkence ve zulümde sınır tanınmıyor, işkence ve zulme uğrayanlar kardeş bir halkın mensuplarıdır. Bugün Kürdistan'da onbinlerce köylü zorla sürgün ediliyor, sürgün edilen bu insan kitleleri Türklerin 'bin yıllık' kardeşleridir. Bugün Kürdistan'da aydınlar ve politikacılar sistematik bir biçimde devletin karanlık güçleri tarafından katlediliyor, katledilenler kardeş bir halkın seçkin evlatlarıdır." (*Kızıl Bayrak,* sayı:2, sayfa:3)

Yukarıdaki satırlar haziran ayında yine bu sayfamızda yer almıştı. O zamandan bu yana sömürgeci sermaye devleti kanlı ve vahşi terörünü daha da artırdı. Dün Botan'ı, Amed'i alevler içerisinde bırakan bu devlet, bugün Dersim halkının evlerini başına yıkıyor. Vahşet ve zulüm çarkını Dersim dağlarında da döndürüyor.

Kardeş Kürt halkı 10 yıldır en doğal hakları için, özgürlük ve adalet için, haksızlığa, eşitsizliğe ve zulme karşı mücadele ediyor. Binlerce evladını bu uğurda şehit verdi. Yılmadı. Her türlü vahşete ve haksızlığa maruz bırakıldı. Mücadele bayrağını yere düşürmedi. Tersine 10 yıl önce yalnızca Kürdistan'ın küçük bir bölgesinde verilen mücadele, bugün tüm Kürt illerinde sürdürülüyor.

Sömürgeci sermaye devleti bu onurlu mücadeleyi ezmek, Kürt halkını dize getirmek için her türlü kirli yöntemi kullandı/kullanıyor. Bütçesinden trilyonlarca lirayı en modern silahların alımına harcıyor. Helikopterler, uçaklar ve daha nice "teknolojik üstünlük"ler Kürt halkını ve onun yiğit evlatları gerillaları yok etmek için satın alınıyor. Üstelik tüm bunlar işçi ve emekçilerin boğazlarından kesilenlerle karşılanıyor. Sömürgeci devlet işçinin, emekçinin midesinden gaspettiğini, kardeş Kürt halkını soykırımdan geçirmek için kullanıyor.

"Gerillaya lojistik desteği kesmek" adına, Kürt köyleri bombalanıyor, Kürt halkı köylerinden sürülüp açlığa ve sefalete mahkum ediliyor. Şimdiye dek bu nedenle

Devamı 3. Sayfada

Kızıl Bayrak

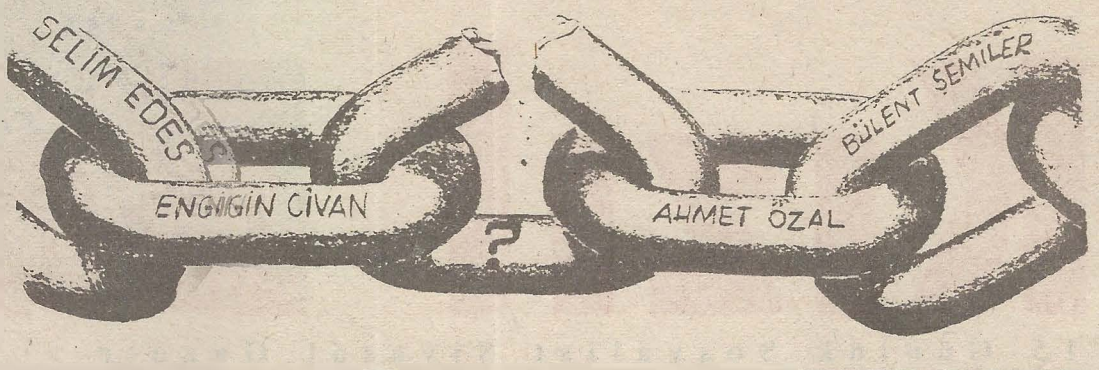
Düzen ara seçimden ne bekliyor?

DYP-SHP koalisyonu tüm yıpranmışlığına rağmen, bir saldırı hükümeti olarak sermaye düzenine çok büyük hizmetler verebildi. 5 Nisan'ı izleyen ilk günlerde gündeme getirilen kriz politikalarının mevcut hükümetle uygulanamayacağı hakim bir yargı durumundaydı. Sermaye cephesi için bu alanda belirgin bir karamsarlık sözkonusuydu. Bu nedenle, darbe, milli mutabakat hükümeti, teknokratlar hükümeti vb. tartışmaları gündemdeki başlıca konulardı. Bu tartışmaların bu denli yoğunlaştırılmasının düzen açısından içiçe geçmiş bir kaç amacı vardı. Her şeyden önce bu tartışmalar ikili bir tehdit işlevi görüyordu. İşçi ve emekçilere suskun kalmaları doğrultusunda gözdağı verilirken, mevcut hükümete de kendi geleceği ile ilgili her türlü kaygıyı bir tarafa bırakarak, saldırı politikasını en hızlı ve en kırıcı biçimde uygulaması mesajı iletiliyordu. Üçüncü olarak, tüm bu gözdağı çabaları sonuç vermezse, daha açık bir terör rejimine geçebilmek için gerekli olan psiko-sosyal ortam yaratılmaya çalışılıyordu.

Geçen altı aylık sürede, sendika bürokrasisinin de paha biçilmez hizmetleriyle düzen, ilk saldırılarını hiç ummadığı bir kolaylık içinde gerçekleştirebildi. İşçi-emekçiler anlamlı bir dire-

Devamı 3. Sayfada

Ne Kadar Teşvik, O Kadar Namus

Gün geçmiyor ki toplum yeni bir yolsuzlukla çalkalanmasın, şatafatlı görüntüsünün ardındaki pislik ve kokuşmuşluk ortaya çıkmasın. Kar, daha çok kar üzerine oturan bu soygun ve talan düzeni, kendi çarkına uygun insan tipini de yaratmaktadır. Asalaklık, her türlü insani değerden yoksunluk yarattıkları kişilik özelliğidir. Kutsal değerler adına yapılan soygunlar (RP ve Süleyman Mercümek yolsuzluğu), emek bayrağı ile gerçekleştirilen yolsuzluklar (SHP ve İSKİ olayı), ekonomik kalkınma nutukları altında peşkeş çekilen milyarlar (Tansu Çiller ve açıklanmayan serveti) da icraatleri...

Bakmayın siz birbirleriyle dalaştıklarına. Onların dalaşı kimin talandan daha çok pay alacağına dairdir. İşçi düşmanlığı konusunda yoktur aslında birbirlerinden farkları. Kimi ahlaklı kapitalizmi, kimi emekten yana toplumu, kimi ise ultra-liberalizmi savunur. Ama gerçekte hepsi de özel mülkiyeti (siz soygunu anlayın) kutsarlar; sosyalizm düşmanlığında birbirleriyle yarışırlar.

Bir zamanların idollerinin bir soyguncu olduğu ortaya çıkar, Selim Edes-Engin Civan dalaşından.

Ve utanmadan sistemi aklama çabasına girer, mehmetçik basın. Tam bir işkence ve kontra şebekesi olan, elini devrimcilerin ve Kürt halkının kanına bulamış polis teşkilatı övülür. Yolsuzlukların sebebi olarak kamu bankaları ve tepelerindeki bürokratlar gösterilir. Kendi pisliğini daha büyük bir yağma olan özelleştirme için propaganda malzemesi olarak kullanır. Onlara göre kamu bankaları özelleştirilmelidir, zira bu bankalar, yolsuzlukların temel kaynağıdır.

Ama aynı kamu bankaları mehmetçik basına iki trilyonluk "teşvik" vermiştir. 75 milyarlık yeni bir "teşvik kredisi" daha gündemdedir.

Merak konusudur, başlarına rüşvet yiyicilerin, asalakların çöreklendiği bu bankalardan kredi almak rüşvete dayandığına göre, mehmetçik basın bu düzeyde "teşviki" nasıl almıştır?

Kapitalizm çürümekte. Bu çürümüşlük tepedeki soyguncular dan, devlet kapısındaki bekçisine kadar her yerde görülmektedir. Kendi sonu yaklaşmakta, beraberinde toplumu da felakete sürüklemektedir. Artık insanca, onurlu yaşamak istiyorum diyen herkes için tek bir alternatif kalmıştır; kapitalizmi yıkmak için sosyalist mücadelenin saflarına geçmek.

Hain bürokratlar, sermayeye hizmette devletten daha hızlı...

Hain bürokratların işçi sınıfının öfkesini yatıştırarak, üzerindeki sömürünün yoğunlaşmasında bir hayli başarı kazandıkları açık. Bu başarı sınıfa saldırıda devletle yarışa giren sendika bürokratlarına cesaret vermiş olacak ki, meziyetlerini sergilemeye devam ediyorlar. Şimdiki adımları sendikalar üzerinden işçinin örgütlenme hakkına saldırmak!

Özelleştirme saldırısının yakın gelecekte yoğunlaştırılacağı düşünüldüğünde sermaye, bürokratlarının kurmay kolunu tam zamanında çevirmiş görünüyor. Münir Ceylan'ın bir yazısından dolayı cezaevine konmasını sessizce izleyen bürokratlar bu kez Atilay Ayçin'in beklenen cezaevi yolculuğunu kutlamalarla karşılayacağa benziyor.

İhanetteki başarılar bu kadar da değil. Geçtiğimiz günlerde Liman-İş Genel Başkanı ve şube yöneticileri baskınlarla gözaltına alındı ve Genel Başkan Hasan Biber tutuklandı.

Bu tür saldırılar "beklendiği" gibi bürokratları harekete geçirdi. Devletten aşağı kalmamalıydılar ve kalmadılar da. Bayram Meral ilk hamlede Yol-İş Şube Başkanı Ercan Atmaca'nın telefonunu kapatıp disiplin kurulu kararıyla da iki ay görevden aldırdı. Atmaca merkez bürokratlarının çirkefliklerine tahammül edemeyen işçilerle birlikte basın açıklaması yapmak gibi ağır bir "suç" işlemiş ve böylece cezalandırılmıştır. Şimdilerde Bayram Ağa bir başka "suçlu"nun peşinde. Harb-İş yöneticileriyle uğraşıyor. Bu sendikacılar sınıfın çıkarlarını savunmada ciddi zaaflar taşısalar da onların üzerinden sınıfa saldırmak hain bürokratların görevidir. Kendi örgütlenme hakkını savunmak için onlara sahip çıkmak da sınıfın başarısının zemini olacaktır.

ECEVİT DÜRÜST(!)Ü MUSTAFA YILMAZ

SHP'nin çiçeği burnunda Bayındırlık ve İskan Bakanı MustafaYılmaz istifa etti. İstifa gerekçesi ilk başta "hastalık" olarak duyuruldu. Ardından ise "dürüst" olduğu için istifa ettiği ortaya çıktı! M. Yılmaz'ın burnu rüşvet ve yolsuzluk kokularından rahatsız olmuş, ihale baskıları bu "dürüst" bakanı onurlu bir biçimde hizmet vermekten alıkoymaya başlamıştı. Ve bu "onur timsali" bakan sonunda dayanamamış, çareyi istifa etmekte bulmuştu! Ol hikaye kamuoyuna işte böyle duyuruldu. Eh, nede olsa her tarafından lağım kokuları gelmeye başlayan bu düzende, bu tür ucuz dürüstlük gösterileri en çok puan toplayan politik taktik haline dönüşmüştü. Ahı gitmiş vahı kalmış bir siyasal mefta olan Ecevit bile "dürüstlük imajı" ile yeniden piyasaya sürülmeye başlanmamış mıydı?

Ne var ki, ve düzen açısından ne yazık ki, en geri zekalı insanın bile ardı ardına sıralayabileceği türden bir kaç soru, düzenin bu dürüstlük timsallerinin de boğazlarına kadar kirin içine battıklarını göstermeye yetip artmaktadır. Acaba çiçeği burnunda Bayındırlık ve İskan Bakanı kaç yıllık politikacı, milletvekili, SHP'li ve koalisyon ortağıydı? "Çürümenin her yeri sardığı, SHP'nin de bir pislik deryası içinde yüzdüğü" gerçeğini görüp anlaması için ille de 2 ay bakanlık yapması mı gerekiyordu? İSKİ ve İLKSAN skandalları yaşanırken o meclis sandalyesinde "dürüstlük" uykusuna mı yatmıştı? '80 sonrası iyiden iyiye palazlanan müteahhitlik sektörünün nasıl palazlandırıldığını bilmiyor muydu? Müteahhitlerin bu yükselişinde, yolsuzluk ve rüşvetle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'ndan aldıkları ihalelerin rolünü, Emlak Bankası soygunlarını hiç mi duymamıştı? Kendi partisinin, SHP'nin, tam-da Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nı elinde tuttuğu için adının "müteahhitler partisi"ne çıktığından da mı haberi yoktur? Kendisinden önceki bakan Onur Kumbaracıbaşı görevden alınınca Karayalçın'la, Kumbaracıbaşı ve Gülöksüz arasındaki "arpalık" atışmalarını da mı duymamıştı?

Elbette ki tüm bunlardan haberi vardı. Ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na ellerini ovuşturarak oturdu. Ne var ki, çok geçmeden SHP'den yığın halinde yaşanan istifa ve kopuşlar onu da hesap-kitap yapmaya zorladı. Kısa günün karı mı, uzun dönemli yatırım mı? İkincisini seçti ve SHP'den DSP'ye geçmekte karar kıldı. Tabi ki giderken de "dürüstlük" edebiyatıyla parsa toplamayı ihmal etmedi.

Kapitalizm işte budur. Dürüstlük bile bu sistemde yalnızca ve yalnızca bir ticaret ve siyaset metasıdır.

Bu Suça Ortak Olma!

Baş Sayfadan Devam

2000 köy yakıldı, 2 milyon insan göçe zorlandı. Gerillaya "lojistik desteği" sağlayan Kürt emekçi halkıdır. "Lojistik desteğin kesilmesi" demek, Kürdistan'ın insansızlaştırılması, bir ulusun toptan yok edilmesidir. İşte Türk devletinin Kürdistan'daki "terörle mücadele"sinin anlamı budur.

Tansu Çiller ağzından kan kusarak, "Ya bitecek, ya bitecek!" diye haykıradursun, özgürlük bayrağı yere inmiyor. Kürt emekçi halkı ölümüne direniyor. Her gün onlarca gerilla öldürülüyor ama kentlerden, köylerden dağlara çıkan Kürt gençleri, ölenlerin silahlarını devralıyorlar. Türk devletini hırçınlaştıran budur. O, saldırdıkça çözümsüzlüğü yaşıyor. Artık bu kirli savaşın da çare olmadığını görüyor. Ne çare ki, geri adım atamıyor, sınırsız öfkesini ve kinini Kürt emekçi halkına ve onun yiğit evlatlarına kusuyor. Diyarbakır zindanında tutsakları çivili kalaslarla öldüresiye dövüyor. Adana'da Kürt mahallelerini ablukaya alıyor. Üzerinde Kürt kimliği taşıyan herkesi düşman görüyor.

1938'de Kürt halkının özgürlüğü adına isyan ateşini yakan Dersim halkı yenilmiş ve ardından, bugün artık tarih kitaplarının utanç sayfalarında yer alan vahşi bir katliamdan geçirilmişti. Ama Dersim dağlarında isyan ateşi hiç sönmedi, bağrından binlerce devrimci çıkardı. Buna rağmen yöre halkı gelişen ulusal özgürlük mücadelesine pek yakın durmadı. Türk devleti de bunu hep kullanmaya çalıştı. Bugün Dersim dağlarında da özgürlük bayrakları dalgalanmaktadır. İşte devletin paniği bundandır. O Dersim'i ikinci kez yakıp yıkıyor. Halkını dün kılıçtan geçirmişti, bugün makinalı tüfekleriyle tarıyor.

Sömürgeci sermaye devleti yalnızca Kürdistan'ı değil, tüm Türkiye'yi koskoca bir cehenneme çevirdi. Sermaye iktidarı Özelleştirme Yasa Tasarısı'nı türlü manevralarla meclisten geçirmeye çalışıyor. Bunun işçi ve emekçiler için anlamı bellidir. Daha fazla işsizlik, daha yoğun sömürü, daha yoğun sefalet ve daha çok devlet terörü... Sermaye ise özelleştirmeler ile milyarlarca liralık vurgun peşindedir. "Demokratikleşme paketi" ile ortaya sürdükleri daha fazla devlet terörü paketi...İşçi ve emekçilerden kesilen vergilerin burjuvalar ve onların uşakları bürokratlar tarafından talan edilmesi... Katledilen devrimciler, sendikacılar, cezaevlerine konan gazeteciler, bilim adamları, sanatçılar... Artık tümden paralı hale getirilen okullar... "Paran yoksa öl" mantığıyla işletilen hastaneler... Bunlar sömürgeci sermaye devletinin suç çetelesinde yer alanlardan bir kısmı...

Kürt halkı bir 10 yıldır, Botan'da, Amed'te, Dersim'de, Serhad'ta, Türkiye'nin metropollerinde özgürlük mücadelesini sürdürüyor. Bunun için nice bedeller ödemekten hiç çekinmedi/çekinmiyor. Şimdi onların en büyük ihtiyacı Türkiyeli işçi ve emekçilerin dostluk ve kardeşlik elidir.

İşçi ve emekçiler sömürgeci sermaye devletinin bu kanlı terörü ve yoğun sömürüsü karşısında suskun kalamazlar. Çünkü susmak onaylamaktır. Susmak suça ortak olmaktır. İşçiler ve emekçiler sermaye diktatörlüğünün hiçbir suçunu omuzlamamalı, tersine onu tüm suçlarıyla birlikte tarihe gömmeli, insanlığın kurtuluşunun güvencesi olan sosyalizmi bu coğrafyada kurmalıdır. İşte o zaman Türk ve Kürt halklarının kardeşliğini hiçbir güç engelleyemeyecektir. İşte o zaman birlikte üretip, kardeşçe paylaşmanın mutluluğu yaşanacaktır.

Düzen ara seçimden ne bekliyor?

Baş Sayfadan Devam

niş örgütleyemediler. Bütün bunlara bağlı olarak DYP-SHP hükümeti şu ana kadar ayakta kalmayı başardı.

Ne var ki, bu beklenmedik "başarı"nın düzenin siyasi alanda yaşadığı krizin hafiflemesi anlamına gelmediğini, hergünkü gerçekler bize fazlasıyla göstermektedir. Sözkonusu olan sadece yönetememe bunalımının derinleşmesinin önlenmesiydi, ortadan kaldırılması değil. Zira iktisadi krizin daha da derinleşmiş bulunduğu böylesi bir dönemde siyasi krizi hafifletebilmek sözkonusu olamazdı. Geçen bu 6 aylık dönemde sürekli olarak koalisyon hükümetine ömür biçildi, gündeme gelebilecek yeni alternatifler üzerinde duruldu. Bugün aynı tartışma daha da yoğunlaşmış bir biçimde sürmektedir. Hükümetin ömrünün iyice azaldığına dair belirtiler yoğunlaştıkça, bu partilerdeki erozyon hızlanmakta ve hükümetin ömrü daha da kısalmaktadır. Bu kısır döngü içinde hükümet, parlamento içindeki çoğunluğunu bir yitirip bir kazanır hale gelmiştir.

Sözkonusu yıpranma ve erozyon, DYP için de geçerli olmakla birlikte; bugüne kadarki propagandasını bölüşümcü politika vaatleri üzerine oturtmuş olan sosyal demokrat ortak açısından, bu çok daha belirgindir. Oy oranındaki erozyon, artan milletvekili istifaları bu partiyi bugün açık bir çözülüş tehdidiyle yüzyüze bırakmıştır. Düzenin ciddi bir hükümet krizi ile karşı karşıya kalabileceğinin en önemli göstergesidir bu olay. Daha da önemlisi bu aynı durum, SHP'yi, "daha kişilikli" bir politika izler görüntüsü vermeye zorlamaktadır. Giderek bütün dikkatini kendi varlığını korumaya harcayan bir SHP, sermayenin kriz politikalarının uygulanmasında ek bir güçlük haline dönüşebilecektir.

Eğer düzen kriz ortamından büyük ölçüde kurtulabilmiş ve "olağan" bir dönemin eşiğine ulaşmış bulunsaydı, tüm bu sorunlar bu denli önem taşımazlardı. Bu koşullarda düzen daha geniş bir manevra imkanına sahip olacağı için, krizin doğuracağı zararları asgariye indirmeyi başarabilirdi. Oysa düzen hızla ciddi bir kriz içinde debelenmektedir ve bu nedenle işçi ve emekçilere yönelik saldırılarını daha da yoğunlaştırarak sürdürmek zorundadır. Bu koşullarda, yukarıda sayılan tüm sorun ve zorluklar düzen açısından çok daha büyük bir risk taşımaktadır.

Kürt sorununa ilişkin etmenlerle birlikte, ara seçimi düzen açısından bir ihtiyaç haline getiren tablo kısaca budur. Sermaye düzeni bu ara seçimle mevcut burjuva koalisyonun meşruiyet sorununu azaltmak, bunu başaramadığı taktirde de, meşruiyet sorunu daha az, yeni bir hükümet bileşimini ortaya çıkarmak istemektedir.

Düzen tercihini niçin bir erken seçimden yana değil de bir ara seçimden yana yapmıştır? Bir erken seçim, kriz içindeki düzen için ağır bir yük anlamına gelecek bir "seçim ekonomisi" uygulamasını gündeme getirecektir. Ayrıca ülke genelinde sermaye saldırılarını sorgulayan bir politizasyon ortamı yaratabilecektir. Çok daha önemlisi, muhtemelen yönetememe krizini ağırlaştıran sonuçlar doğuracaktır. Zira yıpranma ve oy kaybı hemen tüm burjuva partiler için ortak bir gerçektir. Ve bu tablodan meşruiyeti daha tartışmasız bir bileşen çıkarmak neredeyse imkansızdır.

Oysa ara seçim düzene çok daha geniş bir hareket alanı sağlamaktadır. Özellikle Kürt illerinde yapılacak olan bu seçimde "Kürt sorunu" ve "irtica" eksenli bir politik propaganda öne çıkarılacak, bu yolla kitlelerin sermayenin saldırılarını sorgulayan bir politizasyon yaşamalarının önüne geçilmeye çalışılacaktır. Ayrıca Kürt ulusal hareketinin kendini ifade etme kanallarının tümüyle tıkanmış olduğu böylesi bir seçim mizanseni, düzene, "PKK'yi ezdik" nidaları atma olanağı sağlayacaktır. Burjuva partilerinin pek çoğu zaten düşük bir oy desteğine sahip olduğu için, bu seçim hangi sonucu doğurursa doğursun, geçen seçime göre ciddi bir "başarısızlık" yaşanmamış olacaktır.

Ara seçimin gündeme getirilmesinde, düzenin kirli savaşa ilişkin politik beklentilerinin çok özel bir rolü vardır. 27 Mart'ta sahnelenenin bir benzeri bu ara seçimde yeniden sahnelenmektedir. Milyonlarca Kürt'ün göçe zorlandığı, ulusal hareketin temsilcilerinin tüm propaganda imkanlarının ortadan kaldırıldığı bu koşullarda, her türlü hileye açık bir seçim oyunuyla, Kürt ulusal hareketinin kitle desteğinin eridiği mesajı verilmeye çalışılmaktadır. Bu mesajın üç ayrı hedefi vardır: İşçi ve emekçiler, Kürt halkı ve dünya kamuoyu... Düzen, emekçi kitlelere güçlü olduğu mesajını vererek, yeni saldırıları için uygun bir psikolojik ortam yaratmaya çalışmaktadır. Bu mesaj doğrudan Kürt halkını da hedeflemektedir. Katliam politikalarıyla sindirilmeye çalışılan Kürt halkı, PKK'nin etkisizleştirildiği demagojisiyle demoralize edilmeye ve böylece düzeniçi çözümlere rıza gösterir hale getirilmeye çalışılmaktadır. Ve bu mesaj aynı zamanda dünya kamuoyuna verilmek istenmekte, böylece PKK'nin kitle desteği olmayan terör örgütü olduğu yolunda bir resmi propagandanın dünya kamuoyunda daha inandırıcı olacağı hesaplanmaktadır. Buna bağlı olarak, emperyalist dünyanın, PKK'yi muhatap almaya dönük eğilimlerinin sınırlanabileceği ve sömürgeci düzenin terör politikasını daha açıktan desteklemesinin sağlanabileceği düşünülmektedir.

Düzenin ara seçim hesapları kısaca bunlardır. Komünistlere ve devrimcilere düşen görev ise bellidir. Düzenin bu hesaplarını teşhir etmek, boşa çıkarmak...

ULUSAL HAREKET İÇİN BİR ARA TUZAK

ARA SEÇİM

Bugünlerde başlamış olan "düşünce özgürlüğü" komedisinin sürdürülmesinde, nereden bakılırsa bakılsın, burjuvazinin kendine göre haklı(!) nedenleri olduğu açıktır. Hem reformist kesimleri sistem içerisinde hapsedeceğini, hem de devrimci kesimlerin ve Kürt halkının özgürlük mücadelesinin üzerine daha azgın bir terörle gidebilmesinin olanaklarını sağlayacağını düşünmektetir. Sömürgeci devletin ulusal mücadeleyi devrimci önderliğinden yalıtarak düzeniçi kanallara akıtma çabası ve bu kanallar içerisine önce hapsedip sonra boğma isteğinin başarısızlığa uğraması, burjuvazinin bu konuda yeni çabalara girmesini gerektirmektedir.

Meclisin almış olduğu ara seçim kararı, sadece koalisyon hükümetinin değil, sömürgeci sermaye devletinin de içinde bulunduğu koşullar gözönünde bulundurulduğunda bir önem taşır.

Sömürgeci sermayenin rahat bir nefes almasını gitgide daha çok engelleyen sorunlar, azalmak bir yana, daha da artarak düzeni bu tür çabalara itmektedir. Bir taraftan içinde bulunduğu kriz, bir taraftan da Kürdistan'da yürütülen kirli savaşın yarattığı yenilgi psikolojisi, düzenin manevra olanaklarını görülmemiş ölçüde daraltıyor. Kriz dönemlerine özgü bir şekilde sürekli değişen gündemin başına oturtulan ara seçimin hiçbir açmaza kesin bir çözüm getirmediği bilindiği halde, sömürgeci düzenin bir dizi siyasi taktik ve manevralara girme ihtiyacı vardır.

Kendi seçmen potansiyelinde yaşanan erozyon hükümeti ister istemez bir meşruiyet bunalımına sokuyor. Yalnızca koalisyon ortağı partiler değil, diğer düzen partileri de kendi seçmen potansiyallerinin giderek eridiğini görüyorlar. Bu durum, gerçekleşecek ara seçimde kamuoyu karşısında az çok güven tazelemiş bir hükümetin kurulamayacağını daha şimdiden gösteriyor. Peki ara seçimin asıl önemli nedeninin tek başına hükümetin meşruyet bunalımı olduğunu söyleyebilir miyiz? Hayır.

Ara seçimin gerçekleşeceği bölgelere şöyle bir bakmak, yaşanan meşruiyet bunalımının seçimin ana nedeni olmadığını göstermektedir. Mecliste boşalan sandalye sayısı 22'dir ve bunların 17'si Kürdistan'daki seçim bölgelerinin milletvekilleridir. Boşalan sandalyelerin çoğu öldürülen veya cezaevlerinde bulanan DEP'lilere aittir. Sadece bu bile Türk devletinin amacının meşruiyet bunalımını aşmak olmadığını göstermektedir. Demokratikleşme ve insan hakları ihlalleri konusunda iç ve dış kamuoyunun olumsuz tepkilerinin yükünü bir nebze de olsa hafifletmek isteyen sömürgeci burjuvazi, bu ara seçimlerde HADEP'in katılabilmesinin yollarını açarak yeni manevralarına bir başlangıç sağlamak amacındadır. Kürt halkının meşru hak ve istemlerini parlemento kürsüsünde dile getirmeye çalışan DEP'lilerin vatana ihanet suçundan DGM'de yargılanmaları, bugüne kadar zindanlara doldurduğu gazeteci, yazar ve bilim adamlarının sayısının 106'yı bulması TC'nin giydiği "demokrasi" elbisesinin artık kendisine iyice dar geldiğini göstermektedir. Düzenin bu durumdan kurtulma çabaları artmaktadır.

Bugünlerde başlatmış olduğu "düşünce özgürlüğü" komedisi işte bu çabalarını yansıtmaktadır. Bu komedinin sürdürülmesinde, nereden bakılırsa bakılsın, burjuvazinin kendine göre haklı(!) nedenleri olduğu açıktır. Hem reformist kesimleri kendi içerisinde hapsedeceğini, hem de devrimci kesimlerin ve Kürt halkının özgürlük mücadelesinin üzerine daha azgın bir terörle gidebilmesinin olanaklarını sağlayacağını düşündüğünden bir takım demogojilerin arkasına sığınıp bu komediyi sürdürecektir. Demokratikleşme ve insan hakları konularında Avrupa Karma Parlemento Komisyonu'nun TBMM ile ilişkileri kesme kararı alması da bu komediyi oynama konusunda zorlayıcı olmaktadır. Öte yandan sömürgeci devletin Kürt halkının ulusal mücadelesini devrimci önderliğinden yalıtarak düzeniçi reformist kanallara akıtma çabası ve bu kanallar içerisine önce hapsedip sonra boğma isteğinin başarısızlığa uğraması, burjuvazinin bu konuda yeni çabalara girmesini gerektirmektedir.

PKK önderliğinin başarılı müdahalesi sonucunda burjuvazinin UKH'ne HEP'le kurmak istediği tuzak kendisine karşı ters tepen bir silah olunca, sermaye devletini ister istemez yeni önlemler almaya zorladı. HEP'in kapatılması, ardından DEP'lilerin tutuklanıp Kürt halkının meşru istemlerinin parlementoda dile getirilmesinin önlenmesi, Kürt orta katmanlarının gelişen ulusal hareketi karşısında devrimci önderliğin etki alanından çıkmasını ve gerçek misyonu olan reformizmi bu hareket içinde yeterlice temsil etmesini tam olarak sağlamadı. "Meclisten PKK'yı attık" diye zafer çığlıkları atan sermaye, bir süre sonra bu zaferin olumsuz etkilerini hissetmeye başlayınca bu sefer de ince manevralarla bu badireyi atlatma çabası içerisine girdi.

Sömürgeci kapitalizmin içeride ve dışarıda içine düştüğü bu sıkıntılı dönemi atlatma çabası mevcut yasal prosedüre rağmen HADEP'in seçimlere girmesinin yolunu açtı. Sömürgeci sermaye bu sayede DEP olayı yüzünden kendisine karşı zorunlu olarak tavır alan ve bir ölçüde kendisinden uzaklaşan reformist eğilimleri yeniden yakınlaştırabilmenin yolunu hazırlamaktadır.

Şunun da unutulmaması gerekmektedir ki, Kürt ulusal kurtuluş hareketi ile uzlaşmış gibi gözüken ve bir ölçüde kendisini bu hareketin içerisinde ifade edebilen, reformist eğilimlerin üzerinde yeşerdiği nesnel zemin olan Kürt orta katmanları her zaman için düzenle uzlaşma eğilimini taşımaktadır. Yani sömürgeci burjuvazi için bu kesimlerin kendi kontrollerinden tamamen çıkması neredeyse olanaksızdır.

"Ülkenin siyasi istikrara ihtiyacı vardır. Herkesin hür iradesi tecelli edecek, herkes istediğine oy verme hakkına sahip olacak. Ve kendi kamuoyumuz önünde, dünya kamuoyu önünde parlementodaki

Mecliste boşalan sandalye sayısı 22'dir ve bunların 17'si Kürt bölgelerinin milletvekilleridir. Boşalan sandalyelerin çoğu öldürülen veya cezaevlerinde bulunan DEP'lilere aittir.
İnsan hakları ihlalleri konusunda iç ve dış kamuoyunun olumsuz tepkilerinin yükünü bir nebze hafifletmek isteyen sömürgeci burjuvazi, bu ara seçimlerde HADEP'in katılabilmesinin yollarını açarak yeni manevralarına bir başlangıç sağlamak amacındadır.

eksikliklerin tamamlandığını hep beraber göreceğiz." (T.Çiller)

"*Batı, 'Türkiye'de demokrasi yok' diyor, onun için bütün partilerin katılma kararını aldık.*" (E.Kıratlıoğlu)

Sermaye sözcülerinin bu sözleri de kanılarımızı doğruluyor. Ama sömürgeci devlet bir yandan reformist kesimleri tekrar kazanmaya çalışırken, öte yandan da bu kesimlere gözdağı vermekten geri kalmıyor. Seçimlerin yapılacağı bölgelerde boşaltılan 2000'e yakın köy ve bu yüzden seçmen kütüklerinde %35'lere varan orandaki eksiklikler, oy verme işleminin silahların gölgesinde "açık oy gizli tasnif" ilkesine göre yapılacağının şimdiden belli olması seçimlerin "demokratikliği"ni iyice gözler önüne sermektedir. Öte yandan HADEP'e yönelik baskı ve saldırılar da giderek artmaktadır.

Tutuklu bulunan DEP milletvekillerine Diyarbakır DGM'de yeni davaların açılması, sömürgeci zülmün "demokratikliğinin", "hür irade tecellisinin" nasıl bir kandırmaca olduğunu gözler önüne seriyor. Çünkü sömürgeci devlet bugün için reformist kesimlere herhangi bir olanak tanıyacak güçten yoksundur. Bu yüzden de ilk hedefi, daha önceki öncüsüz bırakma politikalarının bir devamı olarak, devrimci bir çözümden yana olanları vahşi bir terörle ezmektir. Bu günlerde 10. yılını geride bırakan, PKK'nin devrimci önderliği altındaki özgürlük hareketinin ulaştığı boyutlar gözönünde bulundurulursa bu konudaki zavallılığı da ortaya çıkar.

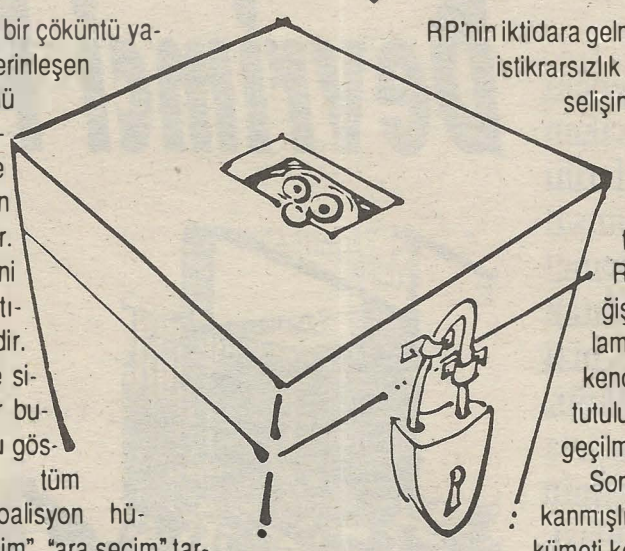
Sömürgeciliğin geliştirdiği siyasi manevralar reformist odakları bir nebze de olsa etki altına almayı başarmış gibi görünüyor. DEP davasında tutuklu bulunan milletvekillerinin DGM önünde aldıkları tavır bunun bir göstergesidir. DEP'liler, DGM karşısında siyasal bir savunmayla Kürt halkının haklı mücadelesini savunup, bu sayede kendi şahıslarında yargılanan Kürt halkını, yargılayan bir konuma getireceklerine, neredeyse tamamen hukuki normlara dayanan bir savunma tavrı geliştirdiler. Kendilerini parlemento kürsüsüne taşıyan ve onlara umutlarını, özlemlerini bağlayan yiğit Kürt halkının fedakarlıklarını, bu uğurda verdiği kayıpları adeta unutarak, sorunu tam da sömürgeci devletin istediği şekilde, PKK ile organik bir bağları olmadığını kanıtlamak noktasında ele aldılar. Bu süreç, sömürgeci devletin ara seçime HADEP'in de katılabileceğini açıklamasıyla birlikte, cezaevindeki DEP'lilerin tekrar seçimlere katılıp, böylece cezaevinden meclise girebilmelerinin yollarının tartışılmaya başlamasıyla devam etti.

Kürt halkı bugüne kadarki devrimci mücadele çizgisinde ısrar etmeli ve tek gerçek dostu Türkiye proletaryası ile ortak bir mücadeleye girmelidir.

Ayrıca, bu dost ve devrimin öncüsü olmaya aday Türkiye proletaryası, hem bağımsız siyasal sınıf çıkarlarının savunulmasında, hem de kardeş Kürt halkının meşru haklarının kazanılması ve savunulması konusunda üzerindeki ölü toprağını silkmelidir.

ARA SEÇİM MANEVRASI

Sermaye Düzeninin Yeni Açmazı

Burjuvazi siyasi alanda bir çöküntü yaşamakta. Gittikçe derinleşen ekonomik kriz ve önünü alamadığı Kürt özgürlük mücadelesi, burjuvazinin içinde bulunduğu siyasi krizi bugün bir çöküntü haline getirmiştir. Bu siyasi çöküntü kendisini burjuva parlamenter sistemin tıkanmasıyla ifade etmektedir. TBMM'nin açılmasıyla birlikte siyaset sahnesinde yaşananlar bunun en net göstergeleridir. Bu göstergeler kendisini, tüm yıpranmışlığına rağmen koalisyon hükümetinin devamı; "erken seçim", "ara seçim" tartışmaları; bunlara bağlı olarak yaşanan milletvekili istifaları ve partiler arası transferler; partiler arasında yaşanan yakınlaşmalar biçiminde ifade etmektedir.

'91'de erken seçimle iktidara gelen SHP-DYP koalisyon hükümetine biçilen misyon şuydu: '87'den beri gelişen işçi hareketinin ezilmesi, önü alınamayan Kürt özgürlük mücadelesinin boğulması. Fakat geçmiş dönemden farklı olarak, yeni dönemde bunun için uygulanacak politikalar, postal zoruyla uygulananlardan farklılık taşıyordu. Bu farklılık, ekonomik-demokratik istemleri için mücadele eden işçi sınıfı ve özgürlüğü için savaşan Kürt halkına karşı yoğun bir terörü "demokratikleşme" masalı ile uygulamaktı. Bunun için gerekli olan "demokrat", başka bir deyişle, sol görünümlü bir hükümetti. Bu gereklilik hükümeti DYP-SHP koalisyonu olarak ortaya çıkartıyordu.

Mecliste boş sandalye sayısının 22 olması ve çoğunun kapatılan DEP milletvekillerine ait olması, bunun da siyasi dengelerde istikrarsızlık olarak kendini göstermesi, DYP'li bir milletvekilinin istifası ile bir zorunluluk haline gelen "ara seçim"i, "erken seçim" tartışmasıyla birlikte gündeme soktu. Başlayan tartışmalarla birlikte burjuva parlamenter sistemde yaşanan tıkanıklık gün gibi açığa çıktı.

Önce "erken seçim"in yapılması yönünde yoğun bir görüş birliği oluştu. Bunda en önemli etken koalisyonun misyonunu yitirmesiydi. Yeni kurulacak hükümet "demokratikleşme" yükünden kurtularak, hızla özelleştirmeyi yapmalıydı. Bu güne kadar işlevini büyük bir başarıyla yapan SHP'nin koalisyondaki ortaklığı bitmeliydi. Bu sadece gerekli değil, aynı zamanda SHP ve rejim açısından en hayırlısıydı da. Zira bu dönemde SHP şahsında sosyal demokrasi prestij kaybetmişti. Sosyal demokrasinin bu kadar kolay gözden düşmesi ise düzenin orta ve uzun vadedeki dengeleri açısından sakıncalıydı. Bu yüzden koalisyon üzerine son düşen görevi yerine getirmeli, "erken seçim" kararı almalıydı.

Fakat bir de madalyonun öteki yüzü vardı. TBMM feshedilse dahi erken seçimin burjuvazinin siyasi istikrar talebine uygun bir hükümet çıkartması olasılık dahilinde bile değildir. Burjuvazi ne mevcut hükümetle devam etmek istiyor, ne de bir alternatif ortaya koyabiliyordu. Mevcut krizi, seçim sistemiyle oynayarak, iki turlu, dar bölgeli seçim sistemiyle gidermeyi, partilerin birbirleriyle ittifaklar kurmasını teşvik ederek seçime gitmeyi, böylece görünümde dahi olsa siyasi istikrarı sağlamayı düşünüyordu. Ne ki elindeki imkanlar buna izin vermiyordu. Düşünülen DYP-ANAP koalisyonu, mevcut koşullarda, her iki partiyi hızla yıpratacağından, bu, zaten daralan manevra imkanlarını kısa vadede kaybetmesi anlamına geliyordu. Sosyal demokrasinin inandırıcılığını kaybetmişliği de gözönüne alındığında, bu, meydanı RP'ye bırakmak anlamına geliyordu.

RP'nin iktidara gelmesi ise sistem için yeni bir siyasi istikrarsızlık demektir. Düzenin RP'nin yükselişinin önünü almaya çalışması da sebepsiz değildir. Zira RP her ne kadar kapitalist sisteme kulluk etmekte diğer burjuva partilerinden farksız değilse de, RP'ye giden oylar düzen değişikliğini hedefleyen radikal bir anlam ifade etmektedir. Bu gerçekliğin kendisi RP'nin bir taraftan el altında tutulurken, diğer taraftan da önüne geçilmesinin nedeni olmaktadır.

Sonuçta burjuvazi mevcut tıkanmışlığa rağmen, bir alternatif hükümeti kendi içinden çıkaramadı. Tüm bu gelişmeleri koalisyonun bitmiş ortağı SHP'nin CHP ile birleşme eğilimi ve SHP'den istifalar izledi. SHP artık koalisyon için bir yük haline geldi. Kendi misyonunu tamamladığını gören SHP özelleştirmeye karşı direnir ve "demokratikleşme" paketinin bir an önce çıkartılması için çaba sarfeder gibi görünerek puan toplamaya çalışıyor. Parlamentoda da CHP ile birleşerek güç kazanmayı hedefliyor.

DYP-SHP koalisyonu mevcut durumuyla görünüşte dahi anlamını yitirmiştir. Parçalanan SHP ile özelleştirmeyi ve terör politikalarını uygulamak oldukça zordur.

Burjuva parlamenter rejim tıkanmışlığa doğru gitmektedir. Ne mevcut koalisyon hükümetini sürdürebilmekte, ne de alternatif bir hükümet oluşturabilmektedir. SHP ile CHP'nin birliği parlamenter sistemdeki tıkanıklığı aşmayı değil, bir dönem için işi kurtarmayı hedeflemektedir.

Düzenin siyasi istikrarsızlık dinamiklerinden biri de önünü alamadığı Kürt ulusal mücadelesidir. Bu alanda DEP'in kapatılıp üyelerinin milletvekilliklerinin düşürülmesi parlamenter sistemde yeni bir iç istikrarsızlık yaratmıştır. "Erken seçim"e gösterilen gerekçelerden biri de; yapılacak bir ara seçimin Kürdistan ağırlıklı olacağı, bunun ise mevcut rejimi iyice zora sokacağıydı. DEP konusunda emperyalistlerce yapılan baskı bu durumda daha da artacak; yapılacak seçim düzenin teşhirini hızlandırıp meşruiyetini tartışmalı hale getirecekti. Zira Kürdistan'da yürütülen kirli savaş ve silahların gölgesinde yapılacak DEP'lilerin katılmadığı bir seçimi meşru göstermek oldukça hüner isteyen bir iştir.

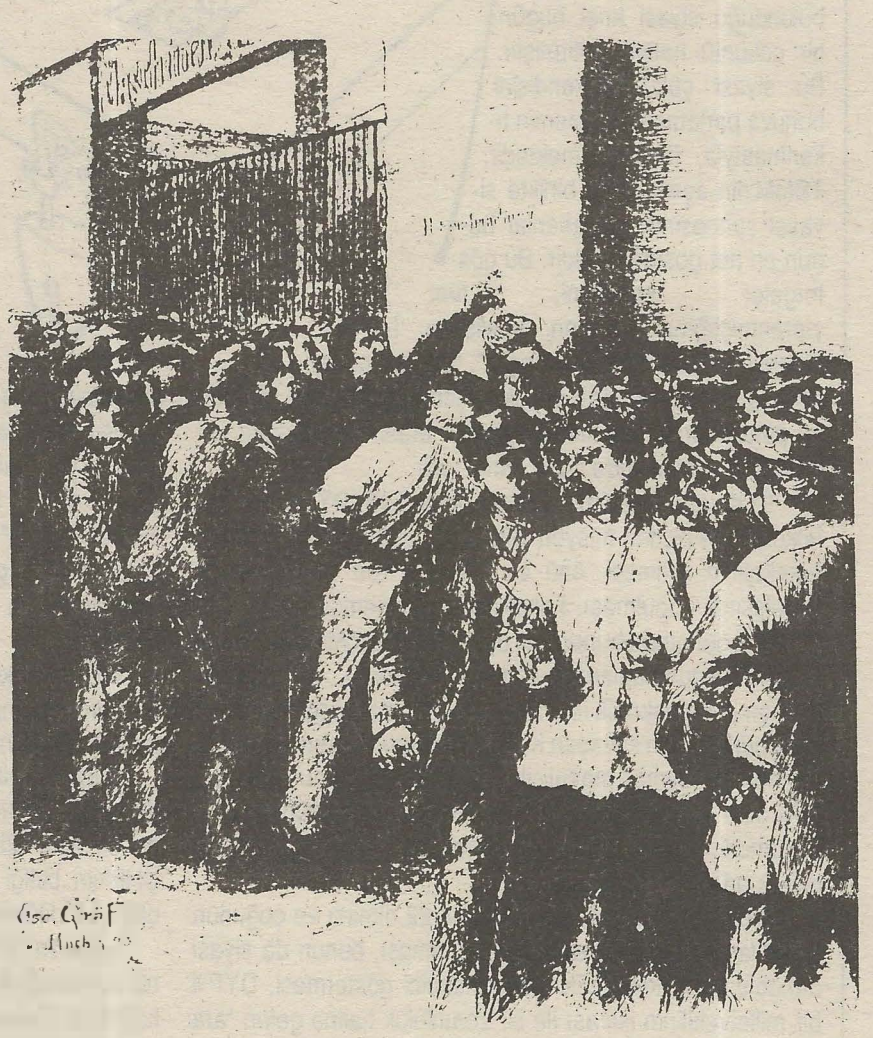
Düzen siyasi istikrarını sağlayabilmek için Kürdistan'da seçime gitmek zorunda kaldı. İşin ilginç yanı altı ay önce içeri attığı milletvekillerini ve HADEP'i seçime sokabilmek için yasa değişikliğini gündeme getirdi. Bu emperyalistlerle yapılan danışıklı bir dövüştür. Sistem böylece bir yandan üzerindeki baskıyı kaldırmayı, diğer yandan "demokratik" bir kılığa girerek Kürdistan'da yeni manevra alanları açmayı hesaplamaktadır. Sömürgeci sermaye devleti tükürdüğünü yalamıştır.

DSP'nin, HADEP'in girdiğini bahane ederek ara seçimi boykot etmesi ise düpedüz aldatmacadır. Zira DSP'nin seçimin yapılacağı Kürdistan'da ne bir oy tabanı ne de herhangi bir örgütlülüğü vardır. Burjuva parlamenter sistem çözüm üretmekte zorlanıyor. Erken seçim tartışmaları ve dökülen SHP'ye rağmen hala koalisyonun sürmesi bunun en net göstergesidir. Ara seçim ise oldukça dar manevra olanakları sağlamaktadır. Sadece parlamenter sistem içindeki istikrarsızlığı ve Kürt sorunu üzerinden var olan emperyalist baskıyı hafifletmeye yarayacaktır. Görünen o ki bugün burjuvazi kendisini kurtaracak manevra imkanlarını daha çok kaybetmiş, içine düştüğü açmaz içinde daha çok debelenmektedir.

DÜZEN CEPHESİNDEN SİYASAL ÇİZGİLER VE

Sınıf Hareketine Devrimci Politik Müdahale

Düzenin siyasal cephedeki tıkanıklığını, açığa çıkan bunalım öğelerini ya da toplumsal muhalefetin düzeyini temel ve kalıcı veri alarak tahlil etmek bizi yanlış sonuçlara götürür. Bugün ustaca manevralarla muhalefet dinamiklerinin bastırılması, bunların içten içe birikip yoğunlaşmadığı ve önümüzdeki dönemde şiddetli patlamalarla ortaya çıkmayacağı anlamına gelmiyor. Sınıf hareketinin bugün yaşadığı durgunluğun geçici olduğunu görmek, derinleşen çelişkilerin biriktip patlamaya dönüşmesi muhtemel alanlarını önceden tespit etmek gerekiyor. Yüzeydeki durgunluk bir yandan çürüme ve yozlaşmayı beslese de, bu süreç, er ya da geç dibe vuracaktır.

Düzen partilerinin meşruluk sorununun kapsamını ve derinliğini seçimlere katılım oranı ya da oyların partilere dağılım oranları üzerinden kalkarak tahlil etmeye çalışmak da görüntüye aldanıp yanılmak demek olur. Düzen partilerini ideolojik, politik bir bağlılıkla, militan bir çabayla destekleyenlerin sayısı her geçen gün azalıyor. Burada özellikle işçi ve emekçi kitlelerin mevcut ruh halini kavrayabilmek gerekir. Ehven-i şer mantığı yaygınlaşıyor, siyasal tercihleri bakımından kararsız ve değişken kitle çoğalıyor. Hem bir bütün olarak düzenin temel siyasal kurumları, hem de tek tek düzen partileri cumhuriyet tarihinde işçi ve emekçi kitleler nezdindeki meşrulukları açısından en güçsüz dönemlerini yaşıyorlar. Ama tüm bunlar devrimci bir kitle hareketinin ve önderliğinin yokluğu koşullarında yaşanıyor. Bu yüzden hem devrim, hem de karşı devrim cephesinin başarı olanakları '80 öncesi dönemden daha farklı dinamikler taşıyor.

Yukarıda vurguladıklarımız, düzen açısından siyasal cephedeki belirsizlik ögelerinin, kaos dinamiklerinin açık göstergeleridir. Düzen henüz "yönetememe durumu" içinde değildir ama bu iyi kötü yönetebildiği anlamına da gelmez. Düzen ancak günlük manevralarla durumu "idare" edebilmektedir. İktisadi ve siyasi krizin birbirini karşılıklı olarak beslediği mevcut koşullarda, özellikle işçi ve emekçi kitleler için sadece şu ya da bu düzen partisinden değil, bir bütün olarak düzenden kopuşun nesnel zemininin giderek çürümeye varan ölçüde olgunlaştığını kavramak gerekir. Bu çürüme, yozlaşma ve siyasal gerilik demogojik de olsa radikal muhalefetiyle kendisini çözüm alternatifi gösterme imkanına diğerlerinden daha fazla sahip olan faşist partilerin işçi ve emekçi kitleler içindeki etkisinin artması tehlikesini de beraberinde getirmektedir. Sivil faşist teröre karşı mücadele ve faşist hareketin siyasal teşhiri önümüzdeki dönemde komünistlerin gündeminde özel bir önem taşıyacaktır.

Düzen partilerinin siyasal bunalımı hafifletmek için üzerlerine düşen görevleri tam bir sorumluluk bilinciyle yerine getirmeye çalışıyorlar. Onlar açısından bugün iktidara gelme ve kendilerini güçlendirme sorunu ikincil, siyasal kriz öğelerini hafifleterek düzeni ayakta tutma sorunu ise birincil görev durumundadır. Hiçbiri kendi kısmi çıkarlarını düzenin genel-krizden çıkış-çıkarları üzerine koymuyor. Kendi kısmi çıkarları için, manevralarını düzenin genel çıkarları çerçevesinde tayin etmek ve özellikle kriz koşullarında bundan en küçük bir sapma dahi göstermemek zorundalar. Çünkü kısmi çıkarları, bugünkü kriz koşullarında, düzenin genel-kendisini ayakta tutabilme, yeniden üretebilme-çıkarlarıyla her zaman olduğundan çok daha fazla içiçe geçmiş durumdadır.

Bu durum kısa vadede, bir yandan düzene kolay manevra imkanları sağlayarak bunalımın daha da derinleşmesini engelleyen bir işlev görürken, diğer yandan da hükümetin meşruluk sorununun bir bütün olarak düzen partilerinin meşruluk sorununa dönüşmesi sonucunu yaratmaktadır. Sadece iktidar partileri değil, sözde muhalefet partileri de, oy kaybetmeseler bile güç kaybediyorlar, inandırıcılıklarını, sürükleyiciliklerini gitgide yitiriyorlar.

Komünistler açısından siyasal cephedeki bu bunalım ögelerini, çelişkilerin biriktiği alanları, bunların düzenin temel kurum ve ilişkilerinde kendilerini somut olarak ortaya koyuş biçimlerini tahlil etmek; işçi ve emekçi kitlelerin yakıcı sorun ve görevleri ile bağlarını kurmak özel bir önem kazanmaktadır. Bu çerçevede bunalımın kaynaklarını, yani sermaye iktidarının temellerini hedefleyen kapsamlı ve sistemli bir devrimci politik müdahele pratiğini fabrikalar zemininde örgütlemeyi başarmak gerekmektedir. Bunda etkisiz kalındığı sürece düzen, siyasal tıkanıklık bir "yönetememe krizine" dönüşmeden kendini yeniden üretme imkanını her zaman bulacaktır.

Düzenin Meşruluk Sorunu Görünenden Çok Daha Derin ve Kapsamlıdır

Düzenin siyasal cephedeki tıkanıklığını, sadece açığa çıkan bunalım öğelerini ya da toplumsal muhalefetin düzeyini temel ve kalıcı veri alarak tahlil etmek bizi yanlış sonuçlara götürür. Bugün düzen partilerinin ustaca manevralarıyla toplumsal muhalefet dinamiklerinin bastırılması, bunların içten içe birikerek yoğunlaşmadığı ve önümüzdeki dönemde kendini şiddetli patlamalarla ortaya koymayacağı anlamına gelmiyor. Tersine, süreç bu yönde gelişiyor. Sınıf hareketinin bugün yaşadığı durgunluğun kalıcı olmayacağını görmek, içten içe gelişen mücadele dinamiklerini, derinleşen çelişkilerin yoğunlaştığı, biriktiği ve patlamaya dönüşmesi muhtemel alanları önceden tespit etmek gerekiyor. Yüzeydeki durgunluk bir yandan çürüme ve yozlaşmayı beslese de, bu süreç, er ya da geç dibe vuracaktır.

Düzenin siyasal kurumları cumhuriyet tarihinde kitleler nezdindeki meşrulukları açısından en güçsüz dönemlerini yaşıyorlar. Ama tüm bunlar devrimci bir kitle hareketinin ve önderliğinin yokluğu koşullarında yaşanıyor. Hem devrim, hem de karşı devrim cephesinin başarı olanakları '80 öncesi dönemden daha farklı dinamikler taşıyor.

Düzen Temel Güvencesini Baskı ve Terör Aygıtlarını Tahkim Etmekte, Bunun Kapsam ve Şiddetini Arttırmakta Görecektir

Düzen, mevcut partilerinden krizi aşmak için sonuna kadar ve en iyi

şekilde yararlanmaya çalışmakta ama hiçbir zaman siyasal alandaki gelecek güvencesini bunları temel alarak kurmamaktadır. Düzen siyasal alanda gelecek güvencesini burjuva politik arenadaki manevralarda değil, komünistler ve devrimcilerin yanısıra, işçi ve emekçi kitlelere yönelik terör ve baskı aygıtlarını tahkim etmekte ve saldırıyı her yönden şiddetlendirmekte görüyor. Düzenin terör ve baskı aygıtlarının, MGK, MİT, kontgerilla, polis kurumlarının genel yönetim mekanizması içinde kazandığı kilit rol önümüzdeki dönemde daha da artacaktır. Bugün için gündem dışı bırakılan sıkıyönetim ve darbe, sınıf hareketindeki gelişme ivmesine bağlı olarak düzenin seçenekleri arasında yeniden gündeme gelecektir. Ama yönetim biçimi olasılıklarından bağımsız olarak, kesin olan şu ki, sınıf hareketinin yükseliş ivmesi içine girmesi, devlet terörünü tüm çıplaklığıyla toplumun, işçi ve emekçi kitlelerin gündemine sokacaktır.

Düzen, bu çıplaklığı öncelikle sivil faşist kolunun örtüsü ile gizlemeye çalışacaktır. MHP'ye verilen desteği, kocamış Türkeş köpeğine itibar kazandırma politikasını, sadece Kürdistan cephesindeki sömürgeci kirli savaşın ihtiyaçları çerçevesinde değil, Türkiye cephesinde sınıfa ve öncülerine daha kapsamlı ve şiddetli bir saldırının hazırlıkları çerçevesinde de değerlendirmek gerekiyor. Ankara ASKİ işçilerine sivil faşistlerin saldırısı düzenin bu çercevedeki hazırlığının bir parçası olarak görülmelidir. Bununla bir bütün olarak sınıf ve emekçilerin bu tür sivil faşist saldırılar karşısındaki mevcut duyarlılığı, tepkileri ölçülmüştür.

Kürt Sorunundaki Kilitlenme Düzeni Türkiye Cephesinde de Tehdit Ediyor

Kirli savaş, düzenin iktisadi krizi açısından, hem onu besleyen bir neden, hem de aşılmasının önünde önemli bir engeldir. Yanısıra, bugüne kadar şovenist propaganda Türkiye cephesinde emekçi kitleleri sersemletmenin, düzene bağlamanın bir aracı olarak işlev görmüştür. Ama özgürlük mücadelesinin yenilgiye uğratılamadığı, sömürgeci devletin sorunun "çözümünde" kaydadeğer bir başarı gösteremediği, kilitlenmenin kronikleştiği mevcut koşullarda, sorun Türkiye cephesinde eskisinden farklı gelişmelere gebe olacaktır. Çünkü Kürt ulusal hareketinin yenilgiye uğratılamaması, sınıf saflarına ekilen şovenist tohumların etkisinin gitgide zayıflamasına, devletin "bölünmez bütünlüğüne ve gücüne" olan inancın altının içten içe oyulmasına ve yapılması istenilen fedakarlığın artık eskisi gibi karşılık bulmamasına neden olacak dinamikleri de geliştirecektir. MHP'nin önünün açılması düzene bu açıdan sadece geçici rahatlamalar sağlar ama bir yandan da mevcut kilitlenme devam ettiği sürece, şovenizmin kararttığı kör gözlerin açılmasına zemin olacak çelişkileri biriktirecektir.

Bugün sadece sömürgeci devletin bölgedeki savaş güçlerinin bir moral çökkünlüğü içerisinde olduğunu düşünmek doğru değildir. Kirli savaşın başarı kaydedemeden uzaması, benzer bir ruh halini şovenizmin etkisi altındaki işçi ve emekçi kesimlerde de ortaya çıkaracaktır. Bu moral çökkünlüğü, keskinleşen sınıf çelişkilerinin nesnelliğinde, işçi ve emekçiler için sermaye sınıfı ve uşaklarından farklı olarak devlete ve düzene karşı mücadele dinamiklerini de besleyecektir. Yeter ki işçi sınıfı devrimcileri bu fırsatın hakkını versinler, bu silkinmeye önderlik etsinler, devrimci propaganda ve ajitasyon ile sermaye devletinin sömürücü ve sömürgeci niteliğini gözler önüne sererek sınıf kitlelerini sarssınlar.

Sınıf Hareketine Devrimci Politik Müdahele Tayin Edici Önem Taşıyor

Şunu belirtmek gerekir ki, bugün düzen sistemli olarak yürütülecek devrimci bir siyasal teşhir faaliyeti karşısında en zayıf, en tutarsız, en çelişkili dönemini yaşıyor. Buna rağmen, düzen ve partileri meşruluğunu şu ya da bu ölçüde koruyorsa, burada komünistler ve devrimciler, sermaye uşağı sendika bürokratlarının hainliklerine vb. değil, dönüp önce kendi yetersizliklerine, zaaflarına bakmalıdırlar. Tayin edici ve çözücü halka buradadır. Düzen cephesi bugün bütün siyasi hesaplarını devrimci bir sınıf önderliğinin ve sermaye düzenine sosyalist bir alternatifin yokluğu üzerine kuruyor. Bu boşluğun doldurulması, devrimci bir temelde politikleşecek bir işçi hareketi, dahası bu yönde atılacak belirli temel öncü adımlar dahi, düzenin mevcut siyasi hesaplarını, politika ve taktiklerini, bu çerçevede bütün düzen partilerine yüklediği rol ve görevleri, kısacası bugün ona manevra imkanlarını sağlayan tüm siyasi ve sınıfsal güç dengelerini temelden sarsacak, alt üst edecektir. Komünistler, devrimciler ve sınıf öncülerine yönelik terörün önümüzdeki dönem(ler)de daha da yoğunlaşacak olmasının arkasında, tek tek mevzi kazanım ve kayıp hesaplarının ötesinde bu korku yatmaktadır.

Bu saldırıya karşı kararlılıkla direnecek, direnmekle kalmayıp karşı saldırıyı ideolojik, politik, örgütsel bütün cephelerden kararlılıkla örgütlemeyi başaracak olan komünistler ve onların önderliğinde devrimci bir temelde politikleşerek gelişecek olan sınıf hareketi, düzenin iflasını ve aczini ifade eden bu krizden partiyi ve devrimi örgütleyerek çıkmayı başaracaktır. Burjuvazinin, komünistlere, devrimcilere, sınıf önderlerine mezar yaparak, işçi ve emekçileri sefalete boğarak kendisini kurtarmayı amaçladığı bu kriz batağı, asıl burjuvaziye, sömürgeci sermaye düzenine ve onun faşist köpeklerine mezar olmalıdır. Öyleyse burjuvazinin mezar kazıcıları, komünistler, sınıf devrimcileri, işçi sınıfı görev başına! Böyle bir dönemde görevler karşısındaki en küçük bir savsaklama, tarihe en büyük ihanetle eşdeğer yazılacaktır.

20 Temmuz Dersleri

ÇIKTI

Kitapçılarda

Burjuvazinin bürokrasiye karşı savaşı mı?

Sık sık burjuvazinin bürokrasiden yakınmalarına rastlıyoruz. Bu bazen özelleştirmenin arzuladıkları hızda ilerlememesi nedeniyle, bazen, daha alçak sesle ifade edilse de sivil çözüme ordunun yanaşmaması vesilesiyle gündeme getiriliyor. Tekelci burjuvazinin ekonomik programının en arsız savunucusu Yeni Demokrasi Hareketi'nin sözcüsü Cem Boyner, hükümet olmanın kendilerine yetmeyeceğini, iktidar olmak istediklerini söylüyor. Açık ki burada yakınılan iktidar erki ordudur. Söylediklerine bakılsa, Türkiye'nin siyasi iktidar gücü tekelci burjuvazi değil de ordu olduğu sonucuna varılacak.

TC'nin bir ulus-devlet olarak kuruluşuna baktığımızda, bürokrasinin dolaysız önemini görürüz. Aynı önem, modern anlamda burjuva bir sınıfın yaratılıp, semirtilmesinde de sözkonusudur. Tam da bu yüzden, Türkiye'de kapitalizm baştan tekelci bir biçimde gelişmiştir. Burjuvazi bürokrasi ile sıkı fıkıdır ya da bizzat bürokratlar süreç içinde burjuvalaşmıştır. Yine siyasi alanda ordu, bir devlet partisi olarak sürekli söz sahibidir, etkindir.

Bugün de ordunun siyasi hayatta olanca varlığıyla etkin olduğunu, bir devlet partisi olarak ağırlığını sürdürdüğünü görüyoruz. Toplumun temel sorunlarından birinde, Kürt özgürlük mücadelesini bastırmak, boşa çıkarmak çabasında temel bir yaklaşımın sahibi konumundadır. Özgürlük mücadelesini ezmeden küçük tavizlere dahi yanaşmayan ordu, burjuva dillerde "askeri çözüm" denilen katliamcı politikanın bizzat uygulayıcısı ve sahibidir. Fakat, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana köprülerin altından çok sular akmıştır. Tekelci sermaye, büyüyüp serpilmiş, toplumun bütün hücrelerine olduğu gibi iktidar erki olarak devlete de çoktan nüfuz etmiştir. Ordu, OYAK, ihaleler, askeri işletmeler vb. kurumlar aracılığıyla burjuvazi tarafından hem satın alınmıştır, hem de üst kesimleri şahsında onun bir parçası haline getirilmiştir. Bu gerçekler ışığında bakıldığında, bugünün Türkiyesi'nde ordunun tekelci sermayeye rağmen bir belirleyicilik taşıması, ne anlaşılır bir durumdur, ne de olasıdır. Burjuvazinin çeşitli kesimleri veya farklı sermaye grupları arasında çelişkiler, çatışmalar mümkündür. Ordunun bu çerçevede ağırlık taşıması veya bazı süreçlerde siyasi bir inisiyatife yol açıcı davranması anlaşılabilir. Fakat, bugün Türkiye'de son tahlilde belirleyici olan güç tekelci sermayedir. O halde, ordunun siyasi hayattaki bu gözle görülür ağırlığı nereden geliyor veya çeşitli burjuva ağızlarca dillendirilen anti-bürokrat, anti-ordu yakınmalar ne anlama geliyor?

Tekelci sermayenin siyasi iktidara sahip olması başka bir şeydir, işçi sınıfı ve emekçileri siyasi olarak kendine, bağlayabilmesi bir başka şey. İşçi sınıfının ve emekçilerin düzen partilerine, onların şahsında sermaye iktidarına bağlanabilmesi çok sınırlı da kalsa bazı ekonomik tavizler, bunlara denk düşen kısmi demokratik haklar gerektirir. Milyonları işsizliğe, iş bulabilenleri asgari ücrete mahkum ediyorsanız, Kürt ulusunu açlığın, yoksulluğun yanısıra, ulusal baskıya, asimilasyona tabi tutuyorsanız, tabidir ki, kitleler düzen dışı kanallara akacaktır. O zaman, sermayenin kirli yüzü üzerindeki şal çekilip alınacak, dizginsiz bir baskı ve terör hüküm sürecektir. Bunun temel aracı ise ordudur. Ordu, tam bu nedenle siyasi hayatın vazgeçilmez bir unsurudur.

Kürt sorununda "siyasi çözüm" denilen şey, Kürt özgürlük mücadelesinin düzeniçi bir iğreti çözüme bağlanması, boğulmasıdır. Bu, PKK önderliğinde ayağa kalkmış yığınların acil ekonomik, siyasi istemlerinin en azından bir kısmına yanıt verebilmeyi, bu çerçevede onları düzene bağlayabilmeyi öngerektirir. Sermayenin bu asgari düzeyi dahi olsa karşılayabilecek bir ekonomik gücü olsa İstanbul, Adana gibi sanayi kentlerinde yığınlar işsizlik ve sefaletten kıvranıyor olmazdı. Bu durumda, Kürt özgürlük mücadelesi ciddi biçimde ezilmeden "siyasi çözüm" yönünde atılacak her adımın şu veya bu ölçüde PKK'ye yarayacağını, tekelci sermaye için görmek zor olmuyor. Ne var ki, sorunu bu şekilde, terör ve katliamla da çözemediklerini görüyorlar. Ama bu çelişki bürokrasi ile sermaye arasında değildir; bizzat sermayenin varoluşundan, onun insanlık düşmanı niteliğinden kaynaklanır. Bu nedenle bürokrasiyle burjuvazinin şu veya bu kesimi arasındaki çelişkilere aşırı anlamlar yüklemekten kaçınılmalıdır. Temel çelişki emek ile sermaye arasındadır. Bazı burjuva siyasetçileri anti-bürokrasi, anti-ordu demagojileriyle hedef saptırıp ezilenlerin acil taleplerini kırıntı biçiminde dahi karşılayamama zayıflıklarını, siyasi hayallerle yığınları

ÖZELLEŞTİRME SALDIRISINA "DEMOKRATİKLEŞME" MAKYAJI

BURJUVAZİNİN "DOST" ELİ

Özelleştirme dalgasından önceki dönemde, yani KİT'lerin özel sektör tarafından sağıldığı, özel sektörün sermaye birikimine hizmet ettiği dönemde, ekonomik sistem işçi ve emekçiler açısından demokratik değildi. Özelleştirme saldırısının yoğunlaştığı şu dönemde de değildir. Temelde işçinin ödenmemiş emeği olan artı-değere el koymaya ve işgücü sömürüsüne dayanan kapitalist sistemin özellikle işçi sınıfı açısından "demokratik" olması mümkün değildir. Bu, yalnızca bir ayağı faşizmde, diğer ayağı parlamentarizmde bulunan Türk devleti için değil, Avrupa'nın, Kuzey Amerika'nın demokratik devletleri için de geçerlidir. En gelişmiş burjuva demokrasileri bile işçi sınıfı ve emekçiler karşısında kapitalist sınıfın diktatörlüğü demektir.

Türkiye'deki kapitalistleşme sürecinde motor rolü oynamış bulunan ve büyük sanayi üretiminin yaklaşık %80'ini gerçekleştiren KİT'lerin özelleştirilmesiyle ilgili çabalar yasal planda sonuçlanmak üzeredir. Şimdiye kadar özelleştirmeye karşı toplumun çeşitli katmanlarında gelişen muhalefet karşısında zaman zaman geri adım atmak, bu alandaki asıl saldırısını geciktirmek zorunda kalan sermaye hükümeti, geçtiğimiz günlerde özelleştirme yasa tasarısını meclise gönderdi.

Sermaye politikacıları, baştan beri özelleştirme saldırısını, bir yandan özelleştirmenin sağlayacağı "nimetler"i sayıp dökerek, diğer yandan da bunun "toplumun demokratikleşmesi"nin temel bir aşaması olduğu yalanını üfürerek sürdürdüler. Bir yandan özelleştirme faaliyetlerine hız verirken, diğer yandan güya siyasal hayatın da demokratikleşmesi için ne gerekiyorsa yapacaklarını söyleyip, toplumun ileri ve emekçi kesimlerindeki beklentileri sürekli sömürerek bu güne kadar geldiler. Sermaye hükümeti, özelleştirme saldırısının yasalaştırılacağı şu günlerde bu yalan propagandaya hız vermiş durumdadır. Bu yalan propagandanın temelini özelleştirmenin "ekonomide demokratikleşme", bir burjuva gazetecisinin deyimiyle "demokrasinin ekonomik alt yapısı" olduğu safsatası oluşturmaktadır. Bunun diğer ayağı da "demokratikleşme paketi"nin yasalaştırılmasıyla toplumsal ve siyasal hayatın demokratikleşmesinin sağlanacağı safsatasıdır.

Sermaye sınıfı ve onun hükümeti, şimdiye kadar özelleştirme politikasını verimliliğin artacağı, rekabetin sağlanacağı, devletin küçüleceği, sermayenin tabana yayılacağı, mal ve hizmetlerin kalitesinin artıp fiyatlarının düşeceği, bütçe açıklarının kapanacağı gerekçelerine dayandırarak propaganda ettiler. Şimdilerde buna bir de rüşvet ve yolsuzlukların özelleştirme ile ortadan kalkacağı yalanı eklenmiştir. Bütün bunlar bir arada sermaye sınıfına ve onların temsilcilerine göre demokrasinin "ekonomik alt yapısı"nı oluşturmaktadır. Bu gerekçeler yalnızca Türk burjuvazisinin değil, uluslararası sermayenin de özelleştirme saldırısını yürütürken sarıldığı ve işçi-emekçi kitlelere yutturmaya çalıştığı gerekçelerdir. Bütün bunların nasıl kof bir yalan oldukları, gazetemiz *Kızıl Bayrak*'ın 2 ve 3. sayılarında yer alan "Dünyada ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı" başlıklı yazıda ayrıntılarıyla ortaya konulmuş ve çürütülmüşlerdir.

Sorunun "ekonomide demokratikleşme" şeklinde ortaya konulması bir çarpıtmadan ibarettir. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir: Toplumların sınıflara bölünmesiyle birlikte, egemen sınıf ile sömürülen sınıf arasında çıkarlar açısından uzlaşmazlık vardır. Sınıflı bir toplum olan, toplumun burjuvazi ve proletarya olarak iki sınıfa bölündüğü kapitalist sistem ve tabi ki Türkiye kapitalizmi için de geçerlidir bu. Dolayısıyla bu toplumda demokrasiden bahsederken, bunun egemen sınıf olan burjuvazi için bir demokrasi olduğunu unutmamak gerekir. İşçi sınıfı ve emekçiler için ise kapitalizm koşullarında geçerli olan şey, kapitalist sınıf tarafından gaspedilmiş olan hak ve özgürlüklerini kazanma mücadelesidir. Bu düzende her şey sermaye devleti tarafından, sermaye sınıfının çıkarları doğrultusunda yürütülmeye çalışılır. Günümüzde Türkiye'de özelleştirme vesilesiyle "ekonomide demokrasi" adı altında kopartılan fırtınanın arkasında tekelci burjuvazinin azami kar amacının gerçekleştirilmesi istemi vardır. Özelleştirme dalgasından önceki dönemde, yani KİT'lerin özel sektör tarafından sağıldığı, çeşitli yöntemlerle özel sektörün sermaye birikimine hizmet ettiği dönemde, ekonomik sistem işçi ve emekçiler açısından demokratik değildi. Özelleştirme saldırısının yoğunlaştığı şu dönemde de değildir. Çünkü temelde işçinin ödenmemiş emeği olan artı-değere el koymaya ve işgücü sömürüsüne dayanan kapitalist sistemin özellikle işçi sınıfı açısından "demokratik" olması mümkün değildir. Bu, yalnızca bir ayağı faşizmde, diğer ayağı parlamentarizmde bulunan Türk devleti için değil, Avrupa'nın, Kuzey Amerika'nın demokratik devletleri için de geçerlidir. En gelişmiş, en tam burjuva demokrasileri bile işçi sınıfı ve emekçiler karşısında kapitalist sınıfın diktatörlüğü demektir.

Bu nesnel gerçek özellikle kriz dönemlerinde daha görünür hale gelir. Çünkü kriz dönemlerinde kapitalist sınıf sömürüyü yoğunlaştırmak için çalışan sınıfların sosyal haklarını ve ücretlerini sürekli tırpanlamaya ve bunu kolaylaştırmak için de militarist ve diğer baskı aygıtlarını daha çok işletmeye çalışır. Günümüzde yaşadığımız onlarca yüzlerce olay bunu kanıtlamaktadır.

Şimdi şu sorulabilir: Eğer özelleştirme öncesi dönem de, özelleştirme sonucu oluşacak tablo da çalışan sınıflar açısından "ekonomide demokrasi"yi temsil etmiyorsa,

Kapitalist kölelikten kurtulma mücadelesinde işçi ve emekçilerin talepleri yalnızca düşünce özgürlüğüyle sınırlanamaz. Onların önündeekonomik olanlardan siyasal olanlara dek kazanılması gereken uzun bir hak ve özgürlükler listesi vardır. Bu hak ve özgürlükler ancak mücadeleyle kazanılabilir ve korunabilir ve ancak siyasal iktidar ele geçirilip toplumsal hayata egemen olunmasıyla, sosyalizm koşullarında, kesin bir güvence altına alınabilir.

özelleştirmeyle ekonomide yaşanacak değişimi nasıl değerlendirmek gerekecektir? Bu sorunun ayrıntısına daha sonra girmek üzere şimdilik kısaca şu cevabı verebiliriz: Özelleştirme, işçi sınıfı ve emekçiler üzerindeki sömürünün daha da yoğunlaşması sonucunu getirecektir ve zaten amaç budur. "Ekonomide demokrasiyi" sağlaması safsatası ise, özelleştirme saldırısını sancısız uygulayabilmek için işçi ve emekçi kitlelere yutturulmak istenen bir afyondan ibarettir. Özelleştirme politikasının hayata geçirilmesiyle birlikte çalışan sınıflar aleyhine gerçekleşecek olanlar, aslında özelleştirmeden bağımsız olarak çalışan sınıfların sürekli yaşadığı şeylerdir. İşsizler ordusunun saflarının sürekli kalabalıklaşması; işçi ve emekçilerin yaşam koşullarının kötüleşmesi; temel ihtiyaç maddelerinin ve hizmetlerinin pahalılaşması; tekelleşmenin yoğunlaşması... Bunlar, zaten işçi sınıfı ve emekçilerin sürekli yaşadığı gerçekler değil mi? Sadece şu son bir kaç ayda, 5 Nisan saldırı paketinden sonra, yaklaşık bir milyon işçi işsizler ordusuna katılmadı mı? Enflasyonun %150'ye yaklaştığı bir ortamda maaşlarına %50 civarında zammı zor alan memurların, büyük bir çoğunluğu asgari ücret yada altında ücretle çalışan, kararlaştırılmış ücret zamlarını dahi almakta güçlük çeken işçilerin, bir yılda beş kat artan gübre ve diğer girdilerin fiyatları karşısında üretim yapamaz duruma gelen küçük köylülerin ve milyonlarca topraksız köylünün giderek daha çok yoksullaştıkları bir gerçek değil mi? İşte özelleştirme uygulaması bütün bu konularda daha ağır sonuçlar yaratacağı için, tekelleşmeyi yoğunlaştıracağı, işsizliği daha da arttıracağı, fiyatlarda yükselme yaratacağı için işçi ve emekçiler açısından "ekonominin demokratikleşmesi" anlamına gelmeyecektir.

***

Özelleştirme politikasının işçi ve emekçi düşmanı karakteri farklı nedenlerden kaynaklansa da, bilincine varılan sonuçları itibarıyla işçi ve emekçiler arasında giderek daha çok tanınmakta ve tepki çekmektedir. Bunda, özelleştirmenin geçmiş uygulamalarının olumsuz sonuçlarının, özelleştirme aleyhine yürütülen propaganda ve ajitasyon faaliyetlerinin ve özellikle kriz ortamında yoğunlaşan sömürünün bizzat işçiler tarafından hissedilmesinin rolü vardır. Bu nedenle sermaye hükümeti özelleştirme saldırısını başından beri cilalı bir ambalaj içinde sunmaya çalışmaktadır. Bu cilalı ambalaj, mucidi M. Karayalçın'ın deyimiyle "18 Mayıs demokratikleşme paketi"dir. Bu paket sanki Pandora'nın kutusu gibidir. Paket içinde paket ve onun içinde de paket vardır. Ama gelin görün ki, "demokratikleşme" yoktur. Hakkında özellikle mucitleri sosyal demokratlar tarafından fırtınalar kopartılan ve onur meselesi yapılan, "demokratikleşme paketi"nin içerisinde en ağırlıklı yere sahip olduğu iddia edilen, derneklere, sendikalara, öğrencilere siyaset yapma yasağının kaldırılmasını da içeren anayasa değişikliği konusu uzun bir süre tartışılarak tüketildi. Geriye ise bildik, beylik bir konu kaldı. Bu da, terörist devletin kendisine yönelik her türlü muhalif hareketi, sözü "terör" eylemi (suçu) sayarak, Terörle Mücadele Kanunu'ndan dolayı cezalandırdığı ilerici, devrimci yazar ve gazetecilerin durumlarına ve buna ilişkin bir iki kanun maddesine yönelik bazı düzenlemelerdir. Bu, gündemde "düşünce özgürlüğü" olarak adlandırılan konudur. Temelde, TMK'nın 8. maddesinin ifadesiyle, "*TC devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan yazılı ve sözlü propoganda*"nın cezalandırılmasının yeniden düzenlenmesiyle ilgilidir. Sermaye devleti bu oyunu Türk Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırıldığı Nisan 1991 tarihinde de oynamıştı. Ve demokratik kamuoyunun, işçi ve emekçilerin gözünde teşhir olmuş bu maddeleri kaldırarak göz boyamaya çalışmıştı. Ama

Sermaye hükümetinin sözkonusu faşist yasada ve diğer alanlarda hatırı sayılır bir iyileştirme yapacağını sanmak hayal olur. O, bu dönemi elinden geldiğince ucuz atlatma çabası içindedir Üzerinde değişiklik yapılan TMK maddeleri farklı cümlelerle yeniden yazılmıştır. Üstelik cezaları artırılarak... Ayrıca, şu anda içeride olan birkaç ilerici aydın geçici bir süre için cezaevinden çıkmış olacaktır.

hemen peşinden, aynı konularda gerçekleşen eylemleri (basın alanı dahil) daha da genişletip cezalarını artıran Terörle Mücadele Kanunu'nu yürürlüğe sokmuş, böylelikle bu alandaki saldırısını daha da yoğunlaştırmıştı. Bu arada kaldırılan TCK maddelerinden açılan davaları, verilen cezaları düşürerek kendisine demokrat süsü vermeye çalışmıştı. Fakat aradan geçen sürede en küçük bir toplumsal muhalefet dahi, terör rejiminin diğer araçlarının yanısıra, TMK ile de susturulmaya, baskı altına alınmaya çalışıldı. İşçi ve emekçiler, sendikacılar grevlerde, protesto yürüyüşlerinde, devrimciler, komünistler işçi ve emekçilere yönelik propaganda-ajitasyon faaliyetlerinde hep karşılarında bu faşist yasayı buldular.

Gelinen yerde sermaye devleti toplumsal muhalefetin baskısını iyice üzerinde hissetmektedir. Bu baskının en önemli unsuru kuşkusuz Kürt özgürlük hareketidir. "Kürt", "Kürdistan" sözcüklerinin telaffuzunda bile DGM'yi göreve çağıran sermaye devleti, buna rağmen Kürt özgürlük hareketi karşısında çaresizdir. Diğer yandan sömüreci devlet, emperyalistlerin, Kürt sorununda bazı reformcu açılımlar yaparsa PKK ile daha rahat mücadele edebileceği yönündeki telkinlerinin baskısı altındadır. Bu nedenle, temelde Kürt sorununa ilişkin olarak gündeme getirilen TMK'nın 8. maddesinde değişiklik yapma girişimleri doğrudan Kürt özgürlük hareketinin almış olduğu mesafe ile ilgilidir. Ancak mücadele sermaye sınıfına ve onun devletine bazı adımlar attırabilmekte ve bu adımın boyutu da mücadelenin şiddeti ve almış olduğu mesafe ile doğru orantılı olmaktadır.

Fakat tüm bu etkilere rağmen, sermaye hükümetinin sözkonusu faşist yasada ve diğer alanlarda hatırı sayılır bir iyileştirme yapacağını sanmak hayal olur. O, bu dönemi elinden geldiğince ucuz atlatma çabası içindedir. TMK'da koalisyon ortaklarının üzerinde ittifak yaptıkları değişikliğin aslında değişiklikle uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Maddeler farklı cümlelerle, fakat aynı sonucu doğuracak tarzda yeniden yazılmıştır. Üstelik cezaları daha da artırılarak... Ve ayrıca, çok çok şu anda cezaevinde bulunan birkaç ilerici yazar, sendikacı ile devrimci basın mensuplarının geçici bir süre için cezaevinden dışarı çıkması sonucunu doğuracaktır. Geçici bir süre için diyoruz, çünkü kapitalist sömürü düzeni varlığını korudukça sermaye sınıfı da faşist ceza yasalarından medet umacak ve bunları işleterek düzen muhaliflerini tutsak almaya devam edecektir.

Bir kaç ceza maddesi üzerinde yapılan ve aslında pek fazla birşey de ifade etmeyen değişiklikleri, "toplumsal ve siyasal hayatın demokratikleştirilmesi" olarak sunmak yüzsüzlüğü de ancak asalak sermaye sınıfına yakışırdı. Burjuva yazar takımının ve politikacılarının "demokratik" olarak lanse ettikleri bu pakette "düşünce özgürlüğü"nün zerresi dahi yoktur.

Bu düzende düşünce özgürlüğü yalnızca burjuvazi içindir. Zenginler kulübü TÜSİAD lafını esirgemez, kendisine de kimse hesap soramaz. Sözleri sermaye hükümeti için emir sayılır. Seçimler öncesinde Ecevit'inden Erbakan'ına, Demirel'inden Mesut'una kadar tüm burjuva politikacıları TÜSİAD'da tekelci sermayedarlar karşısında tekmil verip göze girmeye çalışırlar. Sermaye sınıfı hayatın her alanında örgütlenmiştir. Herşeyden önce devlet örgütü onun hizmetindedir. Polis teşkilatı, grev ve eylem kırıcılığından düzen muhaliflerini yoketmeye kadar kapitalistlerin emrine amadedir. Silahlı kuvvetler, kapitalist sınıf için sömürülecek işçi deposu, pazar alanı, piyasa olmaktan öte bir anlam ifade etmeyen ulusal sınırlar için hizmetini esirgemez. Sermaye sınıfının ülkede üretilen zenginliklere el koyma özgürlüğü de vardır ve en temel "özgürlüğü"dür bu. İşçi ve emekçilere düşen ise, bu koşulları kabullendikleri sürece iş gücünü kapitalistlere kiralama ve sefalet içinde yaşama "özgürlüğü"dür. Bu nedenle, kapitalist kölelikten kurtulma mücadelesinde işçi ve emekçilerin talepleri yalnızca düşünce özgürlüğüyle sınırlanamaz. Onların önünde düşünceyi ifade ve yaymadan örgütlenmeye, ekonomik olanlardan siyasal olanlara dek kazanılması gereken uzun bir hak ve özgürlükler listesi vardır. İşçi sınıfı ve emekçiler, bu hak ve özgürlükleri ancak mücadeleyle kazanabilir, mücadeleyle koruyabilir ve ancak siyasal iktidarı ele geçirip toplumsal hayata egemen olmaları durumunda, sosyalizm koşullarında, kesin olarak güvence altına alabilir.

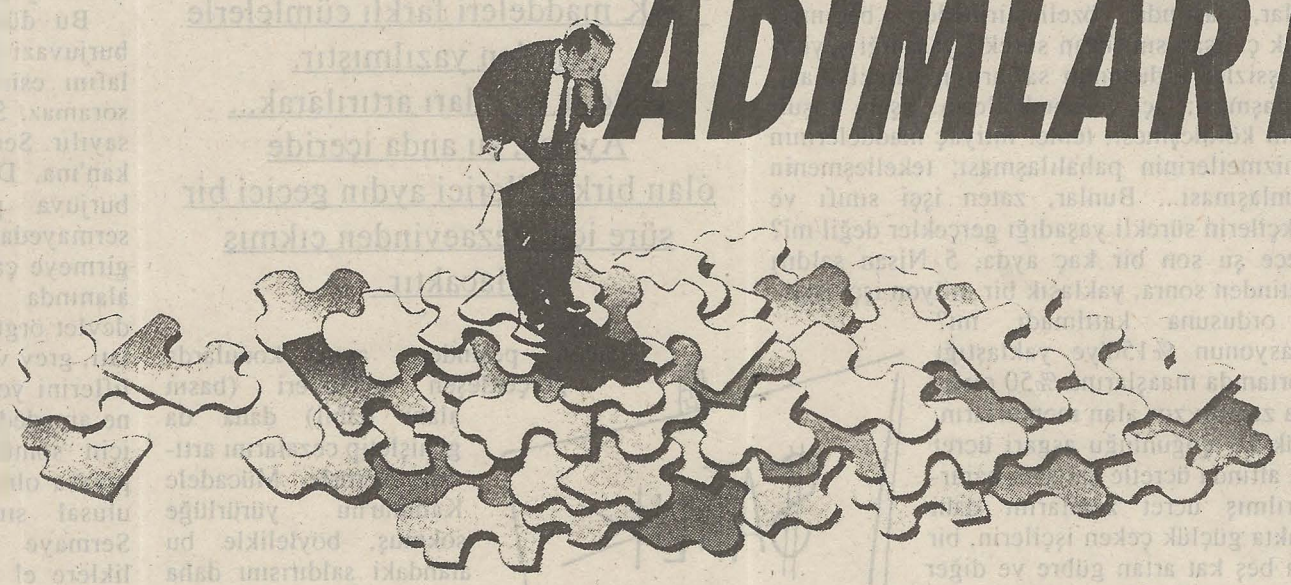
***

Sermaye hükümetinin güya demokratikleşme paketi içinde yer alıp da "ekonominin demokratikleştirilmesi"ne yarayacağını söyledikleri Rekabetin Korunmasına İlişkin Kanun Tasarısı'nın da gerçekte böyle bir işlevi olmayacaktır. Başından beri tekelci tarzda gerçekleşen ve gelişen Türkiye'nin kapitalist ekonomisinde rekabetin korunmasından bahsetmek ve buna ait yasa çıkarmak gözboyama amaçlıdır. İktisadi faaliyetin %80'inden fazlasının tekeller tarafından gerçekleştirildiği, çoğu sektöre birkaç tekelin hakim olduğu bir ülkede ancak tekeller arası bir rekabetten sözedilebilir. Tekellerin açık ya da gizli kartel oluşturarak piyasayı tam olarak denetimlerine almaları da yabancısı olduğumuz bir olgu değildir. Türkiye'de otomotiv sektörü bunun en canlı örneğidir. Türkiye otomotiv pazarını paylaşmış bulunan TOFAŞ ve OYAK-RENO yıllarca düşük maliyet ve tekel fiyatları ile tatlı karlar elde etmişlerdir. Bir kağıt parçasından ibaret güya "anti-kartel" yasa ile bunun önleneceğini söylemek düpedüz yalandır. Emperyalist devletlerin bir çoğunda yıllardır, hatta tekelleşmenin ilk dönemlerinde dahi anti-kartel, anti-tröst yasalar vardı ve hala da vardır. Fakat bu durum tekelleşmeyi önleyemediği gibi, günümüzde tekeller artık çok uluslu tekeller boyutuna sıçramıştır.

Sonuç olarak "demokratikleşme paketi" koftur. Özelleştirme saldırısının yutturulmasını sağlamak için ona hazırlanmış süslü bir ambalajdan ibarettir. İşçi ve emekçiler için bu ambalaj, toplumsal, siyasal hayatta demokratikleşmeyi sağlamayacağı gibi, ambalaj içinde yer alan ve saldırının ekseni olan özelleştirme paketi de onlar için "ekonomide demokratikleşme" anlamına gelmeyecektir.

KRİZDEN ÇIKIŞ ARAYIŞLARI VE

REORGANİZASYON ADIMLARI

Toplum için bir gelişme stratejisinden yoksun da olsa, tekelci sermayenin kriz politikası, kendi sınıf çıkarları açısından kısa vadeli bir programın ötesini hedeflemektedir. Tekelci burjuvazinin bu reorganizasyondan beklentisi, yapısal sorunlarını bir kaç hamlede çözmek değil, krizden faydalanarak bu yönde görece hızlı ve büyük birkaç adım atabilmektir. Bu hızın ve büyüklüğün reel kıstası ise, Türkiye burjuvazisinin kaynak, teknoloji, verimlilik, pazar ve rekabet kapasitesinin yanısıra sınıfa saldırı gücü ölçüsünde belirlenecektir.

Kapitalist ekonomi, yeni değer yaratmadan; yatırım, üretim, ihracat adımları atmadan kendisini kısa vadenin ötesinde ayakta tutamaz. Reel ekonomi canlanmadığı ve yatırım-üretim-ihracat artmadığı, sermayenin artı-değer yaratarak yeniden dolaşımı sağlanamadığı sürece, durgunluğun çürüttüğü, spekülasyonun kemirdiği hastalıklı ekonomik bünye bir anda tepetaklak çöküşe sürüklenir. Bu gerçeğin bilincinde olan burjuvazi de, mevcut kriz döngülerini kırma, krizden çıkış ve yeniden yatırıma, üretime, ihracata yönelme arayışlarını can havliyle de olsa yoğunlaştıracaktır.

Bu çerçevede tekelci burjuvazinin kriz döneminde önüne koyduğu temel görevlerden biri, dış ve iç pazarlarda "serbest" rekabet sürecinin ihtiyaçları doğrultusunda başlatmış olduğu reorganizasyon adımlarını hızlandırmak olmaktadır. Demek ki, toplum için belirli bir gelişme ya da kalkınma stratejisinden yoksun da olsa, tekelci sermayenin kriz politikası, kendi sınıf çıkarları açısından kısa vadeli ve dar bir programın ötesini hedeflemektedir. Tekelci burjuvazinin bu reorganizasyondan beklentisi, yapısal sorunlarını bir kaç hamlede çözmek vb. değil, kriz koşullarından faydalanarak, bu yönde görece hızlı ve büyük bir kaç adım atabilmektir. Buradaki hızın ve büyüklüğün reel kıstası ise, Türkiye burjuvazisinin kaynak, teknoloji, verimlilik, pazar, rekabet vb. kapasitesi ve yanısıra sınıfa saldırı gücü çerçevesinde belirlenecektir. Bu adımları ne gözardı etmek ama ne de abartmak gerekir. Bunlar, istikrarlı bir büyüme ve gelişme programı olarak değil, düzenin kendini çöküşten koruma, ayakta tutma refleks ve güdüleri olarak görülmelidir.

Bu yönde atacağı adımlar, esas olarak dış kredi sorununun çözümlenmesine bağlanmış durumdadır. Ama tekelci burjuvazi, kriz koşullarını fırsat bilerek diğer imkanlarını da bu yönde sonuna kadar kullanmaya çalışmaktadır. Tekelci burjuvazi kaynaklarını, yatırımlarını, teknolojisini, ücret ve istihdam politikasını, sendikal anlayışını, tekel içindeki ve dışındaki sermaye kesimleriyle ilişkilerini "serbest" dış ve iç pazar koşullarının rekabet ihtiyaçları doğrultusunda reorganize etmeye ya da birikim sürecinde bu yönde atmış olduğu adımları hızlandırmaya çalışmaktadır. Bu reorganizasyon, emperyalist sermayenin tekelci burjuvazi ile ortaklık halinde, Türkiye'deki yatırımlarını teşvik açısından da kritik bir önem taşımaktadır.

Uşakları sendika bürokratlarıyla kolkola girerek, sınıfa yönelik kriz saldırısını örgütleyen burjuvazi, krizden çıkış arayışında ilk avantajını ücret ve istihdam politikasındaki reorganizasyonda görmektedir. İşçi çıkartarak ve ücretleri düşürerek gerçekleştirilecek sömürüyü yoğunlaştırmanın ötesinde amaçlar hedeflemektedir. Dış ve iç pazardaki gümrük duvarsız, devlet korumasız "serbest" rekabetin son derece şiddetli ve değişken koşullarına ayak uydurabilmesi için gerekli olan türden "esnek" üretim yöntemlerini, kriz ortamını fırsat bilerek işçi sınıfı ve emekçilere şimdiden dayatmaya ve bunlara genel geçer bir meşruluk kazandırmaya çalışmaktadır. Örneğin, işine geldiği zaman iki vardiya, işine geldiği zaman üç vardiya üretim, işine geldiği zaman tam, işine geldiği zaman yarım ya da çeyrek ücret, işine geldiği zaman işçi çıkarma, işine geldiği zaman tatil, işine geldiği zaman ise işe geri çağırma vb... Yani ekonomi, sektör, işyeri bazlarındaki "karlılık", "verimlilik", "rekabet" ihtiyaçlarının gerektirdiği, dizginlerinden boşanmış her türlü saldırı manevrasına emeğin boyun eğmesini sağlamak, bunu sermayenin hakkı olarak işçi sınıfına kabul ettirmek... İşçi sınıfını ülke içinde ve dünya ölçeğinde "rekabet" adına, birbirine kırdırmak, sınıfa karşı sınıf mücadelesi yerine kendi içinde birbirine karşı çatışan bireyler halinde atomize etmek...

"Çağdaş" olan türlerinden "milliyetçi" ve "islamcı" olan türlerine kadar sağlı sollu bütün hain sendika bürokratları da, bu konuda sermaye sınıfına "önderlik" ederek pratik yol, yöntem önermekte birbirleriyle yarış etmektedirler. Faşist Özbek'in, "kriz süresince bir ay tam, üç ay yarım ücret" teklifini hatırlayalım. Özbek, "Çağdaş satışın teorisini diğerleri kadar iyi bilmem ama evelallah pratiğim kuvvetlidir" demek istiyordu sermaye sınıfına. Ama Özbek'in hizmet sınırlarının farkında olan tekelci burjuvazi, önümüzdeki dönemin ihtiyaçlarına uygun tipte, DİSK yeni başkanı tescilli sınıf düşmanı R.Budak gibi sendikacı uşaklarını kendi elleriyle yetiştirip işçi sınıfının başına çöreklendirmekten geri durmamaktadır.

***

Gümrük birliğine geçilmesi ile birlikte iç pazara yönelik üretim yapan irili ufaklı bir çok sermaye gurubunun emperyalist rekabete dayanamayıp tasfiye sürecine girmesi beklenen bir gelişmedir. Yanısıra ihracata devlet desteğinin kademeli olarak kaldırılması, dış rekabet kapasitesi düşük ve devlet desteği ile ayakta duran sermaye guruplarının benzer bir süreç yaşamasına neden olacaktır. İşte, mevcut kriz koşulları, ekonomik durgunluk sürecini şimdiden bu yönde işletmekte ve bu konuda sermaye içinde gelişen muhalefeti kendi doğal yöntemleriyle tasfiye etmektedir. Kriz, güçsüz sermaye guruplarının ve verimsiz sektörlerin tasfiyesi, güçlülerin ve verimlilerin ise yapılarını önümüzdeki sürecin birikim ihtiyaçları doğrultusunda reorganize etmesi için tekelci burjuvazi tarafından bir fırsat olarak değerlendirilmektedir. Böylece hem sermayenin belli başlı tekellerin elinde yoğunlaşmasının, hem de ekonominin bir bütün olarak bu kesimin birikim ihtiyaçları temelinde ve

Dış ve iç pazardaki gümrük duvarsız, devlet korumasız "serbest" rekabetin son derece şiddetli ve değişken koşullarına ayak uydurabilmesi için gerekli olan türden "esnek" üretim yöntemlerini, kriz ortamını fırsat bilerek işçi sınıfı ve emekçilere şimdiden dayatmaya ve bunlara genel geçer bir meşruluk kazandırmaya çalışmaktadır.

önceliğinde düzenlenmesinin önü açılmaktadır. Benzer bir şekilde, tarım kesimine yönelik sübvansiyonların kaldırılması da, kısa vadede bütçe açıklarını kapatma ve kaynak transferi amacının ötesinde, sektörü dışarıda ve içeride "serbest" rekabete açma politikasının bir bileşeni olarak düşünülmektedir.

Tüm bu kriz politikaları, emperyalist sermaye ve tekelci burjuvazi açısından kısa vadede borç alma-borç verme ilişkisinin ötesinde, daha uzun vadeli ve kapsamlı bir amaç ortaklığının ve çıkar birliğinin ifadesi olarak görülmelidir. Tekelci burjuvazi bu politikaları kararlılıkla hayata geçirdiği ölçüde, emperyalist sermaye onunla birlikte Türkiye işçi sınıfını sömürme imkanlarını kullanabilmek için kredi musluklarını yeniden gevşetme yoluna gidebilecektir. Tekelci burjuvazinin birbirini besleyen kriz döngülerinden çıkma yolundaki hesabı, daha çok bu beklenti üzerinde yükselmektedir. IMF'nin "istikrar" programına, sermaye sınıfının tekel dışı kesimlerinden de önemli bir itirazın yükselmemiş olması dikkat çekicidir. Sermaye birikim süreçlerinin ve emperyalizme bağımlılık ilişkisinin nesnelliğinde, sermayenin şu ya da bu kesimine dayanan farklı bir kapitalist gelişme yolu veya krizden çıkış alternatifi mümkün değildir. IMF'nin "istikrar" programının, tekelci kesimler dışında önemli bir muhafet konusu yapılmamış olması ve bizzat hükümetin kendi eliyle hazırlanmış olması bu çerçevede vurgulanması gereken önemli bir noktadır. Sermaye düzeni ve kesimleri, bir bütün olarak kendisini ayakta tutabilmenin yolunu uluslararası pazarlarla bütünleşmekte ve emperyalist sermaye ile işbirliğini geliştirmekte görmektedir.

Kapitalist "büyüme" ve "gelişme"nin anlamı ve sınırları

Bir an için tüm bu kriz ve reorganizasyon politikalarının "kararlılıkla" hayata geçirildiğini düşünelim. Ekonomiyi nasıl bir gelecek beklemektedir? Bu durumda Türkiye kapitalizminin kazancı, işçi sınıfına ve emekçilere ödeteceği ağır bedel pahasına, kendisini en fazla bir süre daha ayakta tutabilme "başarısı"nı göstermek olacaktır. Mevcut emperyalist hakimiyet, uluslararası işbölümü ve rekabet koşullarında, kısa ve orta vadede Türkiye kapitalizminin bulunduğu yerden bir basamak daha yukarı çıkabilmesi, yapısal sorunlarını çözmesi, az çok istikrarlı bir büyüme ve gelişme yoluna girebilmesi mümkün değildir. '80 sonrasının sermaye için süngü zoruyla sağlanan "cennet" ortamında bile gerçekleştirilemeyen ihracat atılımının, mevcut krizi besleyen ve onun tarafından da beslenen olumsuz iç ve dış iktisadi-siyasi koşullarda gerçekleşmesini beklemek için hiçbir sebep yoktur. Hele kısa ve orta vadede böyle bir beklenti tam bir hayal olacaktır.

Türkiye burjuvazisinin içine girdiği "dışa açılma" ve "serbest rekabet" süreci, emperyalist tekellerin hakimiyeti ve çıkarları tarafından belirlenen uluslar ve sermayeler arası işbölümünün verili sınırları çerçevesinde cereyan etmektedir. Bu sınırlar tabi ki, burjuvazinin çıkarları açısından hiçbir şekilde değişmez ve aşılmaz değildir. En azından işin teorisinde bu böyledir. Ama pratikte Türkiye burjuvazisinin önünde bu anlamda bir "büyüme" ve "gelişme" olasılığı en azından orta vadede mümkün görünmüyor. Uzun vadede ise busınıflar mücadelesine ve dünya kapitalizmindeki gelişme olasılıklarına da bağlı olmakla birlikte yine de bir hayal olmanın ötesine gitmiyor. Teknolojisini geliştirerek, rekabet gücünü arttırarak gerçekleştirdiği ihracat atılımı ile cari açıklarını kapatan, dış borç bağımlılığından kurtulan ve az çok istikrarlı bir kapitalist büyüme ivmesi yakalayan G.Kore, Tayvan, Singapur, Hong Kong vb. kimi Uzakdoğu ülkeleri, Türkiye burjuvazisinin bu hayalini gerçekleştirmeye aday gözüküyorlar. Bu "gelişen" ülkelerde işçi sınıfının süregiden ve gitgide daha da kötüleşen çalışma ve yaşam koşulları, derinleşen toplumsal yozlaşma ve çürüme, işçi sınıfına, burjuvazinin kapitalist "büyüme" hayallerinden kendisine dair her türlü gelecek umudunu kesmesi gerektiğini bir kez daha göstermektedir. Kapitalist düzen "başardığı" kadarıyla da "büyüme" ve "gelişme" dinamiklerini, işçi sınıfının sefaleti, işsizliği, yoksulluğu zemini üzerinde inşa etmektedir. Bugün örnek olarak gösterilen Hindistan'da, tarihin binlerce yıllık mezarlığından kapitalist barbarlığın yeniden dirilttiği veba hastalığının salgın halde yayılması, madalyonun diğer yüzünü gözler önüne sermektedir.

Türkiye kendi "gelişme" kategorisindeki en geri kapitalist ülkelerden biridir, ateş bile olsa yakacağı yerin ölçeği şimdiden bellidir. Tekelci burjuvazinin dış pazarlarda rekabet imkanları sınırlıdır ve gümrük birliği sürecinde iç pazarları da kaybetme "tehlikesi" ile karşı karşıyadır. Kendi içinde bulunduğu "gelişmekte olan"(!) ülkeler kategorisinden bir üst kategoriye geçmeyi bir yana bırakın, kendi kategorisi içinde bir mesafe kaydetmesi bile çok güçtür. Yaptığı hesaplar daha çok bir alt kategoriye tepetaklak düşmemek üzerine kuruludur. Bu gerçeği TÜSİAD başkanı Halis Komili şöyle itiraf ediyor: *"Göstergeler, Türkiye'nin sadece gelişmiş ülkelerle değil, gelişmekte olan ülkelerle de arasının açılmakta olduğunu gösteriyor. ...sadece yakalamak istediğimiz treni kaçırdığımız duygusuna kapılmamıza yol açmıyor, içinde bulunduğumuz katarın hızla yokuş aşağı gittiğini ve nerede duracağının belli olmadığını da açıkça ortaya koyuyor"* (*Hürriyet*, 3 Eylül 1994)

Bu ufuksuzluğun göstergelerinden biri de özelleştirme politikasında kendisini ortaya koymaktadır. Kimi burjuva yazarlar, kısa vadeli, krizi ertelemek anlamına gelen tedbirler yerine, sorunların temeline inen, daha uzun vadeli, yapısal çözümler yolunda adımlar atılması gerektiğini savunuyorlar. Ama bunların, yapısal sorunlara çözüm olarak önerebildikleri özelleştirme propagandasından öte bir şey değil! Bu, düzenin gelişme stratejisinden yoksunluğunun, ufuksuzluğunun bariz bir göstergesidir. Oysa bir çok burjuva ekonomist tarafından da itiraf edildiği gibi, KİT'ler özelleştirilse bile, bu, kapitalist ekonominin ne yapısal sorunlarına, ne de kriz yarasına merhem olacak, sadece kaynak ihtiyacını geçiçi bir süre için karşılayacak. Kendisine iyi kötü kaynak yaratan ve görece yüksek teknolojiye sahip karlı KİT'leri tasfiye etmiş bir ekonomi, yarın kaynak sorununu çok daha derinden yaşayacak. "Ekonominin yapısal sorunlarına çözüm getirmek için KİT'leri bir an önce özelleştirmek gerek" diyen ve finansal manevralarla günü kurtarma telaşındaki yöneticileri sözümona eleştiren burjuva ekonomistlerinin ufku ise kurtarılacak gün sayısına fazladan bir kaç gün daha ekleme "perspektifinin" ötesine gitmemektedir.

Demek ki, Türkiye burjuvazisi ve sermaye düzeni, bu yönde toplumu şırınga ettiği bütün hayallere rağmen, artık gelişme ve kalkınma ufkunu yitirmiştir. Kısa ve orta vadede günü kurtarmanın ötesinde bir ekonomik stratejiden yoksun olması bunun bir ifadesidir. Düzenin yegane gerçekçi hedefi gününe gün eklemek, kendisini ayakta tutabilmeyi, çürük çarık kapitalist teknesini dünya pazarlarının açık sularındaki azgın kriz ve rekabet dalgaları arasında bata çıka da olsa yüzdürmeyi başarabilmektir. Krizi geçici olarak aşma çabası içindedir ama krizi yeniden ve yeniden üreten, içten içe besleyen temel sorunlara yapısal çözüm getirme kapasitesinden, yeteneğinden yoksundur.

Bir çok burjuva ekonomist tarafından da itiraf edildiği gibi, KİT'ler özelleştirilse bile, bu, kapitalist ekonominin ne yapısal sorunlarına, ne de kriz yarasına merhem olacak, sadece kaynak ihtiyacını geçici bir süre için karşılayacaktır. Kendisine iyi kötü kaynak yaratan ve görece yüksek teknoloji içeren karlı KİT'leri tasfiye etmiş bir ekonomi, yarın kaynak sorununu çok daha derinden yaşayacaktır.

"İktisadi Kriz ve Çıkış Arayışları"ndan

"Türkiye burjuvazisi '80'lerde kendisi açısından çok daha olumlu iç sömürü ve dış rekabet koşullarında, üstelik devletinden de döviz kuru ayarlamaları, kredi, vergi indirimi vb. gibi büyük destekler aldığı halde, ihracat yolunda önemli bir mesafe kaydedememiş, '80'li yılların sonuna doğru yeniden kriz duvarına çarpmıştı. Dış kredi olarak kullandığı devasa kaynaklara rağmen, hedeflediği yapısal dönüşümü ve sektörel atılımları gerçekleştirememişti. Mevcut yatırım kapasitesini geliştirme, teknolojisini yenileme, emek verimliliğini artırma vb. yerine esas olarak ucuz emek ve düşük döviz kuruna dayanarak sağladığı yüksek ihracat artışı ve büyüme oranı geçici olmuştu. '80'lerin sonuna doğru yatırım, büyüme ve kar oranlarının düşüşü ile kendisini gösteren krizi üretime değil, aşırı bir borçlanmaya dayanan tüketim "büyüme"si ile erteleme yolunu tutmuştu. Yeni sermaye birikiminden çok mevcut kapasitenin daha yüksek kullanılması anlamına gelen bu "büyüme", ekonomide kapkaç sermaye hareketlerini serbestleştiren konvertibilite sistemine geçilmesiyle, yani yerli ve yabancı sermayenin reel ekonomiyi geliştirmeyen, aksine altını da içten içe oyan spekülatif karlara yönelmesiyle aynı döneme denk düşer. Bu iki unsur birleşince, ertelenen krizin bir süre sonra derinleşerek çok daha ağır bir borç yükü altında patlak vermesine neden oldu. Gelinen noktada bu tür ertelemeci politikaların koşulları da ortadan kalkmış durumda. Şimdi Türkiye burjuvazisinin, krizini "aşmak" için ihracat kapısını aralayıp eski çıkmaz sokakta bir kez daha yürümeyi denemekten başka bir "çıkış" yolu yok!"

Kızıl Bayrak, sayı:9, sayfa 8

DÜZELTME

9. sayımızda yayınlanan *"İktisadi Kriz ve Çıkış Arayışları"* yazımızda bir kaç dizgi hatası olmuştur.

Bunlardan anlam karışıklığı yaratan 9. sayfa, 3. sütun, 12-13. satırda yer alan "ithalat azalacak" ifadesini "ithalat artacak" olarak düzeltir ve özür dileriz.

"İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganı üzerine:

Liberal demokratizmi

Eğer yığınların istem ve özlemlerinin içeriği ve sınırları ile proletaryanın devrimci öncüsünün sloganlarının **tümüyle iki ayrı şey** demek olduğunu biliyorsak, bu sonuç bizi şaşırtmayacağı gibi, devrimci politik tutumumuzdan bir adım olsun gerilememize de yolaçmaz.
Biz yığınlara ısrarla gerçekleri açıklayacağız ve bu gerçeklerin ifade ettiği devrimci şiarları haykıracağız.
Bize deniyor ki, bu tutumunuz bugün ancak öncü işçiler tarafından bir ilgi ve destek görebilir.
Bu böyle olabilir.
Tam da bundan dolayıdır ki, biz temel ve taktik devrimci şiarlarımızı, yığınlara ve özellikle onların eylemlerine daha ısrarlı ve daha etkin bir biçimde taşımalıyız.
Öncü ile sınırlı bir politik tutumu bu sınırlılıktan kurtarabilmek ve onu daha geniş yığınlara yayabilmek için bundan daha başka bir yol var mıdır?

Fotoğraf: Kızıl Bayrak Arşivi

VI. Kendiliğindenciliğin teorisi ve politik sonuçları

Sloganın iki ana kaynağından biri olan demokratizm bakış açısından artık ötekine, ekonomist-kendiliğindenci yaklaşıma geçebiliriz. Bu kendisini sloganlar meselesinin ele alınışında en çıplak biçimiyle göstermektedir. Şüphesiz ki sloganlar meselesindeki bu çarpık bakış, daha genel planda, işçi hareketinin sorunlarına kendiliğindenci yaklaşımın özel bir alana yansımasından başka bir şey değildir.

Konuyu ele alırken dayanacağımız metinler, yazımızın girişinde tartışmalı sloganın kaynağını gösterirken andığımız iki metinden başkası değildir (*TDKP Röportajı*/Bölüm-IV ile *Pankart, Slogan ve Kitle Mücadelesi* başlıklı *Ö. Dünyası* yazısı). Hatırlatmak belki gereksizdir, bu iki metin, "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganını dolaysız olarak gerekçelendirmek gibi bir ortak özelliğe sahiptirler.

Önce metinleri dinleyelim. İlkinden başlıyor ve daha önce aktarmış olduğumuz bir pasajı bu kez daha geniş biçimiyle yeniden aktarıyoruz. "*Kendiliğinden ekonomik (ve sınırlı da olsa politik) hareketin gelişmesi ve ilerlemesi*"ni ve kitle mücadelesinin bütün biçimlerini "*teşvik etme, destekleme ve örgütleme çizgisi*" izlediklerini belirten *TDKP Röportajı*, şöyle devam ediyor: "*Ancak partimiz, bu çizgiyi izlerken, yığınların hareketlenme derecesini, ruh halini, hareketin 'kendiliğinden' dinamiklerinin ve öne sürdüğü isteklerin niteliğini ve içeriğini irdelemekte ve eylem çağrı ve sloganlarını işçi kitlelerinin hareketi ve yaşantısındaki değişikliklerden çıkarmaya çalışmaktadır. Geçtiğimiz dönemlerde, onbinlerce ve yüzbinlerce işçinin sloganına dönüşmüş olan 'İş, Ekmek, Özgürlük' ve 'Genel Grev ve Genel Direniş' sloganları ve diğer eylem sloganları, işçi kitlesinin yaşantısından, isteklerinden ve emekçi yığınların değişen ilgilerinden çıktığı, daha doğrusu yığınlara 'dayatılan' sloganlar olmadığı için hareketi ilerleten, derinleştiren ve kapsamını genişleten sloganlar özelliği kazanmıştır.*" (Age. 2. baskı, s.96)

İkinci metne geçiyoruz. "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganını, "Koskoca Ekim Devrimi'nin 'Ekmek-Barış-Özgürlük' sloganı" üzerinden gerekçelendiren ve bu arada "Türk-İş ve DİSK'in 'Ekmek-Barış-Özgürlük!' sloganı" ile kendilerininkinin farkını ortaya koyan *Pankart Slogan ve Kitle Mücadelesi* başlıklı bu yazı ise, nihayet sonuca geliyor. Bu sonuç, sloganlar meselesi üzerine bir **genellemeden** başka bir şey değildir. Mümkün mertebe bütünlüğünü bozmadan ve düşünce akışını kesmeden özetlemeye çalışalım.

"*Kısacası sloganlar her zaman ve her yerde kitle mücadelesi için çok önemlidir. Ama asıl olan slogan değil sloganın içeriğidir. Ve içerik yığın mücadelesinin talepleriyle uygunsa, yani kitlelerin o anki taleplerini doğru ifade ediyorsa, kaçınılmaz olarak yaygınlaşıp, yığınlara malolacaktır.*" Elbette kitle gösterilerinde acil taleplerden öteye sloganların, "*Örneğin 'Yaşasın Devrim Yaşasın Sosyalizm!' gibi sınıfın uzak taleplerini ifade eden sloganlar*"ın da yeralabileceğini ve zaten yeraldığını, ama bunların daha çok "*sınıfın ileri unsurları tarafından itibar görecek*" sloganlar olduğunu da unutmamamız gerektiğini hatırlatan yazı, şöyle devam ediyor: "*Bu yüzden de uzak talepleri daha çok öne çıkararak acil talepleri küçümsemek, radikal görünme sevdası, elbette ki sınıf hareketinin gelişme seyrini ve sınıf hareketi içindeki sloganların yerini anlamamaktır.*" Kasıtlı bir tutumla sahte bir ikilem yaratan ve bu temel üzerinde proletaryanın nihai taleplerini ifade eden sloganları acil sloganların alternatifi olarak göstermenin, birinciyi ikincinin yerine geçirmenin "bütün keskinliğine karşın saf idealizm" olduğunu vurgulayan yazı, yine devam ediyor: "*Elbette, 'Yaşasın Devrim Yaşasın Sosyalizm!' herzaman kitle mücadelesi içinde bir propaganda sloganı olarak kullanılacaktır ama bütün acil taleplerin önüne geçerek yığınları birleştirici ve onları mücadeleye sevkedici özelliği tüm yığına malolduğu dönemde olacaktır, ama bu artık 'devrimci durum' dur.*" Devrimci duruma ulaşıldığı koşullarda geçmişte acil talepleri ifade eden sloganların artık reformistlerin, düzen savunucularının sloganı haline geleceğini ifade eden yazı, nihayet düşüncesini toparlıyor. "*Bu yüzden de gerçekten yığınları ayağa kaldıran sloganlar, sendikaların, parti ya da örgütlerin bürolarında, 'reklam metini yazarlarının' ya da yöneticilerinin subjektif niyetlerine bağlı olarak uydurulan sloganlar*

Bir marksist elbette hiçbir şekilde kitle mücadelesinin belli bir anına uygun düşecek **mücadele ve örgüt biçimlerini** "kafadan uydurma"ya kalkmaz.
Onları gelişmekte olan hareketin seyrinden, ilk belirtilerinden bulup çıkarmaya, bilinçli bir ifade kazandırarak genelleştirmeye ve kitlelerin daha geri ve geniş kesimleri içinde yaymaya çalışır.
Örneğin, siyasal kitle grevi etkili bir mücadele biçimiydi; fakat onu kimse uydurmadı, yığın hareketinin gelişimi onu **kendiliğinden** ortaya çıkardı.

politik platformu-3

Kautskizm'in yol gösterdiği Alman Sosyal-Demokrat Partisi, kitlelerin kısmi ve haklı demokratik istemlerini uzun yıllarca toplumsal devrime göre değil de, mücadelenin andaki geri ve barışçıl düzeyine göre formüle ettiği ve yığınlara böyle empoze ettiği içindir ki, savaşı izleyen devrim sosyalist cumhuriyete varamadı, sosyal-hainler onu **kolayca** burjuva-demokratik cumhuriyetin ilanı içinde boğabildiler. Kendini mevcut hareketin düzeyine ve taleplerine "kendiliğinden uyarlayan" devrimci sloganları "devrimci dönemlere" bırakan oportünizmin her zaman ve her yerde yaratacağı sonuç ve oynayacağı uğursuz tarihsel rol de budur. Liberal demokratizmin politik platformunu yıkma devrimci görevinin stratejik önemi de burada odaklanmaktadır. Kimse bunu taktik sorunlar üzerine süren ve ancak taktik sonuçları etkileyebilen bir tartışma ve çatışma konusundan ibaret sanmamalıdır.

değil, bizzat kitle mücadelesi içinden çıkan, belki sınıfın nabzını tutan parti ve sendikalar tarafından mükemmelleştirilen, içeriği doldurulan sloganlar olmuştur." (*Özgürlük Dünyası*, s.56, Haziran '93, s.62)

Kolayca görülebileceği gibi iki metnin konuya ilişkin bakış açısı tümüyle örtüşüyor. Şu farkla ki, tarih olarak daha sonraki bir döneme ait olan bu ikincisi, doğal olarak ilhamını **temel bir belge** olan ilkinden alıyor. Fakat bunu, onu açıp derinleştirerek yapıyor.

Bu iki parçada bazı doğru kırıntıları elbette yok değil. Ne var ki, bütünsel mantıkları içinde ele alındıklarında, sloganlar meselesi üzerine marksist-leninist bakış açısının izi yoktur bu yazılarda.

İlk metin, iki farklı kategoride yeralan iki farklı sloganı, mücadelenin **talep ve hedefleriyle ilgili** bir slogan olan "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganını, tümüyle **mücadele biçimlerine** ilişkin bir slogan olan "Genel Grev ve Genel Direniş!" sloganıyla birlikte anıyor. Bunu ne için yapıyor? Bunlar, işçi hareketinin istek ve yaşantısından, "yığınların değişen ilgilerinden" çıkmışlardır, "daha doğrusu yığınlara 'dayatılan' sloganlar" değillerdir; bu nedenle de "hareketi ilerleten, derinleştiren ve kapsamını genişleten sloganlar"dır, diyebilmek için.

İkinci metin ise, **talepler ve hedeflerle ilgili** bir slogan olan "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı üzerinden, bu aynı sonucu genel olarak sloganlar meselesi üzerine genelleştirip derinleştiriyor. Bir sloganın, ancak **mevcut** kitle hareketinin **mevcut** "talepleriyle uygunsa, yani kitlelerin **o anki taleplerini** doğru formüle ediyorsa", yaygınlaşıp yığınlara malolabileceğini, ancak böyle sloganların "gerçekten yığınları ayağa kaldıran sloganlar" olabileceğini vurguluyor ve "masa başında" slogan "uydurup" yığınlara "dayatma" çabasının boşunalığını dile getiriyor. Mevcut kitle hareketinden çıkan sloganlara yapılabilecek tek müdahalenin ise, "belki (buna özellikle dikkat, **belki!**) sınıfın nabzını tutan parti ve sendikalar tarafından" bu sloganların mükemmelleştirilip içinin doldurulması olabileceğini savunuyor.

Belli ki bu insanlar Marksizm'i öğrenme çabası içinde bir yerlerde şu türden ifadelere rastlamışlardır: *"Marksizm en değişik mücadele biçimlerini kabul eder, ve onları 'uydurmaz', ama devrimci sınıfların, hareketin gelişimi içinde kendisini gösteren mücadele biçimlerini sadece genelleştirir, örgütler ve bunlara bilinçli bir ifade verir."* Ya da örneğin şu türden ifadelere: *"Marksizm, kitle pratiğinden eğer öyle ifade edebilirsek, **öğrenir**, ve 'sistem yapanların' tek başına çalışmalarıyla keşfedilen mücadele biçimlerini yığınlara **öğretmek** yolunda hiçbir iddiada bulunmaz."* (Bkz. Lenin, *Gerilla Savaşı*)

Fakat Marksizm klasiklerinin **mücadele ve örgüt biçimleri** ve bunlara ilişkin sloganlar hakkında söylediklerini alıp, genel olarak sloganlar gibi temel bir mesele için genelleştirmeye kalkması için kişinin bir Marksizm cahili olması, tümüyle farklı şeyleri birbirinden ayırdetme yeteneğinden yoksun olması gerekir.

Bir marksist elbette hiçbir şekilde kitle mücadelesinin belli bir anına uygun düşecek **mücadele ve örgüt biçimlerini** "kafadan uydurma"ya kalkmaz. Onları gelişmekte olan hareketin seyrinden, ilk belirtilerinden bulup çıkarmaya, bilinçli bir ifade kazandırarak genelleştirmeye ve kitlelerin daha geri ve geniş kesimleri içinde yaymaya çalışır. Örneğin, siyasal kitle grevi etkili bir mücadele biçimiydi; fakat onu kimse uydurmadı, yığın hareketinin gelişimi onu **kendiliğinden** ortaya çıkardı. Komün ya da Sovyetler en ileri düzeyde politik örgüt biçimleriydi; ikisi de kitle mücadelesinin en ileri düzeyinde, ayaklanma ve devrim içinde, kendiliğinden ortaya çıktılar. İlkini Marx-Engels, ikincisini Lenin, ancak kitle mücadeleleri bu biçimleri somut olarak yarattıktan sonradır ki ele alıp incelediler, tarihsel anlamını, önemini ve işlevini ortaya koyarak genelleştirdiler.

Türkiye'de işçi hareketinin yeni döneminde, "İşçiler Elele Genel Greve!" ya da "İşçi-Memur Elele Genel Greve!" sloganları, tümüyle eylem biçimlerine ilişkin olan ve işçilerin mücadele isteğini yansıtan bu sloganlar, yeni dönem işçi ve kitle hareketinin kendi birikiminden ve derinliklerinden çıkıp geldiler. Devrimci hareketin genel olarak sahiplendiği, kitlelerin daha geri ve daha geniş kesimleri içinde yaygınlaştırmaya çalıştığı sloganlar oldular. Aynı şekilde fabrika ya da grev komiteleri, sınıfın ilk eylemlerine bağlı olarak ortaya çıktılar, eylemlerin yayılmasına paralel olarak yaygınlaştılar, fakat eylemdeki her gerilemeye bağlı olarak da, genellikle ya işlevsizleştiler ya da tümden ortadan kalktılar. Durgunluk evrelerinde onları işçilere "dayatmak" için epeyce gayret gösterip de hayal kırıklıklarına uğrayanlar çıkmadı değil. Fakat böylelerinin kavrayamadığı, genel olarak mücadele ve örgüt biçimleri ile kitle hareketinin gelişme seyri arasındaki kopmaz bağ ile, aynı şekilde, mücadele biçimleriyle örgüt biçimleri arasındaki kopmaz organik ilişki idi.

Fakat siyasal taktiğin temel bir alanına ilişkin bir gerçeği, bunun ifade ettiği elemanter marksist doğruları alıp da genel olarak sloganlar meselesine uygulamak, bu alanda genelleştirmeye kalkmak nasıl mümkün olabilir? Ya da, hiçbir biçimde mücadele ve örgüt biçimleriyle ilgili olmayan,

Fotoğraf: *Kızıl Bayrak* Arşivi

Görev kapitalist düzeninin temellerini hedef alan şiarları sınıf hareketiyle buluşturmak ve sahiplenilmesini sağlamaktır.

fakat tümüyle siyasal talepler ve hedeflerle ilgili bir içeriği olan "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı ile ilgili bir tartışmaya, bu ele alış tarzı nasıl uygulanabilir? Ne var ki, bunu birileri gerçekten yapıyorlar. Yaptıkları aslında kendi kendiliğindenci davranış tarzlarının teori düzeyine çıkarılmasından başka bir şey değildir. Onlar "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganını gerçekten de "mevcut hareket"ten, '80'li yılların ikinci yarısında gerçekleşen Türk-İş toplantı ve mitinglerinden bulup çıkarmışlar, "barış" yerine "iş"i koyarak da kendilerince ona bilinçli bir ifade kazandırmışlardır. Fakat işçi hareketinin bu en yüzeydeki ve sendikal düzeydeki alabildiğine dar ve sınırlı platformunun "sınıf hareketinin derinlikleri"yle ne ilgisi var? İş, ekmek ve demokratik siyasal istemlerin sınıf kitlelerinin 12 Eylül'ü izleyen dönemdeki "yaşantısı" ve "değişen ilgileri"yle ilgisi elbette apaçık ortadadır. Fakat bizzat işçi hareketinin kendi en geri düzeyinde ve kendiliğinden ileri sürebildiği bu reform istemlerini alıp, bundan temel bir şiar ve sözümona devrimci bir mücadele platformu çıkarmaya kalkmak, ancak kendiliğindenci harekete tapınan, kendine "işçi kitlelerinin duyduklarını ve düşündüklerini kaydetme" misyonu yakıştıran kuyrukçuların işi olabilir.

Elbette ki karışıklık yalnızca farklı kategorideki sloganların kaynağını ayırt edememekten ibaret değildir. Bu yalnızca daha büyük ve daha vahim karışıklıklar için bir çıkış noktası işlevi görmektedir. Örneğin bize dendiğine göre, sloganlar içerik olarak yığın mücadelesinin **belli bir anındaki** taleplerine uygun olmalıymış; ancak böyle olduğu takdirde, kitleleri birleştirir, mücadeleyi daha geniş kesimlere yayar, "hareketi ilerleten, derinleştiren ve kapsamını genişleten" bir rol oynarmış. Kitle eylemlerine temel sloganları bulaştırmaya kalkmak, onları zaten benimsemiş bulunan öncüler dışında kimsede bir yankı uyandıramayacağı için, boş bir çaba olmakla kalmaz, ayrıca dayatmacılık anlamına da gelirmiş. Dahası, böyle bir davranış, maddi hareketin mevcut düzeyinden kopuk olduğu için olmalı, "saf idealizm" olurmuş.

Sloganların niteliğini, kapsamını ve işlevini, belli bir andaki hareketin durumuna, bu hareketin o an kendiliğinden ulaşabildiği düzeye ve ileri sürebildiği taleplere bağımlı kılan bu düşünüş tarzı, klasik ekonomizmin o pek ünlü düşünüş tarzıyla **tıpatıp aynıdır**. Lenin, aşağıdaki düşünceyi ve düşünüş tarzını, adına ekonomizm denilen "koca bir akımın programı" olarak tanımlamıştır:

"Özlemi duyulacak olan mücadele, mümkün olan mücadeledir, ve mümkün olan mücadele belli bir anda verilmekte olan bir mücadeledir." Lenin ekliyor: *"Bu, kendini edilgen olarak kendiliğindenliğe uyduran sınırsız oportünizm eğiliminin ta kendisidir."* (Bkz. *Ne Yapmalı*, Sol Yay. I. Baskı, s.63)

Bu özlü tanımlamanın ışığında dönüp yukarıdaki parçalara yeniden bakılmalıdır. Görülecektir ki, **halihazırda mevcut ve mümkün olan mücadelenin yarattığı** sloganlar ve ileri sürdüğü taleplerin çerçevesini aşmanın; kitleleri birleştirmek ve mücadeleye yöneltmek işlevini ancak "devrimci durum" dönemlerinde oynayabilecek temel sloganları böyle bir aşamada gündeme getirmeye kalkmanın; onları yığınlara mücadelenin bu geri aşamasında yaymaya ve benimsetmeye çalışmanın, "dayatma"cılıktan ve "saf idealizm"den başka bir şey olmadığını savunan düşünüş tarzı, gerçekte "kendini edilgen olarak kendiliğindenliğe uyduran" o sınırsız oportünizm eğiliminden başka bir şey değildir.

Kaynağını programdan ve Marksizm-Leninizm'in genel ilkelerinden alan temel stratejik sloganlar olduğu gibi, hareketin belli bir anki gelişme seyrinden ve bu seyrin içinde kitlelerin o anki istemlerinden doğan taktik sloganlar da olabilir. Sınıfın uzun ve kısa dönemli hedeflerini ve çıkarlarını dile getiren sloganlar olduğu gibi, mücadele ve örgüt biçimlerine ilişkin olan, hareketin gelişmesinden çıkan ve eylem çağrılarında ifade bulan sloganlar da vardır.

Bu sınırsız oportünizmin o klasik temsilcileri de, teorik sorunlardan çıkardıkları temel şiarlarla yığınlara giden devrimci marksistleri "dayatmacı"lıkla ve kitlelere "kulak vermemek"le eleştiriyorlardı. "Gelişmenin kendiliğinden unsurunu küçümsemek" ve tersinden olarak, devrimci bilinç unsurunu abartmakla itham ediyorlardı. Masa başında hazırlanmış "programlarını şekilsiz kaos üzerinde dolaşan bir 'ruh' gibi, hareketin karşısına çıkarmak"la suçluyorlardı. Fakat Lenin'in onlara yanıtı son derece sadedir: *"Ama sosyal-demokrasinin işlevi, kendiliğinden hareketin üzerinde bir 'ruh' olmak ve bununla yetinmeyip bu hareketi 'kendi programı' düzeyine yükseltmek değil de nedir?"* (Age, s.67-68, vurgular orijinalinde)

İşte sorunun düğümlendiği nokta da burasıdır. Her olanaktan, her kitle eyleminden yararlanılarak, temel siyasal hedefler ve görevler, bunun özlü bir formülasyonundan başka bir şey olmayan temel devrimci şiarlar, kitlelere ve kitle eylemine taşınmazsa, somut ve kısmi talepler çerçevesinde yürüyen bir mücadele, bu dar ve sınırlı alandan devrimci bir gelişme düzeyine nasıl çıkarılır? Mevcut (elbette kendiliğinden) hareket, devrimci öncünün "kendi programı" düzeyine nasıl yükseltilir?

Belirtmeye gerek yok ki, tartışma (ve çatışma) hiç de acil talepleri ifade eden sloganların yerine temel sloganları geçirmeye kalkmak, ikisini karşı karşıya koymak, temel sloganları güncel istemleri küçümsemenin ve reddetmenin gerekçesine dönüştürmek değildir. Böyle bir tartışma saçmadır ve bu, yazının pek akıllı ve fazlasıyla bilgiç olduğu anlaşılan yazarının basit ve anlamsız bir polemik hilesinden başka bir şey değildir. Asıl tartışma, kitlelere ve kitle hareketine, ancak onların o anki gelişme düzeyine ve ileri sürdüğü taleplere uygun düşen sloganlarla gitmek gerektiğini savunan ve bunun aşılmasına sendika bürokrasisi hesabına tepki duyan ekonomist-kuyrukçu düşünce üzerinedir. Bu düşüncenin sahipleri, ünlü "aşamalı bilinçlenme" teorisi ya da "süreç-olarak-taktikler" ekonomist anlayışına da uygun olarak, yığınların bugün ancak "İş-Ekmek-Özgürlük!" için mücadele edebileceklerini, bu böyle olduğuna göre (propagandasına elbette birşey denilemeyecek), temel sloganlara ancak "devrimci durum"larda sıra gelebileceğini, bu sloganların kitle mücadelelerine ancak o aşamada yön verebileceklerini savunuyorlar.

Fakat bu kuyrukçular iki temel noktayı birarada unutuyorlar. Bunlardan ilki, temel sloganların yol göstericiliğini kazanamayan "devrimci durum" öncesi mücadelelerinin, bu durumda kendi dar çerçevesinden, demek oluyor ki kendiliğindenlikten kurtulamayacağı, dolayısıyla sorunu böyle koymanın, yığın hareketinin kendiliğindenliğini "devrimci durum" aşamasına kadar mutlaklaştırmak anlamına geleceğidir. Bu düşünceye göre, o mutlu "devrimci durum" anı ortaya çıkana kadar, yığın hareketi acil taleplere ve sınırlı hedeflere, özetle reformcu bir çerçeveye mahkumdur. Bu İkinci Enternasyonal'in o reformist düşünüş tarzıdır. Ya da ekonomistlerin "aşamalı bilinçlenme" dedikleri şeydir. Unutulan ikinci temel nokta ise, eğer temel sloganlar bütün bir mücadele süreci içinde ısrarla işlenmemiş, bunların değişik mücadele aşamasından geçen kitlelere benimsetilmesi için özel bir çaba harcanmamış ve kitlelerin bilinci bu doğrultuda geliştirilmemişse, beklenmedik zamanlarda ve biçimlerde gündeme girecek bir "devrimci durum" döneminde artık hayli geç kalınmış olunacak ve pek muhtemel olarak da tarihi fırsat kaçırılmış olacaktır.

Kautskizm'in yol gösterdiği Alman Sosyal-Demokrat Partisi, kitlelerin kısmi taleplerini ve haklı demokratik istemlerini uzun yıllar için toplumsal devrime göre değil de, mücadelenin o günkü geri ve barışçıl düzeyine göre formüle ettiği ve yığınlara hep böyle empoze ettiği içindir ki, savaşı izleyen devrim sosyalist cumhuriyete varamadı, sosyal-hainler onu **kolayca** burjuva-demokratik cumhuriyetin ilanı içinde boğabildiler. Kendini mevcut hareketin düzeyine, istemlerine ve sloganlarına "kendiliğinden uyarlayan" devrimci sloganları "devrimci dönemlere" bırakan oportünizmin her zaman ve her yerde yaratacağı sonuç, dahası, oynayacağı uğursuz tarihsel rol de budur. Liberal demokratizmin politik platformunu yıkma devrimci görevinin stratejik önemi de burada odaklanmaktadır. Kimse bunu taktik sorunlar üzerine süren ve ancak taktik sonuçları etkileyebilen bir tartışma ve çatışma konusundan ibaret sanmamalıdır. Tersine, yığınların acil talepleriyle temel

Fotoğraf: *Kızıl Bayrak* Arşivi

Düzeni cepheden karşısına alan sloganlar "bürolarda, masa başında" hazırlanıp kitlelere dayatılan sloganlar değildir.

çıkarları arasındaki ilişki, taktik çizgi ile stratejik perspektifler arasındaki ilişki, demokrasi mücadelesi ile sosyalizm mücadelesi arasındaki ilişki, özetle, tüm mücadelenin gidişini ve devrim mücadelesinin kaderini belirleyecek **temel bağıntılar** üzerine bir ayrılık ve çatışmadır sözkonusu olan.

Belli bir sloganın hareketin yükselme dönemindeki anlamı ve işlevi ile gerileme dönemlerindeki farklı olabilir. Kendiliğinden hareketin ortaya çıkardığı talepler ve sloganların anlamı başkadır, fakat kitlelerin tarih sahnesine **kendi bağımsız eylemleriyle ve istemleriyle** çıktıkları bir gelişme aşamasının ürünü olan sloganların anlamı ve önemi daha başkadır. Son olarak, temel ya da taktik her sloganın, mücadelenin gelişme sürecine paralel bir evrimi de vardır; başlangıçta propaganda değeri taşıyan bir slogan, zaman içinde ajitasyon ve giderek eylem sloganına dönüşür.

Tartışma bir hareketin temel bir sloganına ilişkin olduğuna ve sahipleri bunu tam da sloganlar meselesinin ele alınışından giderek gerekçelendirdiklerine göre, konunun ilkesel ve pratik genel çerçevesi üzerinde durmak zorunludur.

Rus Komünistlerinin Stratejisi ve Taktiği Sorunu Üzerine başlıklı çok bilinen makalesinde, Stalin slogan (şiar) üzerine şu tanımı yapar:

"Şiar, mücadelenin yakın ve uzak hedeflerinin, diyelim ki proletaryanın yönetici grubu, onun Partisi tarafından ilan edilen kısa ve berrak formülasyonudur. Mücadelenin farklı hedeflerine uygun olarak, ya tüm bir tarihsel dönemi kucaklayan, ya da verili tarihsel dönemin tek tek aşamalarını ve kesimlerini kucaklayan farklı şiarlar vardır." (*Eserler*, C.5, İnter Yayınları, s.149)

Sloganlar çeşit çeşittir, mücadelenin yakın ve uzak hedeflerini formüle eden sloganlar olarak farklılaştıkları gibi, genel ya da özel sorunlara göre de farklılaşırlar. (Mevcut egemen sınıf iktidarının devrilmesi genel bir sorundur, fakat bu genel çerçevede ulusal sorun, ya da köylü sorunu, ya da demokrasi sorunu özel birer sorundurlar). Kaynağını programdan ve Marksizm-Leninizm'in genel ilkelerinden alan temel stratejik sloganlar olduğu gibi, hareketin belli bir anki gelişme seyrinden ve bu seyrin içinde kitlelerin o anki istemlerinden doğan taktik sloganlar da olabilir. İşçi sınıfının uzun ve kısa dönemli hedeflerini, taleplerini ve çıkarlarını dile getiren sloganlar olduğu gibi, mücadele ve örgüt biçimlerine ilişkin olan, hareketin gelişmesinden çıkan ve eylem çağrılarında ifade bulan sloganlar da vardır.

Öte yandan, belli bir sloganın hareketin gelişme ve yükselme dönemindeki anlamı ve işlevi ile gerileme ve durulma dönemlerindeki anlamı ve işlevi farklı olabilir. (Türkiye'de vahim ölçüde yanlış kullanımlara konu olan "üretim üzerinde işçi denetimi" sloganı buna bir örnektir.) Yanısıra kendiliğinden kitle hareketinin ortaya çıkardığı talepler ve bunların ifadesi olan sloganların anlamı başkadır, fakat **devrimci** bir kitle hareketinin ya da kitlelerin tarih sahnesine **kendi bağımsız eylemleriyle ve istemleriyle** çıktıkları bir gelişme aşamasının ürünü olan sloganların anlamı ve önemi daha başkadır. Son olarak, temel ya da taktik her sloganın, mücadelenin gelişme sürecine paralel bir evrimi de vardır; başlangıçta propaganda değeri taşıyan bir slogan, zaman içinde ajitasyon ve giderek eylem sloganına dönüşebilir, dönüşür.

Sloganlar meselesi üzerine bu kadarı yeterince ve herkesçe açıktır. Fakat sorun asıl bu açıklıktan itibaren başlıyor. Eğer sloganlar meselesinde tüm bu farklılıkların bir anlamı varsa, bu da, her bir sloganı kendi ilkesel konumu, programatik ya da taktik çerçevesi, maddi-siyasal koşulları, nihayet işlevi ve evrimi açısından ele almanın gerekliliğidir.

Tartışmamız açısından en kritik olan nokta, bir marksistin, kitlelerin belli bir andaki istemleriyle proleter öncünün sloganları arasında net bir ayrım yapması, bu ikisini hiçbir biçimde birbirine karıştırmaması gerektiğidir. Bu Marksizmin abece'sidir ve Lenin'in daha önce andığımız *Barış Sorunu* başlıklı makalesindeki tanımı, tartışmamız için son derece açıklayıcı bir örnek üzerinden, oldukça nettir: *"İşçilerin sınıf bilinci taşıyan öncüsünün sloganları başka bir şeydir, yığınların kendiliğinden oluşan istekleri tamamen ayrı bir şey."* O zamanlar tartışılan emperyalist savaştan bunalmış, kendi hükümetlerinin aldatmalarını hissetmeye başlamış halk yığınlarının büyüyen barış özlemidir. Bu özleme kayıtsız kalmak bir yana, ondan en iyi şekilde yararlanmak devrimci marksistlerin göreviydi. Fakat yığınların kendiliğinden ortaya çıkan barış özleminin, kendi başına barış sorununda devrimci politik şiarlar üretemeyeceği basit gerçeği bir yana, daha önemli olan sorunun bir başka yönüdür. Devrimci marksistler temel devrimci amaçlara ve enternasyonalizmin temel ilkelerine sadık kaldıkları sürece, barış sorununda, yığınların **o anki** özlemlerinin ve istemlerinin **içeriğine** uygun düşen, kendini buna **uyarlayan** sloganlar atmak yoluna **gidemezlerdi**. Bunu yapmak kaba ve korkak bir oportünizmden, özünde sosyal-şovenizmin bir türünden başka bir şey olamazdı. (Avrupa'da Kautsky'lerin ve Rusya'da da Martov ve Trotski'lerin yaptığı özünde bundan başka bir şey değildi.) Zira savaşa karşı devrimci politika, tüm ilhaklara karşı çıkmayı, emperyalist savaşta "kendi" ülkesinin yenilgisini istemeyi, bunun için de emperyalist savaşı iç savaşa çevirme devrimci tutumunu gerektiriyordu. Dolayısıyla barış sorununda devrimci sloganlar da **bu çerçeveye göre** şekillenmek zorundaydı. Proletaryanın gerçek çıkarları ve Marksizm'in devrimci ilkeleri bunu emrediyordu. Oysa, barış özlemi günden güne büyüyen yığınlara emperyalist savaşta "kendi" ülkelerinin yenilgisi politikası ve şiarları ile gitmek, **o günün koşullarında**, barış özlemi içerisindeki o aynı işçi yığınları tarafından kürsülerden atılmak, dövülmek ve hatta linç edilmek olaylarıyla sonuçlanabiliyordu. Tutumu gerçekte Kautsky'nin kaba sosyal-şovenizminden farklı olan, belli bakımlardan enternasyonalizme yakın olan Trotski'nin tüm tutarsızlığı, tam da yığınların bu somut "ruh hali"ni hesaba katmaktan, bunun karşısında korkakça gerilemekten başka bir şey değildi.

Aynı örnek üzerinden, bugünün Türkiyesi'ndeki benzer bir duruma bakabiliriz. Bugün yığınların devrimci hak ve istemlere olan ilgisi, bu çerçevede demokrasiye olan özlemi gitgide büyümektedir. Fakat bugünün Türkiye'sinde demokrasi sorununun **en acil ve yakıcı** halkası Kürt sorunudur. O Kürt sorunu ki, Türkiye'de demokratik hakların son kırıntılarını da silip süpürmekte, bugünün Türkiyesi'ni özel savaş yöntemlerinin egemen olduğu bir kontr-gerilla cumhuriyetine dönüştürmüş bulunmaktadır. Fakat şu bir gerçektir ki, bugün demokrasi özlemi içerisinde olan işçi yığınları Kürt halkının temel demokratik istemlerine ya ilgisizdirler, ya soğuk bakmaktadırlar, hatta daha da kötüsü, buna dosdoğru karşıdırlar. Eğer siz demokrasi mücadelesine ilişkin şiarlarınızı, yığınların bugünkü bilincini ve ruh halini hesaba katarak formüle etmeye kalkarsanız, ya da yerli ekonomistlerin deyimiyle, bu alandaki sloganlarınızı yığın mücadelesinin "mevcut talepleriyle" uygun hale getirmeye kalkarsanız, oportünizmin en kabasına düşer, tastamam bir sosyal-şoven olursunuz. Oysa ki, bugün yığınların mücadelesini ve bilincini devrimci temeller üzerinde geliştirebilmenin, burjuva ideolojik-politik etkinin yığınlar üzerindeki etkisini kırabilmenin, işçi hareketine gerçekten bir kapsam ve derinlik kazandırabilmenin en temel halkalarından biri, Kürt sorununda devrimci politikayı etkin ve egemen kılmaktan geçmektedir. Ne var ki, böyle bir politika, işçilerin demokratik taleplerinin bugünkü içeriği üzerinden değil, ancak ve ancak, proletaryanın temel devrimci çıkarları, iktidar perspektifi ve ulusal soruna ilişkin marksist-leninist ilkeler üzerinden formüle edilebilir. Bu politika ve bunun ifade ettiği şiarlar, tıpkı emperyalist savaş sırasında barış sorununa ilişkin devrimci politika ve şiarlara karşı olduğu gibi, yığınların soğuk tutumu ve hatta aktif tepkisi ile karşı karşıya kalabilir. Eğer yığınların istem ve özlemlerinin içeriği ve sınırları ile proletaryanın devrimci öncüsünün sloganlarının **tümüyle iki ayrı şey** demek olduğunu biliyorsak, bu sonuç bizi şaşırtmayacağı gibi, devrimci politik tutumumuzdan bir adım olsun gerilememize de yolaçmaz. Biz yığınlara ısrarla gerçekleri açıklayacağız ve bu gerçeklerin ifade ettiği devrimci şiarları haykıracağız. Bize deniyor ki, bu tutumunuz bugün ancak öncü işçiler tarafından bir ilgi ve destek görebilir. Bu böyle olabilir. Ama tam da bundan dolayıdır ki, biz temel ve taktik devrimci şiarlarımızı, yığınlara ve özel-

Fotoğraf: Kızıl Bayrak Arşivi

İşçi hareketinin bu en yüzeydeki ve sendikal düzeydeki alabildiğine dar ve sınırlı platformunun "sınıf hareketinin derinlikleri"yle ne ilgisi var?

likle onların eylemlerine daha ısrarlı ve daha etkin bir biçimde taşımalıyız. Öncü ile sınırlı bir politik tutumu bu sınırlılıktan kurtarabilmek ve onu daha geniş yığınlara yayabilmek için bundan daha başka bir yol var mıdır ki? Dolayısıyla, öne sürülen gerekçe savunulan tutumun tam tersini kanıtlar, tam tersi bir tutumun doğruluğunu gösterir.

Bugün yığınların mücadelesini ve bilincini devrimci temeller üzerinde geliştirebilmenin, burjuva ideolojik-politik etkiyi kırabilmenin, işçi hareketine gerçekten bir kapsam ve derinlik kazandırabilmenin en temel halkalarından biri, Kürt sorununda devrimci politikayı etkin ve egemen kılmaktan geçmektedir. Ne var ki, böyle bir politika, işçilerin demokratik taleplerinin bugünkü içeriği üzerinden değil, ancak ve ancak, proletaryanın temel devrimci çıkarları, iktidar perspektifi ve ulusal soruna ilişkin marksist-leninist ilkeler üzerinden formüle edilebilir.

Bu arada belirtelim ki, bazı grupların PKK'ya, burada özellikle İP'i anmak gerekiyor, aşırı husumetinin gerisinde, bir yandan kemalist çevrelerle ortaklık arayışı, fakat öte yandan, işçilerin Kürt sorunundaki bugünkü önyargıları ve "ruh halleri" karşısında oportünist bir gerileyiş vardır. Demek oluyor ki bu, liberal işçi politikacılığı için, işçiler ve sendika bürokrasisi ile ilişkilerinde Kürt sorunundan doğan "güçlükler"i aşmanın bir yoludur da aynı zamanda.

Öte yandan, sınıfın temel çıkarlarını ve hedeflerini ifade eden sloganların, kitle hareketinin şu veya bu andaki düzeyiyle ya da ileri sürdüğü istemleriyle doğrudan bir ilgisi yoktur. Bu tür sloganlar, Marksizm'in genel teorisi ve ilkeleri ışığında, toplumun mevcut tarihsel gelişme düzeyinin, bu çerçevede genel sınıf ilişkilerinin tahlili ve bunun proletaryanın temel hedefleri ve görevleri doğrultusunda yorumundan çıkarlar. Temel stratejik sloganların kaynağı, böyle bir tahlil ve yorumun sonuçları üzerine oturan programdır. Otokrasinin yıkılması ve siyasal özgürlüğün kazanılması, bu çerçevede "Kahrolsun Otokrasi!" ve "Demokratik Cumhuriyet!" sloganları, ortada henüz ciddi kendiliğinden bir sınıf hareketi bile yokken, toplumun bilimsel bir incelenmesi ve yorumuyla, Rus marksistlerince ortaya konulmuştu.

Ne var ki Rus ekonomistleri "işçi kitleleri için ham ve anlaşılmaz bir slogan" sayarak "Kahrolsun Otokrasi!" sloganının mevcut işçi hareketine "dayatılma"sına karşı çıktılar. Elbette onların karşı çıktığı otokrasinin yıkılması genel isteği değildir. Fakat onların asıl karşı çıktığı, temel hedef bildiren bu sloganın işçilerin acil istemlerinin sözde "yerine geçirilmesi" idi. Onlar işçi hareketinin mevcut durumuyla bu slogana hazır olmadığını, bu sloganın geniş kitlelerde bir şey ifade etmediğini, yalnızca öncüleri ilgilendirdiğini, sosyal-demokratların kitlelerden kopmak istemiyorlarsa işçilerin somut durumunu ve istemlerini, bu istemlerin mevcut içeriğini gözetmeleri gerektiğini, yapılması gerekenin hareketin kendiliğinden düzeyine ve "kitlelere kulak vermek" olduğunu söylüyorlardı. Dikkate değer olan nokta, bu aynı şeyleri onlarla birlikte Rus liberallerinin de tekrarlıyor olmasıydı. Liberaller daha da ileri gidiyor, Rus devrimci marksistlerini işçi hareketinin gerçeklerinden kopuk olmakla eleştiriyorlardı. Bu paralellik rastlantı değildi. Zira "sosyal-demokrat" ekonomizm, burjuva-demokrat liberalizmin sınıf hareketi üzerindeki ideolojik etkisinin bir "yan ürünü"nden başka bir şey değildi. "Sosyal-demokrat" ekonomistler ideolojik gıdalarını burjuva-demokrat "legal-marksistler"den alıyorlardı.

Ekonomistlerin gözden kaçırdığı, proleter öncünün temel görevinin tam da mevcut hareketi kendi programı ve sloganları düzeyine çıkarmak olduğu idi. Yani öncülük, temel hedefler ve çıkarlar konusunda yol göstericilikti. Bu, devrimci sınıf öncüsünün hergünkü, her anki faaliyetinin şaşmaz amacıdır, tüm çalışmasının değişmez eksenidir. Peki kendinizi hareketin mevcut düzeyine uyarlamakla kalırsanız, sloganlarınızın içeriğini **mevcut** "yığın mücadelesinin taleplerine uygun" tutarsanız, bu nasıl başarılacaktır?

Siyasal şiarları kitle hareketinin gelişme düzeyine ve o andaki istemlerine endeksleme, bu çerçevede ve buna bağlı olarak formüle etme çabası, klasik ekonomizmin yeterince gözetilmeyen, en temel karakteristiklerinden biri olmuştur. İşte Lenin'in söyledikleri:

*"Siyaset vardır, siyaset vardır. Böylece görüyoruz ki, Raboçaya Mysıl siyasal mücadelenin **kendiliğindenliğine**, bilinçsizliğine boyun eğdiği ölçüde, siyasal mücadeleyi yadsımıyor. Bizzat işçi sınıfı hareketinden kendiliğinden çıkan siyasal mücadeleyi (daha doğrusu işçilerin siyasal istek ve istemlerini) tümüyle kabul ederken, sosyalizmin ve Rusya'nın günümüz koşullarının genel görevlerine uygun düşen özel bir sosyal-demokrat politikanın bağımsız olarak ortaya çıkarılmasını kesinkes reddediyor."* (*Ne Yapmalı?*, s.57)

Burada, işçilerin siyasal istek ve istemlerinden doğan bir politik mücadele anlayışının "İş-Ekmek-Özgürlük!" mücahitlerinin muhakeme tarzıyla nasıl örtüştüğünü görmek güç değildir herhalde. Bize denilecektir ki, biz sosyalizm mücadelesinin temel gereklerine ve günümüz Türkiyesi'nin genel koşullarına uygun düşen özel bir sosyalist politikayı reddetmiyoruz. Elbette cepheden reddetmiyorsunuz. Ama politik mücadele ve şiarları yığın hareketinin mevcut düzeyine endekslediğiniz ölçüde ve temel devrimci şiarların ancak "devrimci durum"larda bir anlamı ve işlevi olabileceğini söylediğiniz bir durumda, gerçekte onu boşa çıkarmış, cepheden kabul ettiğinizi arka kapıdan kapı dışarı etmiş olursunuz. Ekonomist muhakemenin yolaçtığı gerçek sonuç da budur. Zira temel sloganların kitle gösterilerinde etkin bir biçimde kullanılmasına yöneltilen bir eleştirideki "masa başı sloganları" ya da dıştan "dayatılan" sloganlar ithamları göründüğü kadar masum değildir. Bu eleştiri, gerçekte, mevcut kendiliğinden sınıf hareketinden, onun şu anki durum, seyir ve istemlerinden tümüyle bağımsız olan, olması gereken, toplumun nesnel gerçekleri ve temel sınıf ilişkilerinin tahlilinden, teorinin ve ilkelerin ışığında çıkarılmış temel devrimci politikayı, bu politikanın özlü bir ifadesi olan temel devrimci şiarları hedef almaktadır. Klasik ekonomizmin tipik tepki alanı ve biçimiyle karşı karşıyayız burada.

Klasik ekonomistler yığın hareketinin özel önemini vurgularlarken, bunu, genel olarak politik görevlerin bu hareketin gelişme seyrine uyarlanması, yeni liberallerin deyimiyle, işçi kitlelerinin yaşantısına, değişen ilgilerine ve isteklerine tabi kılınmasına dayanak yapıyorlardı. Bu bakış açısından ele alındığında, "Kahrolsun Otokrasi!" temel stratejik sloganı, ekonomistler için mevcut harekete "dayatılan" ve onu gölgeleyen bir slogandan başka bir şey değildi. Onlar, o tarihsel dönemin temel devrimci görevi olan, *"otokrasinin devrilmesi görevini işçi sınıfı hareketinin **birinci** görevi olarak kabul etmenin olanaksız olduğunu"* düşünüyorlar *"ve bu görevi **(yığın hareketi adına)** kısa vadeli siyasal istemler uğruna mücadele derekesine"* düşürüyorlardı. (Bkz *Ne Yapmalı?*, s.61)

Bugün de birileri bize temel devrimci görevlerin ve onların ifadesi olan sloganların işçi hareketinin öncelikli sorunu olmadığını söylüyorlar. Bunu yığın hareketinin mevcut düzeyi "adına" yapıyorlar ve böylece devrimci politik mücadeleyi işçilerin "kısa vadeli siyasal istemleri uğruna" mücadele derekesine düşürüyorlar. "İş-Ekmek-Özgürlük!" bu türden siyasal istemlerin sloganlaştırılmış ifadesi ve bu düşürülmenin somut politik platformu oluyor. Bu, liberal demokratizmin politik platformudur.

Fotoğraf: *Kızıl Bayrak* Arşivi

Öncünün görevi yığınların acil istemlerini iktidarı alma hedefine bağlamaktır.

Son olarak *TDKP Röportajı*'nın IV. Bölümüne kısaca değinmek istiyoruz. Okur, sınıf hareketinin durumu ve sorunlarına ayrılmış bu bölüm hakkındaki kesin yargımızı hatırlayacaktır. Bugünün Türkiyesi'nde hiçbir metnin sınıf hareketine kendiliğindenci ve kuyrukçu bir yaklaşımın bundan daha iyi bir örneğini veremeyeceğini söylemiştik. (Bkz. I. Bölüm)

Elbetteki aklını yitirmediği sürece marksist-leninist olmak iddiasındaki hiç kimse kendiliğindenciliğin açık ve kaba bir savunusuna giremez. Ne var ki sorun niyetle değil fakat bir düşünüş ve ele alış tarzıyla ilgili olunca, bu birilerinin niyetlerini aşarak bir sonuç olarak "kendiliğinden" ortaya çıka-

biliyor. Tartışmanın bu bölümünde ele aldığımız metinler, TDKP'deki sakat bir muhakemenin ürünü olan ekonomist düşünüş tarzının hiç de ilk örnekleri değildirler. *Teorinin Yoksulluğu* polemiğinden haberdar olan okur (Bkz. *Teori ve Program Sorunları*, Eksen Yay., s.9-87), bunun bir başka örneğinin daha önceleri *Devrimin Sesi* sayfalarında verildiğini hatırlayacaktır. O zamanki muhatabımız başkalarını kendiliğindencilikle eleştirirken, tam da bu çaba içinde kendiliğindenciliğin ve kuyrukçuluğun model olacak bir örneğini vermişti. *TDKP Röportajı*'nın önümüzdeki bölümü ise, bu aynı şeyi, kendiliğinden işçi hareketini "kendisi için hareket" düzeyine çıkarmanın sorunlarını tartışırken yapıyor.

İlk göze çarpan nokta, yazı boyunca, kendiliğinden hareketin ısrarla, ya yalnızca "ekonomik" ya da "ekonomik ve demokratik istemlerle sınırlı politik" (Age. s.96) bir hareket olarak, yani bu son derece dar çerçevede tanımlamasıdır. Kendiliğindenliğin, dolayısıyla ona tapınma demek olan ekonomizmin bu dar ve sığ kavranışı, böylece bu kavrayışın sahiplerine kendileri için hayli geniş bir ekonomist yanılgılar alanı bırakmaktadır. "Ekonomik" ya da "ekonomik istemlerle sınırlı politik" çerçeveyi aşan ve örneğin genel demokratik istemler alanına genişleyen bir mücadelenin bile, buna rağmen pekala kendiliğindenliğin sınırları içinde kalabileceğini, dahası, çoğu kere yığınların devrimci kalkışmalara varan eylemlerinin bile bu nitelikte olabileceğini, bu insanlar bir türlü kavrayamıyorlar. Kendiliğindenliğin sınırlarını ekonomik bir temel üzerinde tanımlamak, devrim sorunlarında ufku burjuva-demokratik sınırları aşmayanlar için ortak bir düşünüş tarzıdır.

Bir öteki sorun, yazı ısrarla TDKP'nin kendiliğinden harekete çok önem verdiğini, onun tüm biçimlerini her yolla destekleyeceğini ve teşvik edeceğini söylüyor ve bunu, bu bölümün girişinde aktardığımız uzun pasaj izliyor. Bunu ise, kendiliğinden hareketin neden o kadar önemli olduğuna ilişkin felsefi ve politik bir sürü gereksiz laf tamamlıyor (Age. s.96-98). Fakat kuşku yok ki, bazı doğruların yanısıra, bu tiradın bir çok ifadesi ve tanımı bize ekonomist kafa yapısının örneklerini sunuyor. Örneğin: *"İşçiler, politik iktidar sloganlarını ve proleter sosyalizmini kavrama olanağını ancak* (ancak!), *ekonomik amaçlı mücadelenin inişli çıkışlı gelişmesi ve sosyalizm eğilimi kazanması sürecinde kendi öz deneyimleriyle bulabilirler"* (Age. s.96-97).

Fakat kendiliğindenliğin olağanüstü önemini döne döne tekrarlayan bu sayfalardaki düşünüş tarzının en temel ekonomist yanılgısı, işçi hareketine tek yanlı mekanik bakışıdır. Bu baylar artık kavramalıdırlar ki, bir marksist, yığın hareketinin kendiliğindenliğine değil, **kendisine** önem verir. Kendiliğindenlik bu yığın mücadelesinin **tamamı** değil, fakat **bir yönü, bir görünümüdür**. Ve bu yön tam da onun öznel yönüne, yani bilincine ve ileri sürdüğü istemlere ilişkindir. Komünistler yığın mücadelesine, kitlelerin şu veya bu eylemine çok özel bir önem verirler. Ve bunu tam da, onu kendiliğindenliğinden sıyırmak, mücadele içindeki kitlelerin bilincini ve örgütlenmesini geliştirerek hareketin dar ve kendiliğinden çerçevesini kırmak için yaparlar. Özetle, kendiliğindenlik, yığın hareketinin biricik özelliğini değil, bir yönünü, onun yalnız zayıf yanını dile

Bir marksist, yığın hareketinin kendiliğindenliğine değil, **kendisine** önem verir. Kendiliğindenlik bu yığın mücadelesinin **tamamı** değil, **bir yönü, bir görünümüdür.** Bu yön tam da onun bilincine ve ileri sürdüğü istemlere ilişkindir. Komünistler yığın mücadelesine, kitlelerin şu veya bu eylemine çok özel bir önem verirler. Bunu tam da, onu kendiliğindenliğinden sıyırmak, mücadele içindeki kitlelerin bilincini ve örgütlenmesini geliştirerek hareketin dar ve kendiliğinden çerçevesini kırmak için yaparlar.

getirir. Ekonomist ve tek boyutlu metafizik kafa yapısının bunu anlaması elbette zordur. Ve bunu kavrayamadığı içindir ki, tam da aynı yerde, parti sloganlarını, kendiliğinden sınıf hareketinin seyrinden ve ileri sürdüğü isteklerden çıkarmayı bir övünme konusu yapabiliyor. Bununla da kalmıyor, bu tür sloganların, tam da kendiliğinden hareketin dolaysız ürünleri oldukları için, "hareketi ilerleten, derinleştiren ve kapsamını genişleten sloganlar" olabileceğini söyleyebiliyor. Bu türden sloganlara böyle bir işlev yükleyebilen bir kafa, ekonomizmin dipsiz çukurunda demektir.

Kendiliğinden hareketin taşığıdı özel öneme yapılan bu vurguların ardından, ama önem verilen tek şeyin hiç de bu olmadığı, "hatta" bundan da çok, kendiliğindenciliğin eleştirisi olduğu müjdesini alıyoruz: *"Partimizin çizgi ve çalışması, kendiliğinden hareketin varlığına, açık kitle mücadelesi olarak gelişmesine verdiği önem kadar hatta ondan daha çok ve ilke sorunu olarak, kendiliğindenciliğin eleştirisine, kendiliğindenciliğe karşı ideolojik savaşa önem vermektir. Kendiliğindenciliğe ve sonuçlarına karşı mücadelenin temeli kuşkusuz, politik ajitasyon ve işçi sınıfının mücadelesinin politik iktidar mücadelesine dönüşmesinde işçi kitlelerine yardım çalışmasıdır... ve işçi kitlelerinin ekonomik mücadelesinin sınıfın politik mücadelesine genişlemesi ve dönüşmesi çalışması, partimizin bütün çalışmasının temelini oluşturan bir çalışma durumundadır."* (s.98)

Kendiliğindenciliğin eleştirisine verilen önemi bile **kendiliğindenliğin önemine** yapılan bir vurgu içinde ifade etmek ile "işçi kitlelerine yardım" mütevazi (gerçekte kuyrukçu) ifadesini bir yana bırakarak, şunu söylemekle yetiniyoruz: Sorunu ekonomik mücadelenin politik mücadeleyle birleşmesi ve ona tabi kılınması olarak değil de, ekonomik mücadelenin politik mücadeleye **genişlemesi** ve **dönüşmesi** olarak konulması bile, klasik ekonomizmin o klasik düşünce çizgisinden başka bir şey değildir.

Bir kısmı temel önemde bir sürü ara "malzeme"yi zorunlu olarak geçiyoruz. Fakat bir sorun var ki geçmek gerçekten mümkün değil. Bölüm boyunca, göze batacak ölçüde dikkat çeken şey, öncülük ya da önderlik olgusunun sözkonusu olduğu **istisnasız her yerde**, bu kavramlar yerine ısrarla "yardım" ifadesinin kullanılıyor olmasıdır. Bir marksist için doğal olarak yadırgatıcı olan bu türden bir ısrarlı tutumu henüz ilk sayfalardayken bir rastlantı sayıyorsunuz. Fakat sayfalar ilerledikçe ve "yardım"lar üstüste yığıldıkça, bu ısrara bir anlam vermekte güçlük çekiyorsunuz. Ne var ki 114. sayfaya ulaştığınızda, TDKP-MK sizi bu merakınızdan tüm açıklığıyla kurtarıyor:

"Sorunuzu yanıtlarken ve partimizin tüm diğer 'sosyalist' akımlardan ayrılan politika ve çalışmasını ortaya koyarken; 'yardım' olgusunun altını çizmemiz ve 'yardım' kavramına özellikle dikkat çekmemizin nedeni; işçi hareketinin canalıcı sorunu olan ve Türkiye 'sosyalist' hareketinde başaşağı çevrilmiş bulunan önderlik sorununun, partimizin çizgi ve çalışmasında ayakları üzerine basan gerçek içeriğini ortaya koymaktı."

Hemen bir paragraf öncesinde ve 113. sayfada ise şunları okuyoruz: *"Partinin, işçi sınıfının 'örgütlü öncü müfrezesi' olmasının anlamı, bu mücadele ve örgütlenme içinde bulunan işçi kitlelerine gerçekten sunduğu yardımda yatmaktadır. Partinin işçi hareketinde ve devrimdeki önder ve yönetici rolü, mücadele eden, örgütlenen ve devrim yapan işçi kitlelerine yardım (ideolojik, politik, örgütsel) etmekten ibarettir."*

Bu sözleri yorumlamak istemiyoruz ve yorum gerektirdiğini de zannetmiyoruz. Şu kadarını söyleyebiliriz. Yalnızca yukardaki satırlar değil fakat bir bütün olarak *TDKP Röportajı*'nın IV. Bölümünün her satırında ve tüm ruhunda, açık bir Leninizm karşıtlığı göze çarpıyor. Bu bölümü, bir hareketin 20 yıl önceki çıkış noktasına göre, yalnızca **aynı öz temelinde** bir uçtan diğer uca savrulmanın bir örneği değil, fakat aynı zamanda, burjuva ideolojisinin değişik akımlarının özellikle son yıllarda *Ne Yapmalı*? üzerinden Leninizm'e yönelttiği eleştirinin dolaylı bir yan ürünü de saymak gerekiyor.

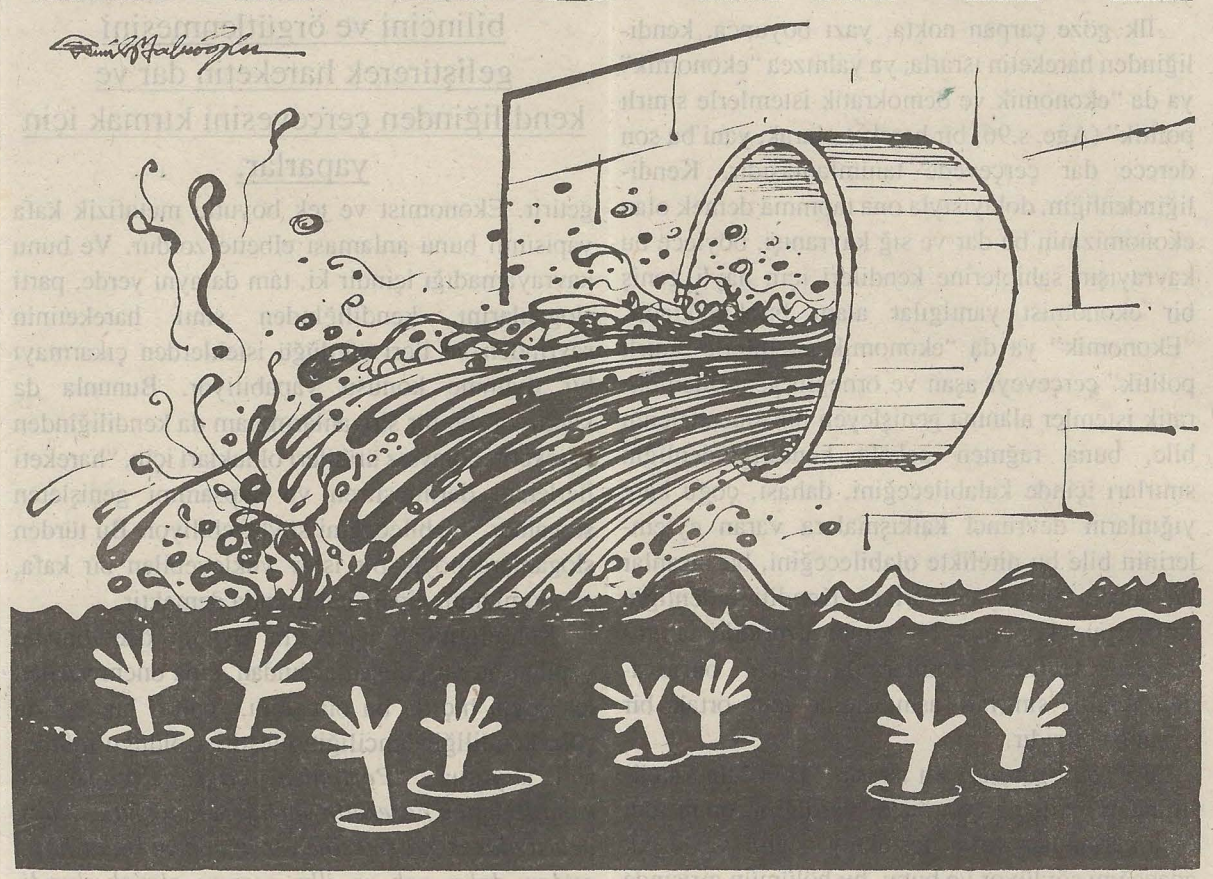
Fotoğraf: *Kızıl Bayrak* Arşivi

20 yıl önce ideolojik önderlik tezi ile yola çıkan, '70'lerin ortasında bunu teoride eleştiren fakat pratikte bu kez başka bir toplumsal temel üzerinde sürdüren bir hareketin, 1992'de ulaştığı nokta, yazık ki, budur. Öncü savaşçılıktan halkçılığa, halkçılıktan işçiciliğe bu seyrin politik öte yüzünde, özellikle 12 Eylül sonrasından itibaren devrimcilikten demokratlığa bir değişim çizgisi vardır. Tümünü kesen ortak payda ise, dikkate değer bir biçimde, **kendiliğindenciliktir.** Bu kendini şimdilerde ilkel bir işçi popülizmi ve liberal kuyrukçuluk olarak gösteriyor.

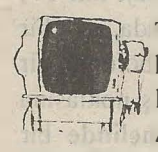
"İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı ve platformu, bunun özü ve özetidir.

KİRLİ DÜZENİN KİRLİ BEKÇİSİ

SERMAYE BASINI

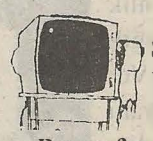
Bugün, sermayenin basın tekelleri devletle içiçe birer büyük mafya-şirket örgütlenmesine dönüşmüştür. Herbiri belirli sermaye- mafya gurupları ile doğrudan ya da dolaylı birleşmiş, içiçe geçmiştir. Mafyanın başı devletin temel mekanizmalarının kilit konumlarına kendi adamlarını yerleştirmiş ya da bunun dalaşını sergiliyor durumdadır. Düzeniçi hiçbir büyük çıkar çatışması yoktur ki, içinde rakip basın mafya grupları yer almamış olsun. Orduda, siyasal partilerde, milletvekilleri ve polis şefleri arasında, MİT'te, kontgerilla içinde, üniversitelerde, her türden devlet üst düzey bürokratı arasında rakip tekelci basın mafya guruplarının çeşitli uzantıları vardır. Herbiri devlet içindeki kadrolaşmasını korumak ve geliştirmek için kendi adamlarının lehlerinde, rakiplerinin ise aleyhlerinde "haber" yazma işinin uzmanıdırlar.

Türkiye'de sermaye basını kuruluşundan bu yana devlet örgütlenmesinin bir parçası olarak iş görür. Ama özellikle '80 sonrası süreçte sermaye basınının devlet ve düzen içindeki konumu, onun temel aygıtlarından biri olmanın ötesinde bir önem kazanmıştır. '80 sonrası genel "depolitizasyon" süreci içinde, yığınları hakim ideolojiye bağlama, düzen politikaları doğrultusunda yönlendirmenin aracı olarak, sermaye basını işlevsel bulunmuş, bu işlevini yerine getirebilmesi için özel olarak desteklenmiştir. Basın bu işlevi başarıyla yerine getirdikçe daha çok desteklenmiş ve daha çok güçlenmiştir. Düzen ve devlet içindeki konumu güçlendikçe de, hizmet ettiği sömürü ve soygun düzeninden kendi payını daha büyük dilimler halinde almak için şirketleşmiş, mafyalaşmıştır. Bugün artık, sermayenin basın tekelleri devletle içiçe birer büyük mafya-şirket örgütlenmesine dönüşmüştür. Herbiri belirli sermaye- mafya gurupları ile doğrudan ya da dolaylı birleşmiş, içiçe geçmiştir. Mafyanın başı devletin temel mekanizmalarının kilit konumlarına kendi adamlarını yerleştirmiş ya da bunun dalaşını sergiliyor durumdadır. Düzeniçi hiçbir büyük çıkar çatışması yoktur ki, içinde rakip basın mafya grupları yer almamış olsun. Orduda, siyasal partilerde, milletvekilleri ve polis şefleri arasında, MİT'te, kontgerilla içinde, üniversitelerde, her türden devlet üst düzey bürokratı arasında rakip tekelci basın mafya guruplarının çeşitli uzantıları vardır. Bakanın bile görüşmek için randevu peşinde koştuğu kişilerle bunlar istedikleri zaman, istedikleri kadar görüşebilirler. Ceplerinde üst düzey devlet yöneticileri gibi yeşil pasaport taşırlar. Her özel TV kanalı devlet içindeki kendi bürokratlarını üç dakikalık haber programı için ayağına kadar getirtebilir. Örneğin İstanbul valisi H. Kozakçıoğlu SHOW TV'nin böyle bir müdavimidir. Hep birlikte hem düzeni, hem de kendi ortak·çıkarlarını kollarlar. Herbiri devlet içindeki kadrolaşmasını korumak ve geliştirmek için kendi adamlarının lehlerinde, rakiplerinin ise aleyhlerinde "haber" yazma işinin uzmanıdırlar.

Türkiye'de sermaye basınının en karlı sektörlerden biri oluşu, gazete satış gelirlerinden çok, soygun mafyacılığının devasa rantından kaynaklanır. Yığınları yönlendiren önemli bir propaganda gücünü ellerinde tutarlar. Bu gücü bir yandan sömürü ve soygun düzeninin genel çıkarları doğrultusunda kullanırlar; öte yandan sömürücüler ve soyguncular arasındaki ganimet savaşlarında, kendilerine geçici ya da kalıcı, doğrudan ya da dolaysız bağlarla bağlı olan sermaye guruplarının çıkarlarını kollarlar. Tiraj artışlarını önemserler ama gazete satış ya da reklam gelirlerinin artması, bunun tali yönünü oluşturur. Tiraj artışı kamuoyunu etkileme güçlerinin artışı anlamına gelir. Asıl karı ise bu güce yaslanarak yürüttükleri mafya işlerinin rantından sağlarlar.

Seçilen her başlığın, ısmarlama yazılan her köşe yazısının, verilen her haberin perde arkasında binbir türlü çıkar, yolsuzluk, rüşvet dolabı dönmektedir. Basın mafyasının dev rotatiflerinden sayfalara dökülen her kirli kelime sadece sömürü düzeninin karşı-devrimci çıkarları süzgecinden değil, yanısıra düzen içindeki belirli sermaye-mafya guruplarının özel çıkarlarının süzgecinden de geçirilmektedir. Bu iki işlevin nasıl profesyonelce içiçe geçirildiği özellikle incelenmeli, teşhir edilmelidir. SABAH gurubunun '94 yılında Türkiye'nin en büyük 500 tekeli arasında ilk 10'a girmiş olmasının arkasındaki "gelişme" dinamiğini bu çerçevede değerlendirmek gerekir

Sermaye Basını Yolsuzlukların "Üzerine" Neden Gider?

Bu mafya basın, daha bir önceki "temiz basın" kampanyasının çamuru bile kurumadan, şimdi de "temiz toplum" kampanyası başlattı. "Temiz toplum" kampanyası neden siyasal partiler, mahkemeler aracılığıyla değil de, basın mafyası üzerinden yürütülüyor? Birincisi; düzenin diğer kurumlarının güvenilirliği

Sermaye basını, yolsuzlukların üzerine, birincisi; yığınların tepkilerini, örtbas edilmesi mümkün olmayan tek tek olaylara ve kişilere yöneltmek, toplumdaki kirlenmenin gerçek boyutunu, kaynağını gizlemek için gider. İkincisi; "Basın yolsuzlukların üzerine kararlılıkla gidiyor" görüntüsü verip, kendi kirli ellerini gizlemek, yıpranan imajını tazelemek ister. Üçüncüsü; şu ya da bu şekilde açığa çıkmış yolsuzluklarda, rakiplerini hedef alarak, onları güçten düşürmeye, tasfiye etmeye çalışır.

yoktur, dolayısıyla onlar tarafından yürütülecek "temiz toplum" kampanyasının hiçbir inandırıcılığı olmaz. İkincisi; yolsuzluklar düzen partileri arasındaki siyasal yıpratma savaşımının konusu olduğunda, bu partiler kendilerini savunma ve karşı tarafı suçlama psikolojisi içinde, düzenin temel soygun mekanizmalarının işleyişine zarar verecek, siyasal meşruluk bunalımını derinleştirecek bir çatışma süreci içine sürüklenebiliyorlar. Örneğin, Çiller'in serveti, İLKSAN-Demirel, İSKİ-SHP ile ilgili tartışmalar partiler arası yıpratma savaşına dönüşmüş ve düzenin genel çıkarlarına zarar verecek bir yönde gelişmişken, son anda uzlaşma zemini sağlanmıştı. Basın mafyası, soruna kendisi ve devlet tarafından en radikal tarzda yaklaşılıyor görüntüsü verirken, diğer yandan kampanyasını düzenin genel çıkarlarına en az zarar verecek şekilde sürdürüp, istediği zaman da gündemi değiştirerek bitirme yeteneğine sahiptir.

Soygun mafyasının en çok güven duyduğu kurum içiçe geçtiği basın mafyasıdır. Sermaye, "temiz toplum" kampanyasının kendisine ilişmeden yürütülmesi, ekseninden kaymaması bakımından süreç üzerindeki kontrol imkanlarını en iyi basın mafyası üzerinden sağlar. Basın mafyası, "temiz toplum" kampanyasına önderlik edince, sömürücüler ve soyguncular takımı, bu sefer de ucuz atlatacakları için derin bir "oh" çeker,

Sermaye Basını Yolsuzlukların "Üzerine" Ne Zaman Gider?

Son yıllarda basın mafyasının "üzerine kararlılıkla gittiği" iki büyük yolsuzluk, İSKİ-Göknel ve Emlakbank-Civan olaylarıdır. Her ikisi de tesadüfler sonucu patlak vermişti. Birincisinde Göknel'in eski eşinin açıklamaları, ikincisinde ise Civan'ın vurulması vesile olmuştu. Bu, basın mafyası yolsuzlukları sistemli olarak araştırmaz, demek değildir. Yaygın istihbarat imkanları sayesinde tüm yolsuzluklar bütün bağlantılarıyla bunların gözleri önünde olur. Özellikle rakip grupların olayları sermaye basınınca tüm bağlantılarıyla araştırılır ve dosyalanır. Bunlar genellikle kendi yolsuzluklarında karşı tarafı susturmak ya da işlerini gördürmek için zamanı geldiğinde birer şantaj aracı olarak kullanılır. İSKİ olayı ile ilgili olarak Göknel'in eşi daha 8 ay öncesinde Hürriyet "Gazete"sine açıklamalarda bulunmuş ama bu bilgiler, kimbilir kaç ihalenin alınmasında şantaj vesilesi olarak kullanılarak kamuoyuna yansıtılmamıştı.

Yanısıra, birbirlerinin kirli çamaşırlarını ortaya serecek bir çatışma zeminini gereksiz yere yaratmamak için, özel durumlar dışında, bu olayları kendi iradeleriyle açığa vurmaktan kaçınırlar. Bu, binbir çıkar bağı ile birbirine bağlanmış rakip mafya grupları ve bunların siyasal uzantıları arasında bir tür "centilmenlik anlaşması" olarak da görülebilir. Örneğin siyasi partilerin çekmecelerinde saklı duran ANAP ve DYP-SHP dönemlerinin yüzlerce yolsuzluk dosyası karşılıklı bir uzlaşmanın zeminini döşemiştir.

Ama bir tarafın işi yokuşa sürdüğü ya da çıkar çelişkileri keskinleştiği durumlarda, bu denge bozulur, şantaj mekanizması daha açıktan işletilir. Örneğin, A gazetesinde, "Falanca devlet ihalesinde rüşvet söylentisi" şeklinde bir haber yayınlanır. Burada temel bağlantılar açıklanmıyor ve yolsuzluk sadece bir şüphe olarak ifade ediliyorsa, bilelim ki, bu, ihaleden ve teşvikten pay alamayan gurup tarafından yönlendirilen bir şantaj haberidir. Sinyali alan kişi tutumunu değiştirirse olayın üzeri örtülür. Aksi takdirde ufak çapta bir "temiz toplum" kampanyası başlatılır!

Basın mafyası yolsuzlukların üzerine gerçekten kararlılıkla gider. Ama eski yolsuzlukların üzerini örtmek, kendi çıkarları doğrultusunda, yeni yolsuzlukların önünü açmak için... Sistemin yasadışı soygun ile yasal sömürü mekanizmaları arasındaki bağlantıları, bunların iktidar ilişkileri içindeki kurumsallaşma biçimlerini gizlemeye çalışır. Tüm bunların tek tek olaylar değil de, bizzat kapitalist sömürü düzenin kaçınılmaz sonuçları olduğu ve o yıkılmadan son bulmayacağı gerçeğinin üstünü örter.

Bir yolsuzluğun üzerine gidip gitmeyeceğini, giderse nasıl gideceğini tayin ederken, sermaye basınının en çok gözettiği noktalardan biri de, mevcut iktidar ilişkilerinin ve devlet örgütlenmesinin içindeki hakim grupların ve kadroların konum ve çıkarlarına zarar getirilmemesidir. Çünkü bunlar değişik mafya grupları ile yakınlık dereceleri farklı da olsa, sömürü ve soygun zincirlerinin o dönemdeki temel halkalarını oluştururlar. Hiçbir büyük yolsuzluğun bunların bilgisinden ve çıkarından bağımsız gerçekleşmesi mümkün değildir.

İşte sermaye basını üzerine gideceği yolsuzlukları bunlara göre seçer, kurbanını ve bağlantıları bu çerçevede ayıklar, kiralık kalemlerin işleyeceği senaryolar bunlara göre yazılır.

Olaylar ve kişiler seçilirken temel alınan, "Düşene bir tekme de sen vur ki önün daha da açılsın" ilkesidir. Basın mafyası bir yolsuzluk olayının üzerine gitme kararını verirken, öncelikle ilgili kişi ve grupların "yükseliş" ya da "düşüş" ivmesi içinde olup olmadığını tespit eder. Bu şekilde mevcut iktidardan gelecek olası zararların önüne geçerek bunu kendi "yükseliş" ivmeleri için bir gelişme dinamiği olarak kullanmaya çalışır. Bugüne kadar "yükseliş" ivmesi içinde iken basın mafyası tarafından üzerine gidilmesi sonucunda "düşüş"e geçen bir büyük sermaye-mafya gurubu ya hiç yoktur ya da istisnadır. Alt kademe sermaye-mafya gruplarını bu kuralın dışında tutuyoruz, çünkü onların yıldızı bir anda parlayıp sönebilir. Onlar, Ergun Göknel vb. gibi, her an nişan tahtasında hedef alınabilecek sıradan kurban adaylarıdır.

Sermaye-mafya grupları ise bu tür "yükseliş" dönemlerini çok iyi değerlendirmeye çalışırlar. Bir yandan kasalarını doldururken, öte yandan devlet örgütlenmesi içinde kalıcı bağlar kurmanın, basın mafyası ile uzun vadeli çıkar birlikleri yaratmanın yollarını ararlar. Yoksa yükselişleri gibi düşüşleri de hızlı olur.

ANAP'ın iktidarda güçlü olduğu dönemde, Özal'ın şakşakçılığını yapan, dönemin sömürü ve soygun furyasının rantını onlarla birlikte yiyen sermaye basını, ancak '89 yerel seçimlerinden sonra, ANAP'ın gidici olduğu belirginleşince tutumunu değiştirmiş ve yeni iktidar adayı odaklarla ilişkilerini geliştirme yolunu tutmuştu. '91 yılında ise, bu ikiyüzlülük had safhaya varmış, sözde Özal hanedanlığını hedef alan, "Hasbahçenin Gülleri" yayınları başlatılmıştı. Oysa bu "Hasbahçe gece"lerinin en gedikli müdavimi yine aynı sermaye basınıdır. Özal'ın usta bir manevrayla cumhurbaşkanı olması ve iktidar ilişkileri içindeki gücünün sürdüğünün anlaşılması sonrasında ise, aynı basın mafyasının Özal ve ailesini hedef alan yayınları, geleceğe yatırım için kullanılan bir kaç köşe yazarının dışında, bıçakla kesilir gibi sonlandırılmıştı. Özal öldükten sonra, ailesine miras kalan servetin ve iktidar içindeki nüfuzunun ele geçirilmesi rakip grupların sürekli ilgilendiği bir konu olmuştur. Edes-Civan olayı zaten "düşüş" içinde olan Özal artığı sermaye-mafya gurubunun bütünüyle tasfiyesi için bir fırsat olarak görülmüştür.

Kriz koşulları paylaşılacak ganimeti daraltmakta ve buna bağlı olarak rakip sermaye-mafya grupları arasındaki savaşları körüklemektedir. Kanal 6 ile "basın" sektöründe diğerlerinin rakibi olan Özalların Edes-Civan olayındaki bağlantıları, Sabah-ATV gurubunun "olayın üzerine gitme" kararlılığını pekiştirmiştir!

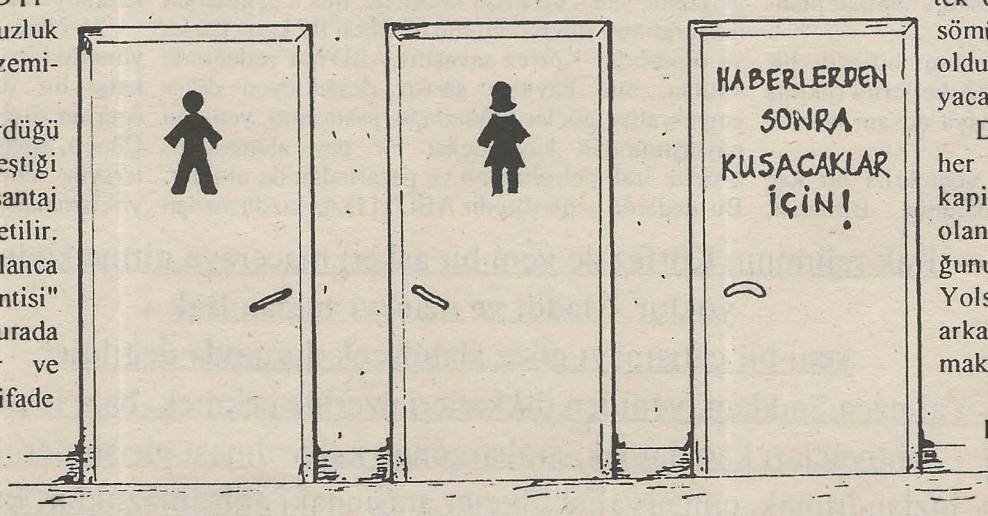
Sermaye Basını Yolsuzlukların "Üzerine" Nasıl Gider?

İlk olarak; sermaye basını yolsuzlukların üzerine, yığınların tepkilerini, örtbas edilmesi mümkün olmayan tek tek olaylara ve kişilere yöneltmek ve toplumdaki kirlenmenin gerçek boyutunu, kaynağını gizlemek için gider. Yanısıra belirli kişileri kurban seçerek, hakim iktidar ilişkisi içindeki temel bağlantıların, düzenin temel mekanizmaları içerisindeki uzantıların üstünü örtmeye çalışır. İkincisi; "Basın yolsuzlukların üzerine kararlılıkla gidiyor" görüntüsü verip, kendi kirli ellerini gizlemek, yıpranan imajını tazelemek ister. Böylece hem sömürü düzeninin çarklarının işleyişini ve hem de bu mekanizma içinde konumunu sağlama almaya çalışır. Üçüncüsü; şu ya da bu şekilde açığa çıkmış yolsuzluklarda, rakiplerini hedef alarak, onları güçten düşürmeye, tasfiye etmeye çalışır. Bu sonuncusu krizin ganimet pazarını küçültüğü ve çatışmaları kışkırttığı bugünkü koşullarda, yürütülen "temiz toplum" kampanyalarının arkasında yatan temel dinamiklerden belki de en önemlisini oluşturmaktadır.

Sonuç olarak basın mafyası yolsuzlukların üzerine gerçekten kararlılıkla gider. Ama eski yolsuzlukların üzerini örtmek, kendi çıkarları doğrultusunda, yeni yolsuzlukların önünü açmak için... Sistemin yasadışı soygun ile yasal sömürü mekanizmaları arasındaki temel bağlantıları, bunların iktidar ilişkileri içindeki kurumsallaşma biçimlerini gizlemeye çalışır. Tüm bunların tek tek olaylar değil de, bizzat kapitalist sömürü düzenin kaçınılmaz sonuçları olduğu ve o yıkılmadan son bulmayacağı gerçeğinin üstünü örter.

Devrimci işçiler yasal ve yasadışı her türlü yolsuzluğun kaynağında kapitalizmin ve onun koruyucu gücü olan sermaye devletinin mevcut olduğunun bilinciyle hareket etmelidir. Yolsuzlukların üzerine tek tek değil, arkasındaki kapitalist bataklığı kurutmak perspektifiyle gidilmelidir.

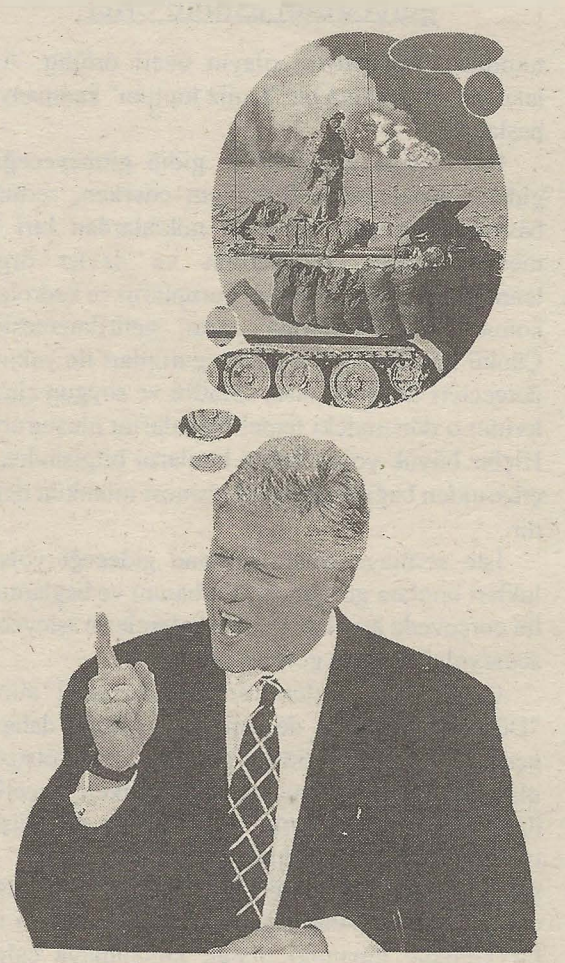
Kapitalist bataklığın pisliğini kökünden kurutmak, yeni ve insani bir toplumu kurmak için devrimci enerji, parti, devrim ve sosyalizm yolunda seferber edilmelidir.

PETROL TEKELLERİNİN EGEMENLİĞİ İÇİN

Emperyalist Haydut Görev Başında

ABD'nin Saddam'a bu kadar önem vermesi, Irak'ın bölgedeki Amerikan çıkarlarına yönelttiği varsayılan tehditten kaynaklanmıyor. ABD, ondan, kendi iç politik hesapları için de faydalanıyor. Clinton yönetiminin Amerikan halkını oyalayarak, ona yeni bir uğraşı çıkartmak için, dikkatleri iflas etmiş bulunan eğitim, sağlık, işsizlik, günlük ekonomik sıkıntılar vb. gibi sorunlardan dışa yönelik sorunlara çekmesi gerekiyor. Somali, Ruanda, Haiti ve Küba'nın ABD iç politikasında kitleleri etkileyebilecek sorunlar olmadığı çabuk anlaşıldı, hatta ters bile tepti. Öyle ki, cumhuriyetçi muhalefet, Haiti krizinin ABD'nin ulusal güvenliğini tehlikeye düşürdüğü iddiasıyla alay etmekten geri durmadı.

Irak ordusunun Kuveyt sınırına yığınak yaptığı iddia edilerek Körfez'de yeni bir kriz ortamı yaratıldı. Ardından ABD, bölgedeki askeri birliklerini takviye etmek için yığınak yapmaya başladı ve devam ediyor.

Ama, Saddam rejiminin yeniden Kuveyt'i işgale hazırlandığına ilişkin iddiaları ciddiye almak mümkün değildir. Körfez savaşının arifesinde ve sırasında da, savaşı haklı göstermek amacıyla dünya kamuoyu yanıltılmış, bu gerçek savaşın bitiminden sonra ortaya çıkmıştı. Bu nedenle bölgede benzer senaryoların yeniden gündeme gelmesi olasılığı sözkonusudur.

Zira Irak rejiminin Körfez'de herhangi yeni bir askeri maceraya girme kudreti yoktur. Gerek maddi gerekse manevi açıdan Irak yeni bir çatışmayı göze alabilecek durumda değildir. Yalnızca Saddam, yeniden dikkatleri üzerine çekmek, bazı iç politik ihtiyaçları karşılamak, ambargonun kaldırılması için yapılan girişimleri hızlandırmak, bu konuda emperyalist ülkeler arasındaki anlaşmazlıkları kendi lehine körüklemek için manevra yapıyor. Bu nedenle ülkenin güneyinde bir askeri tatbikat planlanmıştır.

Irak rejiminin bu manevrasını bilinçli bir biçimde abartan ABD, Bağdat'ın askerlerini çekmiş olmasına rağmen yığınak yapmaya devam etmektedir.

Körfez'de tırmandırılan bu yeni krizi bir kaç açıdan değerlendirmek mümkündür. Birincisi; kuşkusuz sorunun uluslararası boyutudur. ABD'nin önderliğinde oluşturulan anti-Saddam koalisyonu kendi iç birliğini çoktan kaybetmiştir. ABD'nin kuyruğuna takılan ve onun suç ortaklığını yapan devletlerin hesabı boşa çıkmıştır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi içinde Körfez sorununa ilişkin bazı sürtüşmeler ve çıkar çatışmaları artık su yüzüne çıkmaktadır. Rusya, Fransa ve Çin'in ortaya koymaya çalıştıkları özgün tutum, sözkonusu çelişki ve çatışmaların bir ifadesidir.

ABD'nin hegemonyasından ve saldırganlığından rahatsız olan kimi emperyalist güçler, ABD'yi dizginlemek ya da en azından kendi çıkar ve pazarlarını ABD saldırılarına karşı korumak için bir ittifak arayışı içinde bulunmaktadırlar. Örneğin Fransa, Japonya'nın Güvenlik Konseyi daimi üyesi olmasını talep etmektedir. Bu tür çatışmaları dikkatle izleyen ve kendi lehine bir avantaja dönüştürmeye çalışan Irak rejimi, bu nedenle bazı provakatif girişimlerde bulunuyor.

ABD ilk aşamada Irak pazarından pay alma şansına sahip değildir. Buna karşın Irak petrolünün ambargo altında tutulması ABD'ye, dünya petrol fiyatlarını istediği düzeyde tutma olanağını da vermektedir. Bu nedenle ABD Irak pazarından ve petrolünden rakiplerini yararlandırmamak için ambargonun devam etmesini istemektedir.

ABD'nin yakaladığı ilk fırsatı böylesine bir hiddet gösterisiyle değerlendirmek istemesinin gerisinde yatan bir diğer neden de, Irak'a uygulanan ambargonun fiilen delinme tehlikesi ile karşı karşıya olmasıdır. Körfez savaşına ABD'nin yedeğinde katılan, onu kayıtsız şartsız destekleyen diğer emperyalist güçler, Ortadoğu pastasının yeniden paylaşımından kaydadeğer bir pay alamadılar. Üstelik Irak petrolünden ve pazarından da oldular. Bu nedenle uzun süredir ABD'yi fazla kızdırmadan sinsice ambargoyu delmeyi ve Irak pazarına girmeyi deniyorlar.

ABD'ye rağmen Irak pazarının açılması için sabırsızlanan emperyalist güçlerin başında Fransa geliyor. Daha doğrusu daha açık hareket eden ve koalisyon oluşturmaya çalışan odur. Almanya ve Japonya ise daha sinsi davranıyor. Politik sahaya girmemeye, dikkatleri üzerlerine çekmemeye özen gösteriyorlar.

Körfez savaşı öncesinde Fransa, Irak'la ticari ilişkilerde en ön sırada yeralıyordu. Bir yıldır Fransız politikacıları ve işadamları Irak'la ilişkilerinin yeniden normale dönmesinin ortamını hazırlıyorlar. Fransız işverenleri, heyetler halinde Irak'ı ziyaret edip görüşmeler yapıyorlar. Dışişleri bakanlığı düzeyinde de düzenli temaslarda bulunuluyor. Temmuz 1994'te kurulan Fransız-Irak Ekonomik İşbirliği Derneği (AFICE), telekomikasyon, elektrik santralleri, petrol işletmesi ve ulaşım gibi sektörlerde protokoller imzalamış, ambargonun kaldırılmasını bekliyorlar. Hatta Irak'a yeniden güven vermek ve ilişkileri düzeltmek için, bir yıl önce, Irak'ın yurtdışındaki çıkarlarını temsil etmek ve gözetmekle görevli bir büronun Paris'te açılmasına izin verildi.

Bu konuda son dönemlerde en fazla gürültü koparan, ambargonun kaldırılmasını talep eden, Irak'a işveren heyetleri gönderenlerden biri de Türkiye olmuştur. Türk devleti dışişleri bakanını değiştirmiş olmasını farklı konuşabilmenin bir olanağı olarak kullanmaya, bu alanda sözde yeni politikalar üretmeye çalışıyor. TC. Körfez savaşı sırasındaki "atak" politikasıyla bölgede zaten hassas olan ilişkileri tümüyle tehlikeye sokmuştu. Körfez savaşında Irak'ı doğrudan karşısına almasının yanısıra, İran devriminden bu yana Tahran'ın da TC.'ye iyi gözle bakmadığı biliniyor. Suriye ile olan su sorunu ve PKK'yi barındırma suçlamaları, TC.'nin bu ülke ile olan ilişkilerinin de çok hassas dengeler üzerinde olduğunu gösteriyor.

Irak'a uygulanan ambargonun yürürlüğe girmesinden bu yana Türkiye, verdiği resmi rakamlara göre, 20 milyar dolar civarında zarar görmüştür. TC.'nin niyeti, paslanarak çürüme tehlikesi ile karşı karşıya bulunan Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattını açtırmak ve en azından ilk aşamada borularda bekleyen 12 milyon varil petrolü boşaltmaktır. Habur sınır kapısı küçük ölçekli ticaretin yeniden başlaması için açılmıştır.

Körfez sorununun ABD dış politikasındaki stratejik yerinin yanısıra, iç politikada da istismar edilen önemli bir konuya dönüştüğü açıktır. Bir kaç örnek bunu yeterince ortaya koymaktadır. 10 ve 13 Ocak '93'te Bush'un Beyaz Saray'ı terketmek üzereyken, Irak'a karşı düzenlediği hava akını ABD kamuoyu tarafından coşkuyla selamlamıştı.

26 Nian '93 günü aynı senaryo bu kez Clinton yönetimi tarafından tekrarlandı. Kuveyt'te Bush'a karşı bir suikast planlandığı iddiasıyla Bağdat üzerine füze yağdırıldı. Elbette bu bir bahaneydi. Çünkü, işbaşına geldikten sonra cömert vaatlerini tersyüz etmeye başlayan Clinton'un kamuoyu yoklamalarındaki popüleritesi hızla erozyona uğruyordu. Bunu engellemek için Saddam'dan yararlanıldı. Bağdat'a birkaç füze atıp masum insanları katletmekle Clinton, kamuoyu araştırmalarında 23 puan kazanmayı başardı.

Bugün ABD seçim dönemine girmiş bulunuyor. Kasım ayı başlarında Temsilciler Meclisinin tamamı, Senato'nun üçte biri, aralarında Florida,

Irak rejiminin Körfez'de yeni bir askeri maceraya girme kudreti yoktur. Maddi ve manevi açıdan Irak yeni bir çatışmayı göze alabilecek durumda değildir. Yalnızca Saddam, yeniden dikkatleri üzerine çekmek, bazı iç politik ihtiyaçları karşılamak, ambargonun kaldırılması girişimlerini hızlandırmak, emperyalist ülkeler arasındaki anlaşmazlıkları kendi lehine körüklemek için manevra yapıyor.

Newyork, Texas gibi önemli eyaletlerin bulunduğu ondört yerde valilik seçimleri yapılacak. Clinton'un 1996 yılındaki başkanlık seçimlerinde yeniden seçilebilmek için bu sınavı başarıyla vermesi gerekmektedir.

ABD'nin Saddam'a bu kadar önem vermesi, Irak'ın bölgedeki Amerikan çıkarlarına yönelttiği varsayılan tehditten kaynaklanmıyor. ABD, ondan, kendi iç politik hesapları için de faydalanıyor. Clinton yönetiminin Amerikan halkını oyalayarak, ona yeni bir uğraşı çıkartmak için, dikkatleri iflas etmiş bulunan eğitim, sağlık, işsizlik, günlük ekonomik sıkıntılar vb. gibi sorunlardan dışa yönelik sorunlara çekmesi gerekiyor. Somali, Ruanda, Haiti ve Küba'nın ABD iç politikasında kitleleri etkileyebilecek sorunlar olmadığı çabuk anlaşıldı, hatta ters bile tepti. Öyle ki, cumhuriyetçi muhalefet, Haiti krizinin ABD'nin ulusal güvenliğini tehlikeye düşürdüğü iddiasıyla alay etmekten geri durmadı.

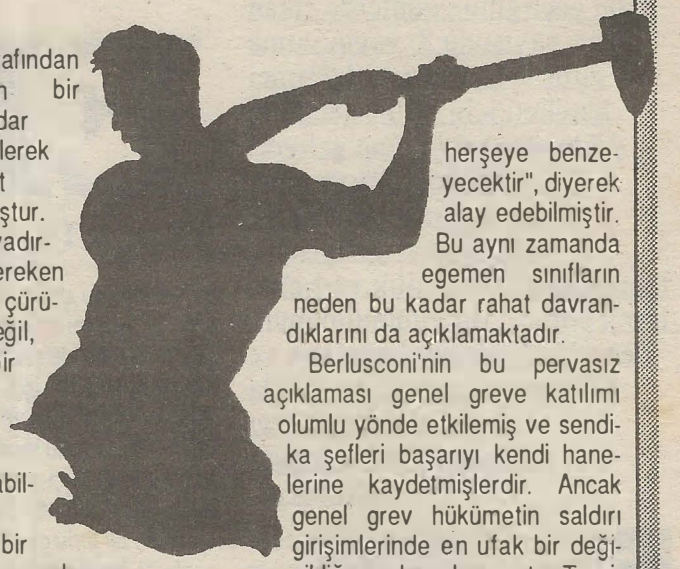
Bu nedenle son körfez krizi seçim arifesinde Clinton'a iç politikada hareket serbestisi sağlayacaktır. Irak rejimi resmen diz çökse bile, iç politikadaki sonuçları alınmadan peşi bırakılmayacaktır. Irak'ın askerlerini güneyden çekmiş olmasına rağmen, ABD üst düzey yetkilileri Washington Kuveyt arasında mekik dokumaya ve bölgeye asker ve faturasını Kuveyt'e kestikleri savaş malzemesini yığmaya devam ediyorlar.

ABD'nin yeniden Irak'a saldırması Saddam'ın da işine gelebilir. Savaş ve onu izleyen ambargo ekonomik açıdan tam bir yıkıma yol açtı. Nüfusun ezici çoğunluğu büyük sıkıntılar çekiyor. UNICEF'in verdiği rakamlar, 3,5 milyon Iraklı'nın beslenme yetersizliği çektiğini gösteriyor. Birleşmiş Milletler'in bir kuruluşu olan Dünya Beslenme Programı yürütme kurulu başkanı, UNICEF'in verdiği bilgileri doğruluyor ve ambargonun yürürlüğe girmesinden bu yana Irak'a 110 milyon dolarlık yiyecek yardımı yapıldığını açıklıyor.

Bu maddi sıkıntılar derin bir toplumsal hoşnutsuzluğa yolaçıyor. Saddam rejimi muhalefeti her seferinde şiddet yöntemleriyle bastırıyor. Rejimin kuzeyinde Kürtlere, güneyde şiilere karşı sürekli olarak giriştiği saldırılarının esas amaçlarından biri, toplumsal birliği sağlamak ve muhalefeti ezmektir. Bu çerçevede, ABD'nin Irak üzerindeki baskısını sürdürmesi, taciz politikasını yoğunlaştırması, askeri saldırı seçeneğini gündeme getirmesi, Saddam rejiminin, ulusal onur, dış düşman temalarını işleyerek Irak halkına nüfuz etmesini kolaylaştıracak, ona nefes aldıracaktır.

Kısacası sonuçta yeni Körfez krizinin üç işlevi olacaktır. ABD emperyalizminin Körfez'deki otoritesi yeniden restore edilecek, ambargodan rahatsızlık duyan çatlak sesler susturulacak, bu da Clinton yönetiminin iç politikadaki işini kolaylaştıracaktır.

İtalya'da Genel Grev

Berlusconi hükümetinin 1995 yılı bütçe tasarısında öngördüğü önlemlere karşı çıkmak ve ultra-liberal politikaları mahkum etmek için üç milyon emekçi 80'in üzerinde önemli kentte sokaklara döküldü. 14 Ekim günü İtalya'da son 20 yılın kitlesel katılım bakımından en görkemli genel grevi yaşandı.

Fabrikaların çoğunda üretim tamamen durduruldu. Örneğin Torino'daki Fiat otomobil fabrikasında katılım %90'ın üzerinde idi. Bankalar, okullar, resmi kurumlar kapalı kaldı ve ulaşım sektörü felce uğradı.

Ancak katılıma bakarak bundan abartılı sonuçlar çıkarmamak gerekiyor. Zira İtalya'da genel grevin muhtevası farklı olmalıydı. Avrupa ülkelerinde başarılı genel grev eylemlerine seyrek rastlansa da, özellikle İtalya'da yaygın kısmi grevlere tanık olunuyordu.

Avrupa'daki devletler içerisinde en fazla çürümüş, ipliği en fazla pazara çıkmış olanı İtalya'dır. En başta gelen sorumlularının çoğu mafya ile işbirliği nedeniyle cezaevinde yatmakta ya da dolandırıcılıktan dolayı firarda bulunmakta, bu nedenle İnterpol tarafından aranmaktadır. Hatta ülkenin başbakanı her an hırsızlık ya da dolandırıcılıktan dolayı sorguya çekilme ihtimali taşımaktadır. Öyle ki, 13 Ekim günü genel grevin arifesinde, 20 bin kadar polis gösteri yapmış ve Berlusconi'nin iletişim şirketi Fin-İnvesit hakkında soruşturma yürütmekte olan Milano savcısına hitaben, "Di Pietro! At Şunu (Berlusconi'yi) Kodese!" diyerek slogan atmıştır. Nerede ve ne zaman polisin başbakana karşı yürüyüş yaptığı ve böyle bir suçlamada bulunduğu görülmüştür?

Egemen burjuva düzen bu ülkede öylesine çürümüştür ki, faşistler tarafından desteklenen bir tüccara iktidar emanet edilerek bir hükümet kurdurulmuştur. Kuşkusuz yadırganması gereken bu düzenin çürümüşlüğü değil, böylesine bir çürümeyi yaşamasına rağmen ayakta kalabilmesi ve bu denli rahat bir biçimde kemer sıkma politikalarını yürürlüğe koyabilmesi, emekçi sınıf ve tabakalara karşı bu denli pervasız bir saldırıya girişebilmesidir.

Bugün İtalya'da yükseltilmesi gereken, bir takım ekonomik hakları savunma mücadelesi olamaz. Burjuvazinin amacı, aşamalı bir biçimde emekçilerin geçmiş ekonomik ve sosyal kazanımlarını kökünden budamak ve insanları geri kalmış ülkelerde olduğu gibi son derece düşük bir asgari ücret karşılığında çalıştırarak sömürmektir.

Sermayenin saldırılarının nihai hedefi bu iken ve bu hedef açıkça ifade edilirken, yalnızca bir bütçe tasarısına karşı çıkan bir eylem çok fazla bir şey ifade etmiyor. Bunun sorumluluğu ise doğrudan işçi sınıfı adına konuşan ve hareket eden siyasi parti şefleri ile sendika bürokratlarına aittir. İşte özellikle bu cepheden herhangi bir tehlike gelmediği içindir ki, burjuvazi, son derece serbest hareket ediyor.

Nitekim Berlusconi genel grev kararı alındıktan sonra, Moskova ziyaretine çıkmadan önce; "grev sendikaların varlıklarını kanıtlamak için sürekli olarak başvurdukları bir ayindir ve genel olmaktan başka herşeye benzeyecektir", diyerek alay edebilmiştir. Bu aynı zamanda egemen sınıfların neden bu kadar rahat davrandıklarını da açıklamaktadır.

Berlusconi'nin bu pervasız açıklaması genel greve katılımı olumlu yönde etkilemiş ve sendika şefleri başarıyı kendi hanelerine kaydetmişlerdir. Ancak genel grev hükümetin saldırı girişimlerinde en ufak bir değişikliğe neden olmamıştır. Tersine, sendikalar üzerlerine düşeni yaptılar, görevlerini yerine getirdiler, artık kalan yerden devam edebiliriz tavrı içindedirler.

Genel grevin sonuçlarından çıkarılacak ve gözardı edilemeyecek en önemli derslerden birisi, eylemin objektif olarak emekçiler üzerinde yarattığı etkidir. Sendikaların, siyasi partilerin ve egemen sınıfların niyetleri ne olursa olsun, üç milyonu aşkın bir emekçi kitlesinin eylem alanında buluşmaları, bu buluşmanın manevi etkisi, yarattığı coşku ve mücadele dinamiği genel grevin en başarılı yanı olmuştur.

Düne kadar tabanın baskıları karşısında ayak direyen sendika bürokrasisi zor bela bir genel grev çağrısında bulunmak zorunda kalmıştı. Bugün bu genel grevin emekçilerde yarattığı coşku ve sahip olduğu mücadele dinamiğinin etkisiyle genel grevin başarısını sahiplenerek yeni mücadele perspektifleri gündeme getirmek zorunda kalıyorlar. Ama bu mücadele perspektifi, Berlusconi'nin çıkardığı bir yasa ya da kararname ile sınırlı kalarak, işçi sınıfına ve emekçilere vahşi kapitalizmin kendisini hedef göstermediği sürece fazla bir değer taşımayacaktır.

Avusturya ve Belçika'da Seçimler

9 Ekim günü Avusturya'da milletvekili, Belçika'da ise belediye seçimleri yapıldı. İki seçimin ortak özelliği, faşist partilerin önemli bir sıçrama kaydederek elde ettikleri seçim başarısı olmuştur.

Avusturya'daki faşist Liberal Halkçı Parti, %22,6 oranında oy alarak ülkenin üçüncü politik gücü konumuna geldi. 1990 yılı seçimlerine göre %6 oranında bir artış kaydeden faşist partinin bu gelişimi aslında pek şaşırtıcı değildir.

Programı esas olarak yabancı düşmanlığı etrafında şekillenen bu partinin lideri Jörg Haider, Hitler ordusundan firar edenleri hain, Nazi istihdam politikasını istikrarlı ve isabetli olarak değerlendiriyor. Düzenin tüm basın ve yayın olanaklarından cömertçe yararlandırılan Liberal Halkçı Parti'ye, egemen sınıflar tarafından, ülkede doğmuş bulunan politik boşluğu doldurma misyonu yüklenmiş bulunuyor.

Dünyanın her yerinde olduğu gibi Avusturya'da da, Belçika'da da muhafazakarlarla sosyal demokratlar arasındaki fark belirsizleşmiştir. Bu partilerin arasında gerek özde, gerekse biçimde hemen hiçbir fark kalmamıştır. Aynı liberal ekonomik politikayı bir dönem nöbetleşe ve sonuçta da ortak koalisyon oluşturarak birlikte uyguluyorlar. Bu ise bilinç bakımından geri kitleleri farklı arayışlara itiyor.

Egemen sınıflar, klasik partilerinden kopan kitlelerin düzen karşıtı bir çizgiye kaymalarını engellemek için, Avrupa'nın tüm ülkelerinde olduğu gibi Avusturya ve Belcika'da da bu geri kitleleri yanlış hedeflere yöneltmektedirler. Hedef her yerde aynıdır; günümüzün yahudileri olarak anılan göçmen işçiler ve mülteciler, ekonomik krizin esas sorumlusu ilan edilerek, bu doğrultuda basın ve yayın organları seferber edilerek yoğun bir kampanya yürütülmektedir.

Basın ve yayın tekelleri, kitleleri egemen sınıfların istediği doğrultuda "eğitmekte", bu doğrultuda bir "politik bilinç" vermektedir. Kapitalizmin krizinden, çıkmazlarından, pisliklerinden yabancılar sorumlu tutularak ırkçılık ve yabancı düşmanlığı tırmandırılmaktadır. Bu ise faşist ideolojinin ilk basamağıdır.

Avrupa'nın bir çok ülkesinde, egemen burjuvazi, bu denenmiş reçete sayesinde kapitalizmin çürümüşlüğünün yarattığı toplumsal muhalefetin düzen karşıtı bir dinamiğe dönüşmesini engelleyebiliyor. Yabancıların kovulması ile sistemin yarattığı tüm ekonomik ve toplumsal sorunların çözülebileceğine inandırılan geri kitleler, bu konuda en fazla demagojiyi yapan partilere oy veriyorlar. Örneğin, afişlerine salt yabancılara yöneltilmiş bir süpürgenin simgelendiği "büyük temizlik" şiarı ile Anvers kentinde Vlaams Blok'un faşistleri %28 oy aldılar.

Egemen sınıflar mevcut koşullarda faşist partileri iktidara getirme ihtiyacı duymuyorlar. Ancak, bu partilerin gelişip güçlenmesini istiyorlar, kitlelere karşı bir tehdit aracı olarak kullanmak için de destekliyorlar. Bunlar belli bir sınırı aştıklarında ve bunlar sayesinde piyasaya sürülen gerici düşünceler belli bir toplumsal taban kazandıktan sonra, farklı bir ikilemi gündeme getirecekler. Egemen sınıflar, ya demokrasiye saygılı düzen partilerini destekler ve onlar etrafında bütünleşirsiniz, ya da faşistler iktidara gelir, dayatmasında bulunacaklar. Örneğin, Fransa'da ve Almanya'da klasik düzen partileri itibar kaybettikleri ölcüde faşist oluşum ve partiler güçlendiler. Belli bir aşamadan, bu faşist partilerin programlarının bir bölümü klasik düzen partilerince benimsendikten ve onlar tarafından savunulmaya başlandıktan sonra, birdenbire bu faşist partilerin olumsuz yönleri ön plana çıkarıldı, tarihsel örnekler verilmeye başlandı. Republikanerler'in şefinin eski SS subayı olduğu, Fransız Le Pen'in Cezayir'de görev yapmış bir işkenceci olduğu keşfedildi! Elbette bu arada burjuvazinin faşist partiler aracılığıyla propagandasını yapmış olduğu temalara uygulama ortamı doğdu ve faşist partilerle kıyaslama içinde klasik düzen partilerinin kitleler nezdindeki itibarı biraz düzeldi.

EKİM 8. yayın yılında

EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Ekim geçtiğimiz günlerde çıkan 106. sayısıyla 8. yayın yılına girdi. Bu, Türkiye devrimci hareketi için bir başlangıcın yıldönümü anlamına geliyor. Bu, komünist çalışmanın, marksist-leninist politika ve örgütlenme anlayışının toprağımızdaki 7 yıllık varlığına işaret ediyor. Bu yıldönümünün değerlendirmesini kapsayan ve *Ekim*'in sözkonusu sayısında yayınlanan başyazıyı bu nedenle devrimci okura sunuyoruz.

Elinizdeki 106. sayısıyla, Ekim, 1987 Ekim'inde başlayan illegal yayın yaşamının 7 yılını geride bırakarak 8. yayın yılına başlamış oluyor. Bunun ideolojik ve örgütsel anlamı Ekim'in 100. sayısına ilişkin başyazıda ele alınmış bulunduğu için burada bir yineleme gereksizdir. Şu kadarını ekleyelim ki, Ekim kendi türünden bugün Türkiye'de artık tek yayın organıdır. Bir başka örneği yoktur. Bu, hala varlığını sürdüren başka bazı illegal yayın organlarını görmezlikten geldiğimiz anlamına gelmiyor. Fakat bunlar giderek can çekişiyor. Çoktandır ikinci sınıf yayın konumuna düşürülmüş bulunan ve adeta bir "yük" gibi ele alınan bu bir kaç örnek, yayın periyodu seyreltilerek ve düzensizleştirilerek, yayın kalitesi kaygısı ise tümden bir yana bırakılarak, gitgide tasfiye ediliyorlar. Bu konuda geçmişten gelen ve örgütsel perspektiflere bağlanan "ilkesel" angajmanlar olmasaydı, bu tasfiye belki çoktan tamamlanmış bile olurdu. Dikkate değer olan nokta, bu tasfiyede polis baskısının göğüslenemeyen güçlükleri belli bir rol oynasa bile, bunun hiç de asıl neden olmadığıdır. Asıl neden, ideolojik ve örgütsel tasfiyeciliğin yayın alanında da kaçınılmaz sonuçlarını ortaya koymasıdır.

* * *

Bu yıldönümü vesilesiyle üzerinde durma gereği duyduğumuz en önemli konu, "siyasal süreçlerde tıkanma" dediğimiz olgudur. Zira siyasal süreçlerde bir türlü aşılamayan bu tıkanıklık, bugün hala devrimci siyasal mücadelenin en temel sorunu durumundadır. Tüm öteki güncel sorunlar ve en acil devrimci görevler, bu sorunla birleşmekte, bu sorun ekseninde oluşmakta, kesişmekte ya da üstüste düşmektedir.

Siyasal süreçlerde tıkanma ya da kilitlenme olarak tanımladığımız genel olguyu, sermaye düzeninin yaşamakta olduğu kendine özgü tıkanıklıkla karıştırmamak gerekir. Burada tümüyle farklı iki ayrı olgu sözkonusudur. Düzenin kendi içinde yaşamakta olduğu çok yönlü tıkanıklık onun bugün en temel zaafı durumundadır. Oysa toplumun toplam siyasal süreçlerindeki tıkanma, ilkinden farklı olarak, düzeni tıkanmış sermaye sınıfı için bugün en büyük şans durumundadır. İlkinde sermayenin kendi iç cephesi, bu ikincisinde ise sınıflar mücadelesinin genel alanı sözkonusudur. Kendi yapısal sorunları ve Kürt özgürlük mücadelesi karşısında bunalan düzen, genel siyasal süreçlerdeki tıkanıklık sayesinde rahat nefes almayı sürdürebilmektedir.

O halde, daha açık olarak, nedir siyasal süreçlerde tıkanma, asıl ifadesini nerede bulmaktadır? Bugünün genel toplumsalsiyasal tablosu bu sorunun yanıtına ışık tutmaktadır. Temel sorunlar karşısında çözümsüz bir sermaye sınıfı ve bu sorunlar temeli üzerinde çürüyen bir sermaye düzeni bir yanda, bu çözümsüzlük ve çürümenin tüm sonuçlarını en ağır bir biçimde yaşadığı halde düzene karşı politik bir çıkışı bir türlü yapamayan bir işçi sınıfı öte yanda... Sermaye, toplumun ve toplumsal gelişmenin önünü en boğucu biçimde tıkamıştır. Fakat buna karşın, işçi sınıfı hareketi bu engeli parçalayıp atacak bir devrimci gelişme sürecine bir türlü girememektedir. Sermaye cephesi konjonktürel değil, fakat yapısal nedenlere dayalı bir güçsüzlüğü yaşıyor. Ne var ki, bunun karşısında, emek cephesi ortaya toplumun geleceğini ve kaderini belirleyebilecek herhangi bir kaydadeğer güç koyamıyor.

İşte bu, çürütücü bir tıkanıklıktır. Sosyal, siyasal, kültürel alanlarda tüm toplumu saran çok yönlü yozlaşma ve çürümenin gerisinde bu vardır. Çürüyen düzen, kendine bir devrimci çıkış yolu açamayan toplumu da kendisiyle birlikte çürütmektedir. Oysa işçi sınıfının başını çekmeyi başaracağı bir politik hareketlenme, toplumun emekçi sınıf ve katmanlarına yayılacak bir mücadeleci kaynaşma, çürümeyi zaten kokuşmuş bir sınıf olan burjuvazi ve onun düzeniyle sınırlamayı başarabilecektir. Temiz ve sağlıklı bir devrimci mücadele cereyanı ile toplumun ezilenler cephesini sarsacak, sarsmakla kalmayacak, böylece toplumsal gelişme süreçlerinin önünü de açacak, ona bir dinamizm kazandıracaktır. Bu durumda, çaresizlik ve umutsuzluk içinde debelenen sermaye sınıfı karşısında, toplumun tüm ezilen ve sömürülen emekçi yığınlarının önünde, durumdan bir çıkış için yeni devrimci ufuklar da açabilecektir. Özetle, çelişki ve çatışmadaki bugünkü tıkanıklık, devrimci bir doğrultuda kendi çözümünü dayatacak bir devrimci sınıf hareketiyle aşılabilecektir ancak.

Sermaye düzeninin ne sorunları ne de çürütücü sonuçları kuşkusuz bir yenilik taşımıyor. Bugünkü boyutlarda olmasa da düzen aynı sorunları '70'li yıllarda da yaşıyordu. Fakat karşısında çalışan yığınların ileri kesimlerini kapsayan güçlü ve yaygın bir kitle hareketi ve bu temel üzerinde nispeten etkin devrimci bir hareket vardı. '70'lerdeki tıkanma dönemin sonlarına doğru kendini göstermeye başladı ve devrimci hareketin olmamasında değil, fakat kendine daha üst düzeyde gelişme kanalları açamamasında ifade buldu. Sermayenin o günün kilitlenmesini kendi cephesinden, geniş kapsamlı bir faşist karşıdevrim operasyonu olan 12 Eylül'le bir süre için göreli bir çözüme bağladığını biliyoruz.

Bugün ise durum daha farklıdır. Düzenin bunalımı ve çürümesi Cumhuriyet döneminin hiç bir evresiyle kıyaslanamayacak düzeydedir. Yaşanan evre rejimin 70 yıllık ömrünün en son aşaması olduğuna göre, bu sonuç mantıklıdır da. Bugünkü siyasal düzene artık kontrgerilla cumhuriyeti deniliyor. Kirli savaş Kürdistan'da en yıkıcı ve geniş kapsamlı sonuçlarını gösteriyor olsa bile, hiç de orayla sınırlı bir alana sahip değildir, tüm Türkiye çapında yürütülüyor. Ülkeyi siyasal planda, bir katiller, katliamcılar, işkenceciler şebekesi olan generaller ve siyasi polis şefleri yönetiyor. Bugüne kadar açığa çıkan sayısız olay yanında, son günlerde patlak veren skandallar da gösteriyor ki, ülkeyi bugün aynı zamanda, bir hırsızlar ve soyguncular şebekesi yönetiyor. Sermaye kodamanları, devlet bürokrasisi ve mafya çeteleri kokuşmuş ilişkiler içinde tümüyle içiçe geçmişlerdir. Bu kokuşmuş hiyerarşinin başında ise eski ile yeni cumhurbaşkanları ve başbakanlar vardır. Düzen "sol"u sosyal demokrasi de yalnızca kirli savaşın hükümet yoluyla icraatçısı olmakla kalmamakta, fakat aynı zamanda, belediyeler ve bakanlıklardan aldığı payla bu yağma ve soygunun çürütücü batağında yüzmektedir. Sendika bürokrasisi bu yiyici çürümenin bir öteki alanıdır. Kokuşmuş tekelci medya, rüşvet çarkıyla dönen yargı, sermaye ve özel savaşın tam hizmetindeki üniversiteler, siyaset ve ticaret şebekelerinin üslendiği camiler ve tarikat yuvaları vb., düzenin çürüyen tablosunu kendi cephelerinden tamamlamaktadır.

Fakat düzenin tüm bu ürpertici ve tiksindirici genel tablosu karşısında, '70'li yıllardan farklı olarak, işçi ve emekçi hareketinde bugün henüz kayda değer bir politik çıkış yoktur. Çözümsüzlükler içinde debelenen ve ömrünü çoktan doldurduğuna işaret bir aşırı çürüme yaşamakta olan bu kanlı ve kokuşmuş düzeni yıkacak, onu tarihe gömecek toplumsal siyasal güçler cephesine büyük bir zaafiyet egemendir. İşte bu olgu bugünün Türkiye'sinin, bugünün sınıf hareketinin ve nihayet bugünün devrimci hareketinin temel sorunudur.

(...)

Komünistler bugün daha genel bir kabul gören "siyasal süreçlerde tıkanma" değerlendirmesini nispeten erken bir tarihte yaptılar. Ne var ki çok yönlü sonuçları olan bu olgunun öncelikle ve daha çok Kürt sorunu ve Kürt özgürlük mücadelesi üzerindeki etkileri üzerinde durdular. Bu normaldi de, zira Türkiye'nin gündemindeki en yakıcı siyasal sorun buydu. Dahası Kürt sorununun şu ya da bu doğrultudaki seyri, gerek düzen gerekse devrim için canalıcı önemde kilit sorunlardan biridir.

(...) Kürt hareketi, öylesine bir gelişme aşamasına ulaşmış bulunuyor ki, eğer bir devrimci işçi hareketinin sağladığı destek ve yarattığı olanaklarla kendine devrimci çözüm doğrultusunda bir derinleşme imkanı bulamazsa ve bulamadığı ölçüde, düzen içi bir çözümden başka bir şey olmayan "siyasal çözüm" mecrasına akacaktır. Bunu, devrimci mücadele yolu ve yöntemleriyle elde edilmiş bir reformcu çözüm olarak tanımlamak gerekir. Dolayısıyla, Ateşkes'i izleyen tartışmalar esnasında da hatırlattığımız gibi, siyasal çözüm mü askeri çözüm mü ikilemi, gerçekte çarpıtılmış bir ikilemdir ve sorunun özünü karatmaktadır. Gerçek ikilem devrimci çözüm mü yoksa anayasal reformcu çözüm mü biçimindedir. Bunlardan hangisi sorusu ve sorununun yanıtı, süreçlerin Türkiye cephesindeki seyriyle sıkı sıkıya ilintilidir. Bugünkü tıkanıklık giderilemediği ölçüde, şu veya bu biçimi kazanacak düzen içi (ya da sistem içi) bir "siyasal çözüm" geriye tek olanaklı yol olarak kalır. Zira bu durumda, olay Kürt özgürlük hareketinin kendi iradesini ve öznel tercihini aşacaktır, ya da başka bir ifadeyle "siyasal çözüm" kendisine "gerçekçilik" adına olanaklı tek tercih olarak kalacaktır.

Kürt sorunu tartışmalarında bugüne dek yeterince değerlendirilememiş bir önemli gerçeğe de bu vesileyle değinelim. Eğer sömürgeci sermaye devleti, emperyalizm cephesinden gelen tüm telkinlere rağmen "siyasal çözüm"e yanaşmıyor da geleneksel "askeri çözüm"de ısrar ediyorsa, bunun temel bir nedeni de, tam da Türkiye cephesinde işçi ve emekçi hareketinin bugünkü zayıflığıdır. Bu cephedeki bugünkü rahatlığı Türk burjuvazisini geleneksel politikada ısrar etmeye götürüyor ve sonuç alma umudunu yaşatıyor. Fakat sınıf hareketinde kendisini gösterecek azçok ciddi bir devrimci gelişme, bu cephede kendisini hissettirecek bir tehdit, devletin Kürt politikasında da önemli değişikliklere yolaçabilecektir. "Siyasal çözüm" işte o zaman, emperyalizmin de etkin bir müdahalesiyle daha ciddi bir alternatif olarak belirecektir. Ne var ki, sınıf hareketi cephesinde yaşanacak bu türden bir gelişme, öte yandan Kürt özgürlük hareketinin bugünkü çok karmaşık toplumsal siyasal bileşiminde de önemli iç ayrışmalara ve düzen ile devrim arasında yeni saflaşmalara yolaçacaktır. Bugün Kürt özgürlük hareketini destekleyen ya da içinde yeralan, fakat ulusal özgürlük özlemlerinin ötesini ne gören ne de görmek isteyen mülk sahibi sınıflar, reformist Kürt hareketleriyle gerçek buluşmalarını işte o zaman sağlayacaklardır. Ve elbette sömürücü mülkiyet düzenine yönelen bir devrime karşı düzen cephesinde yerlerini alacaklardır.

(...)

Komünistler siyasal tıkanmaya, onun sınıf hareketi, Kürt hareketi ve nihayet sol hareket üzerindeki olumsuz etkilerine her değindiklerinde, doğal olarak bundan doğan devrimci görevlere ve bu çerçevede kendi sorumluluklarına da işaret ettiler. (...) Gerekli olan ve hala da eksik ve zayıf kalan, devrimci irade, devrimci kararlılık ve devrimci inisiyatiftir. Son derece acil ve yakıcı olan partileşme görevinin ideolojik, politik ve örgütsel cephelerdeki çok yönlü sorunlarında sonuç alıcı mesafeler katetmek de, temelde ve gelinen yerde, bir kez daha yeterli ve enerjik bir irade, kararlılık ve inisiyatif göstermekten geçmektedir.

KIZIL POSTA

Terörün Kaynağı Ücretli Kölelik Düzeni

Terörist kimdir? Kan emiciler, bunların emrindeki kan dökücüler ve bunların üstündekiler adalet, barış dağıtıcı görünümü altına girmiş, oysa ki sadece ve sadece kan dökücülüğüne bir tutunma noktası, kitleler gözünde bir meşruiyet zemini yaratmaktan başka işlevi olmayan devlettir. Nitekim kan dökücüler de devlet denen mekanizmanın bir parçasıdır.

Kapitalizmde iki temel sınıf vardır: Burjuvazi ve işçi sınıfı... Bu iki sınıf arasında yer alan, tutarsız ve kaypak bir özelliğe sahip küçük burjuva katman vardır. Bu katman bütün toplumlar tarihinde hiçbir zaman tek başına-sınıf olarak-bir siyasi irade gösterememiş, kah burjuvazi, kah işçi sınıfı arasında yalpalamış, safını sınıf savaşımının keskinleştiği bir anda belirleyebilmiştir.

Burjuva sınıf üretim araçlarının mülkiyetini elinde tutar. Burjuvazi üretimin gerçekleşmesi için emek sarfetmez. Sermayesi vardır ve bununla bir işyeri kurabilir. Gerekli hammaddeyi alabilir, gerekli makinalarla donatabilir ve ücretli emek kiralayabilir.

Kapitalist, sermaye birikimini büyütmek zorundadır. Bunun için rekabete gereksinim duyar. Malını satacak pazarlar üzerinedir bu rekabet. Bu, onu her zaman karını büyütmek hesabına zorlar. Öyle ya, onun ve efradının bütün yaşamı bu karların büyümesine bağlıdır. Ama onun yaşam standardı, işçinin, emekçinin yaşam standardından farklıdır. Bizlerin düşünde bile göremeyeceği, aklımızın ucundan bile geçemeyecek düzeydedir.

Burjuvazi için zor olan yeryüzündeki bu saltanatını "ilelebet müdafaa ve muhafaza" etmektir.

Onun bir korkusu rekabette yenik düşmek ise de, gerçekte asıl korkusu bu asalak sınıfı tarihin mezarlığına fırlatıp atacak devrimdendir.

İşte bunun için devlet denen aygıt, ordusuyla, MİT'iyle vb. her zaman onun yanıbaşındadır. Burjuvazi, işçi sınıfı mücadelelerinden, onların gerçekleştirdikleri devrimlerden önemli dersler çıkarmış, sosyalizmle tanışmıştır. Bu, onlar için önemli bir deneyimdir.

Onlar kendi ideolojik bombardımanlarıyla bizleri sosyalizmin öldüğüne inandırmaya çalışıyorlar. Ama ne yazık ki, "sosyalizm hortlamıştır." Burjuvalar, sosyalizm deneyimini yaşamış ülkelerdeki aksaklıkları, yapılan hataları sosyalizme maletmeye çalışıyorlar. Bunların sisteme özgü olduğu, onun doğasından kaynaklandığı doğrultusundaki ideolojik yalanlarını savuruyorlar. Bu yalanları yetmiyor. Fabrikalarda, işyerlerinde terör estiriyorlar. Saf işçileri, emekçileri zayıf yönlerini kullanarak zorbalıkla ve ardından sözde sevecenlikle sınıf kardeşlerine ihanete zorluyorlar.

Burjuvazi ve işçi sınıfı arasındaki çelişkiler uzlaşmazdır. Ve iktidar burjuvazinin elindedir. Okullarda, işyerlerinde, fabrikalarda onların ideolojik terörlerine maruz kalıyoruz. İnsanların içerisindeki saflığa, temizliğe dayanamıyorlar, onu boğmaya, yok etmeye çalışıyorlar.

Bizlere, biribirimize güvenmememizi fısıldıyorlar. Biribirimizi sırtımızdan vuracağımızı söylüyorlar. Bu meziyet burjuva ideolojisine aittir.

Asıl güvenilmez olan burjuvazi ve onun koruyucuları, kollayıcıları, sözcüleri olan SHP'si, CHP'si, MHP'si, RP'si, DYP'si ve daha sayamadıklarım, bugüne değin binbir vaatle ortaya çıkan, ama sadece ve sadece burjuvaziye hizmette kusur etmeyen burjuva hükümetleri ve devletidir.

Ulusal kurtuluş mücadelesini yürüten Kürt halkını terörist ilan ediyorlar ve bize onları kana susamış cani olarak lanse ediyorlar. Kürdistan bugün TC'nin sömürgesidir. Ve oradaki mücadele Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesidir. Baskıya sömürüye ve zulme karşı mücadeledir. Bugün Kürdistan topraklarında bir savaş vardır. Ve biz işçilerin, emekçilerin bu savaştan hiçbir çıkarı yoktur. Emperyalistlere uşaklık etmeye zorluyorlar bizi. Sadece ve sadece emperyalistlerin ve onların işbirlikçilerinin çıkarına hizmet edecek bu kirli savaşa bizleri gönderiyorlar. Evet, asıl terörist olan bu düzenin savunucuları, kollayıcıları, bekçileridir. Eğer bizler, Türk ve Kürt halkı yüzyıllardır birlikte yaşamış kardeş halklardır diyorsak, bunun hakkını verelim ve bu kirli savaşa alet olmayalım.

Radyodan, televizyondan, basından, işyerlerinden ve okullardan bombardıman edilen burjuva ideolojisinin etkilerine kapılmayalım. Bütün bu ideolojik bombardıman karşısında şüpheci duralım. Sürekli, "Acaba?", "Bunun gerçek olduğunu nerden bilelim?" sorularıyla yaklaşalım. Ve gerçekleri verecek tek basın olan devrimci basını takip edelim.

Bunu çevremize aktaralım.

İşçilerin, emekçilerin, Kürt halkının istemlerini karşılayabilecek tek düzenin sosyalist düzen olduğunu anlatalım, güvenebileceğimiz tek gücün kendi öz gücümüz olduğunu haykıralım.

İşçiler, emekçiler ve Kürt halkı,
sosyalizm için seferber olalım!

K. DENİZ

SON SÖZÜ DİRENENLER SÖYLER

Tutsak Aileleri Direniyor

Diyarbakır zindanı vahşetini, "Tutsaklara silahlarla, gözyaşartıcı bombalarla saldırıyorlar, zindanın çatısından siyah dumanlar yükseliyordu" diye anlatıyor tutsak aileleri. Aileler, o günden beri çocuklarından ve eşlerinden haber alamıyorlar. Tutsakların sağlıklarının çok kötü olduğunu ve tedavi yapılmadığını vurguluyorlar.

Tutsaklardan haber alabilmek ve yetkililerle görüşmek için Ankara'ya hareket eden aileler yollarda engellendiler, gelmeyi başaranlar ise kimseyle görüşemediler. Şimdi onlar zindanlardaki tüm devrimci tutsaklar için açlık grevindeler. "Bizler yalnızca kendi tutsaklarımız için burada değiliz. Bütün baskıya ve eziyete uğrayanlarla birlikteyiz. Bu baskılar artık son bulmalıdır. Baskılara ve eziyetlere karşı sonuna kadar mücadele etmeliyiz." diyorlar.

Sömürgeci sermaye devleti çözümsüzdür. Onu tutsaklara böylesine vahşece saldırdan da bu ruh halidir. Ne çare ki öldürdükçe çoğalıyor devrimciler. O ise, tükenmekte öldürdükçe.

Kızıl Bayrak/ANKARA

Dr.Hikmet KIVILCIMLI

Devrime Adanmış Bir Hayat

11 Ekim 1971'de yitirdiğimiz Dr. Hikmet Kıvılcımlı tüm yaşamını devrim ve sosyalizm mücadelesine adamış bir devrimcidir. Yaşamının büyük bir bölümünü burjuva devletin zindanlarında geçiren Kıvılcımlı ne zindanlarda, ne de dışarıda devrim bayrağını elinden düşürmemiş, yaşamı boyunca kapitalist düzenin beynine sıkılan bin kurşun olmuştur. Komünistler ve Türkiyeli devrimciler bu onurlu devrimciyi mücadeleleriyle yaşatacaklardır.

Katliamlara, Karşı Mücadeleyi Yükseltelim!

1 Ekim tarihinde Almanya'nın Köln, İsviçre'nin Zürich, Fransa'nın Paris kentlerinde Türkiyeli devrimci hareketlerin ortaklaşa düzenlediği yürüyüş ve mitingler gerçekleştirildi. Köln yürüyüşüne, TİKB, TDP-DHP, TKP-ML, MLSBP, TDKP, TKP-Kıvılcım, MLKP-K, Direniş Hareketi ve EKİM örgütleri katıldı. Komünistler, pankartları, pulları ve kızıl bayrakları ile yürüyüşte etkinliklerini ortaya koydular.

Sömürgeci devletin Kürdistan ve Türkiye'deki topyekün saldırılarına karşı devrimci bir direniş hattı örerek saldırıyı püskürtmek için devrimci harekette ortak eylem ve dayanışmanın gerekliliği açıktır. Ancak bu türden eylemlilikler arasıra gerçekleşen ve kendiliğinden gelişen bir içeriğe sahip.

Biz Kızıl Bayrak taraftarları, devrimci hareketle ortak eylem ve güç birliğine özel önem vermekteyiz. Dileğimiz böylesine ortak platformların çoğaltılmasıdır. Daha etkin ve ileri eylem platformları için biz kendi cephemizden sorumlu davranmaya çalışıyoruz ve çalışacağız.

Kızıl Bayrak/STUTTGART

Kızıl Bayrak Dalgalanacak! Kızıl Bayrak Susmayacak!

Kızıl Bayrak'ın 10. sayısından merhaba. Bu sayımıza kadar tüm dergilerimize toplatma kararı veren İDGM, geleneğini bozmadı ve 9. sayımıza da toplatma kararı verdi. Toplatma kararlarına gerekçe olarak gösterilen yazılarımızın başlıkları ise şunlar: "Kürt Halkına Kıskaç", "Kirli Savaşın Yeni Tuzağı:'Kürt Futbolu' ", "Azimetin Hakları", " 'İş, Ekmek, Özgürlük!' sloganı üzerine: Liberal Demokratizmin Politik Platformu-2"

10. sayı hazırlıkları sırasında Adana büromuz yine polis baskınına uğradı. Adana polisi, büromuzu, neredeyse her hafta basar hale geldi. Bu şekilde bizi yıldıracaklarını, politik faaliyetimizi durduracaklarını düşünen sömürgeci sermaye devletinin kolluk güçleri, yanıldıklarını anladıklarında, onlar için çok geç olacak.

Parti, devrim ve sosyalizm mücadelesinin Kızıl Bayrak'ı susmayacak! Kızıl Bayrak direnecek...

Kızıl Bayrak, 15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete, **ISSN 1300-3585** Sayı:10, Sahibi ve Yazı İşleri Md: Güray ÜLKÜ, EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.
İSTANBUL MERKEZ: Tiryaki Hasan Paşa Cad. Osman Kafkas Han. No: 54/3, Aksaray Telefon/Fax: 0 (212) 632 73 56
ADANA: Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306 Telefon: 0 (322) 351 36 84
ANKARA: Tuna Cad. Çanakçı İşhanı No: 11/60, Kızılay Telefon: 0 (312) 433 13 29, **İZMİR:** 853. Sok. Bilen İşhanı No:6/604 Konak Telefon/Fax:0 (232) 445 21 50
BASKI : A.CEM Matbaacılık / İSTANBUL

EKİM

8. YILINDA

"Biz bir toplumsal devrim hareketiyiz,
bir ihtilal örgütüyüz.
Toplumsal devrimin, ihtilalin yönlendirici ve
sürükleyici gücü olacak leninist bir partinin
yaratılması yakıcı çabası içindeyiz.
Bizim acil sorunumuz parti,
temel sorunumuz devrim ve iktidardır.
Tüm teorik, politik ve örgütsel
sorunlarımızın temel ekseni bunlardır."

"EKİM 1. Genel Konferansı Değerlendirme ve Kararlar",
sayfa 12, EKSEN Yayıncılık, Mayıs 1992

Yeni Ekimler İçin İşçi Sınıfı Sosyalizmin Kızıl Bayrağı Altına!

Kızıl Bayrak
15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete